

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี)

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศโรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี)
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี)

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วาระพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการจัดทำหลักสูตรใหม่ให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียนแต่ละช่วงวัย ครอบคลุมความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน และให้มีการประกาศใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ เป็นต้นไป เพื่อสถานศึกษานำหลักสูตรไปใช้โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น

โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องพร้อมใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี) จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี) ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี) เพื่อส่งเสริมให้เด็กบรรลุมาตรฐานตามพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ให้สอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการเด็ก โดยการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กพัฒนาทั้งด้านด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา อย่างสมดุลต่อเนื่องพร้อมกันทุกด้าน

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี) โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

นิภาภรณ์ วรทรัพย์

(นางนิภาภรณ์ วรทรัพย์)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)

วราสนา สุขธนู

(นางวราสนา สุขธนู)

ผู้อำนวยการโรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)

คำนำ

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีมติการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรใหม่สำหรับใช้เป็นกรอบในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency - based Education) และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน เพื่อใช้สำหรับเป็นกรอบทิศทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัย ในโรงเรียนที่มีความพร้อม และสมัครใจใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ปีการศึกษา ๒๕๖๘

โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) จึงได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาสถานศึกษาปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ เพื่อกำหนดการจัดทำสาระสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบท ของสถานศึกษา และสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในครั้งนี้เป็นการสร้างหลักสูตรที่อาศัยการมีส่วนร่วมของคณะครู ผู้ปกครอง และชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่การจัดประสบการณ์ที่ส่งผลให้เด็กมีคุณภาพครบทุกด้าน คือ ด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์และการพัฒนาความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัย องค์ประกอบความสามารถผู้เรียน กำหนดเวลาเรียน สาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ การประเมินความสามารถผู้เรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยและประถมศึกษาปีที่ ๑

ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นปฐมวัยของโรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ให้มีคุณภาพต่อไป

โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)

ความนำ

การจัดการศึกษาเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของประชากร ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ด้วยสถานการณ์ของโลกปัจจุบันที่ผันผวนไม่แน่นอนสลับซับซ้อนมีความคลุมเครือ และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ดังนั้นการจัดการศึกษาโดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจำเป็นต้องเตรียมผู้เรียนและเยาวชนของชาติให้เข้มแข็งและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางภาวะวิกฤติและการเปลี่ยนแปลง ทั้งวิถีชีวิตและการทำงาน ดังเป้าหมายการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ล้วนมุ่งพัฒนา “ผลลัพธ์ที่เกิดในตัวผู้เรียน” โดยยึดแนวทางการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency - based Education) และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ฉบับนี้ ได้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็ก บริบทของสถานศึกษาและสภาพท้องถิ่น เพื่อใช้สำหรับเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัย ในปีการศึกษา ๒๕๖๘

โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต ๒ ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ให้มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนต่อไป

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ประกาศใช้หลักสูตรโรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)	ก
คำนำ	ข
ความนำ	ค
หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	๑
๑. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๑
๒. วิสัยทัศน์ระดับปฐมวัย	๑
๓. พันธกิจ	๑
๔. เป้าหมาย	๑
๕. จุดหมาย	๒
๖. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย	๒
๗. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี	๓
๘. โครงสร้างหลักสูตรและระยะเวลาเรียน	๙
๙. สารการเรียนรู้รายปี	๑๐
๑๐. การจัดประสบการณ์	๕๔
๑๑. การจัดสภาพแวดล้อม	๗๓
๑๒. สื่อ และแหล่งการเรียนรู้	๗๕
๑๓. การประเมินความสามารถผู้เรียน	๘๐
๑๔. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	๘๘
๑๕. การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑	๙๒
๑๖. การนิเทศ ติดตาม การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ	๙๒
๑๗. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา	๙๓
ภาคผนวก	๙๕
- กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์ ปีการศึกษา ๒๕๖๘	๙๖
- กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์บูรณาการรายวิชาเพิ่มเติมการป้องกันการต้านทุจริตศึกษา	๑๑๒
- แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้	๑๒๐

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี)
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ (สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี)
โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)

๑. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)

โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) มุ่งพัฒนาเด็กอายุ ๔-๖ ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเข้าใจ และคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กรายบุคคล เน้นความร่วมมือจากครอบครัวและชุมชน ส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ให้เด็ก เรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ มีทักษะกระบวนการคิด เพื่อให้เด็กเกิด พัฒนาการ และความสามารถอย่างเป็นองค์รวม ส่งเสริมความมีคุณธรรม จริยธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง โดยครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก และวางรากฐานให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นพลเมืองที่ดี

๒. วิสัยทัศน์ระดับปฐมวัย โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)

ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๙ โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) สามารถส่งเสริมพัฒนาเด็กอายุ ๔-๖ ปี ให้มีความสามารถด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาอย่างเต็มตามศักยภาพ เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้วยกระบวนการเรียนรู้ผ่านการ เล่น การลงมือปฏิบัติ มีวินัย มีทักษะชีวิต ภาควิชาในความเป็นไทย และการเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งมีความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ด้วย ความร่วมมือจากสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน

๓. พันธกิจ

๑. พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการและความสามารถทั้ง ๔ ด้าน อย่างสมวัยและเต็มศักยภาพ
๒. มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น มีวินัย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะกระบวนการคิด สนใจใฝ่รู้และ เรียนรู้อย่างมีความสุข
๓. น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้อย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของสถานศึกษา
๔. พัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถเด็กอย่างเต็มศักยภาพ
๕. จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม นำสื่อเทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาเด็กปฐมวัย
๖. จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้พ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมพัฒนาเด็กปฐมวัย

๔. เป้าหมาย

๑. เด็กปฐมวัยทุกคน มีพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และ สังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา อย่างสมวัยตามเต็มศักยภาพ
๒. เด็กปฐมวัยทุกคน มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะกระบวนการคิด สนใจใฝ่รู้และ เรียนรู้อย่างมีความสุข มีวินัย น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ครูทุกคนสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติที่หลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก

๔. ครูทุกคนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดประสบการณ์ปฐมวัยอย่างเหมาะสมกับวัย และบริบทของสถานศึกษา

๕. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อม บรรยากาศ สื่อ และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

๖. สถานศึกษามีเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียวกับสถานศึกษา

๕. จุดมุ่งหมาย

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง ปลอดภัย และมีสุขภาวะทางกายที่ดี
๒. สุขภาพจิตดีและมีความสุข มีสุนทรีย์ภาพ มีสัมพันธภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยในตนเอง รักความเป็นไทย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

๖. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี กำหนดพัฒนาการและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๖.๑ ด้านสุขภาวะทางกายเด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๖.๒ ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๖.๓ ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๖.๔ ด้านสติปัญญา

๑) ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

๔) การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ในการทำงานศิลปะและการเคลื่อนไหว

๗. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีเป็นพฤติกรรมที่คาดหวังให้เกิดกับเด็กบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัย และความสามารถในแต่ละระดับอายุให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการและความสามารถเพื่อตรวจสอบคุณภาพเด็กในแต่ละชั้นปีโดยมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรงมีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดีรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นเคลื่อนไหว ร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน		
๑) มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี	๑.๑) รับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปร่งฟัน ล้างมือ ก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม นอนพักผ่อนและออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๑) รับประทานอาหาร หลากหลายที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปร่งฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา
๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๒) เล่น ทำกิจกรรมและใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย และไม่ไปกับคนแปลกหน้า	๑.๒) เล่น ทำกิจกรรมใช้สิ่งของเครื่องใช้ ปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย ไม่ไปกับคนแปลกหน้า และระมัดระวัง ความปลอดภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อม และคนแปลกหน้า
๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน	๓.๑) กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง วิ่งหลบหลีก สิ่งกีดขวาง และรับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	๓.๑) ก้าวกระโดดไป ข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสีย การทรงตัว วิ่งหลบหลีก สิ่งกีดขวางคล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๔) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๔.๑) ใช้กรรไกร ตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้และเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบมีมุมชัดเจน	๔.๑) ใช้กรรไกร ตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้และเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบมีมุมชัดเจน
๗.๒ ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้เข้าใจมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล		
๑) แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ	๑.๑) แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทาง และบอกอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองตามสถานการณ์	๑.๑) แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ท่าทาง หรือจากและควบคุมอารมณ์ และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่นตามสถานการณ์
๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม	๒.๑) วางแผนการปฏิบัติกิจกรรม และทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๒.๑) ตั้งเป้าหมายวางแผน และมุ่งมั่นทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ
๓) มีความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น	๓.๑) เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่มยืมทักทายหรือพูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคย	๓.๑) เล่นและทำงานแบบร่วมมือกับผู้อื่น อย่างมีเป้าหมายแก้ปัญหาเอง อย่างประนีประนอม ยืมทักทาย และพูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคยและผู้ใหญ่
๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๔.๑) แสดงสีหน้า และท่าทาง แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข และช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	๔.๑) ใช้คำพูด หรือการกระทำ แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่น เศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือ ปลอบโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ
๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง	๕.๑) ยอมรับ และรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจ ของตนเอง	๕.๑) ยอมรับและรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจ ของตนเองและกลุ่ม
๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๖.๑) ชื่นชมมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ เสียง เพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และ การเคลื่อนไหว	๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะเสียง เพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๗.๑) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๗.๑) แต่งตัวได้ คล่องแคล่ว รับประทานอาหารด้วยตนเอง ใช้และทำความสะอาด สะอาดหลังใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม
๘) ยอมรับความเหมือน และความแตกต่างทาง สังคมและวัฒนธรรม	๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่าง ไปจากตนเอง และปฏิบัติตน อย่างสุภาพกับผู้อื่น ที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑) เล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่าง ไปจากตนเอง ยอมรับ ความสามารถ และความ คิดเห็น ของผู้อื่น
๗.๓ ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทยปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของ สังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข		
๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	๑.๑) ขออนุญาต หรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน มีเมตตา สัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๑.๑) ขออนุญาต และรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่น
๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติ ตาม วัฒนธรรม และประเพณีไทย	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำ ขอบคุณ ขอโทษ ร่วมกิจกรรม ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำ ขอบคุณขอโทษ ปฏิบัติตน ตามมารยาทไทย ได้ตามกาลเทศะ และร่วมกิจกรรม ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย
๓) รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย	๓.๑) ยืนตรงและร่วม ร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญ พระบารมี สนใจ ร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	๓.๑) ยืนตรงและ ร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี ร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์
๔) ประหยัดและพอเพียง	๔.๑) ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด และดูแลรักษา สิ่งของ เครื่องใช้ ของตนเอง	๔.๑) ใช้น้ำ ไฟ และสิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัดพอเพียง และนำ กลับมาใช้ซ้ำ

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๕) ดูแลรักษาสรรพชาติ และ สิ่งแวดล้อม	๕.๑) มีส่วนร่วมดูแลรักษาสรรพชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง และสิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะ และทิ้งขยะถูกที่	๕.๑) ดูแลรักษาสรรพชาติ ต้นไม้สัตว์ เลี้ยง สรรพสมบัติ ที่อยู่รอบตัว และสิ่งแวดล้อม นำวัสดุหรือสิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปร รูปแล้วนำกลับมา ใช้ใหม่ คัดแยก ขยะ และทิ้งขยะถูกที่
๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตน เป็น สมาชิกที่ดีของสังคม	๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้า แถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตาม มีส่วน ร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง และประนีประนอม	๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้า แถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติ ตนเป็นผู้นำ และผู้ตาม มีส่วนร่วม สร้างและปฏิบัติ ตามข้อตกลง เลือกวิธีการแก้ปัญหา และ ประนีประนอม ในการแก้ไข้ปัญหา
๗.๔ ด้านสติปัญญา ๗.๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพ และสัญลักษณ์มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน		
๑) ฟังและสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนา โต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนา โต้ตอบ อย่างต่อเนื่อง และเชื่อมโยง กับเรื่องที่ฟัง แสดงความคิดเห็น และความรู้สึก ด้วยประโยคสั้น ๆ
๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๒.๑) เล่าเรื่องราวเป็น ประโยคอย่าง ต่อเนื่อง จากการ ฟังนิทาน หรือ เหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน	๒.๑) เล่าเรื่องราวอย่าง ต่อเนื่อง ตามลำดับ และตอบคำถาม จาก การฟังนิทาน เรื่องราว หรือจาก เหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน
๓) อ่านภาพ และสัญลักษณ์	๓.๑) ชี้ชื่อเรื่องของหนังสือ ที่มี ภาพประกอบอ่านภาพสัญลักษณ์ คำ พร้อมชี้ หรือกวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด อ่านภาพและ พูดข้อความด้วยภาษาของตน	๓.๑) ชี้น้ำปกและชื่อ เรื่องของ หนังสือ ที่มีภาพประกอบ พลิกหน้า หนังสือจากหน้าแรกไปหน้าหลัง และอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ โดยชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้น และจุดจบ ของข้อความ

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร	๔.๑) รู้จักตัวอักษร ที่ประกอบเป็นคำที่มีความหมาย กับเด็กและชี้คำ หรือข้อความที่มีความหมาย ในชีวิตประจำวัน หรือที่เห็นบ่อย ๆ	๔.๑) รู้จักคำและ ออกเสียงคำที่คุ้นเคย ชี้คำหรือข้อความที่เห็นบ่อย ๆ ชี้ตัวอักษร ตัวแรกและอักษร ตัวสุดท้ายของคำ ที่คุ้นเคย
๕) เขียนสื่อความหมาย อีสระในชีวิตประจำวัน	๕.๑) เขียนตัวอักษร ที่รู้จักเพื่อสื่อความหมาย คัดลอกหรือเขียนตัวอักษรด้วยวิธี ที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียน จากซ้ายไปขวา	๕.๑) เขียนชื่อของตนเอง คำที่มีความหมายกับตัวเด็กตามแบบหรือด้วยวิธีที่คิดขึ้นเองมีทิศทาง การเขียนจากซ้าย ไปขวาและบนลงล่าง เพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน
๗.๔ ด้านสติปัญญา ๗.๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน		
๑) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๑.๑) บอกลักษณะและส่วน ประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่าง หรือความเหมือน ของสิ่งต่าง ๆ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเอง	๑.๑) บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนก สิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ หรือกำหนดขึ้นเอง
๒) เรียงลำดับและแสดง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ และต่อแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ และสร้างแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด ของตนเอง
๓) รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลข ในชีวิตประจำวัน	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๒๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๕	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๓๐ ตามลำดับบอกและแสดง จำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๑๐

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๑) บอกและแสดง ตำแหน่ง ของสิ่งต่าง ๆ ด้วยคำพูด ทำทาง การวาดภาพ และสัญลักษณ์	๔.๑) บอกหรือแสดงตำแหน่งทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ๆ เมื่อ สังเกตจากมุมมองที่ต่างกันและสร้าง แผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่
๗.๔ ด้านสติปัญญา ๗.๔.๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น		
๑) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวัน	๑.๑) ระบุปัญหา และแก้ปัญหา โดยลองผิดลองถูก	๑.๑) ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหา
๒) ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่ม เรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่อง ง่าย ๆ และยอมรับ ผลที่เกิดขึ้น
๗.๔ ด้านสติปัญญา ๗.๔.๔ การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับ ปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้		
๑) กระตือรือร้น ในการเรียนรู้	๑.๑) สนใจกระตือรือร้น ในการเข้า ร่วม กิจกรรม และมี ส่วนร่วมในการ ค้นหา คำตอบเกี่ยวกับ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และโลกรอบตัว	๑.๑) สนใจกระตือรือร้น ในการเข้า ร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วม และค้นหา คำตอบ ด้วยตนเองเกี่ยวกับ ธรรมชาติ สถานที่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และโลกรอบตัว
๒) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับ ปัญหา หรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะ หาความรู้	๒.๑) ค้นหาคำตอบ ของปัญหา และข้อสงสัย โดยการสังเกต สำรวจ ตั้งคำถาม และนำเสนอ สิ่งที่ค้นพบ	๒.๑) ค้นหาคำตอบของปัญหาและ ข้อสงสัยด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการสังเกต สำรวจ ตั้งคำถาม วางแผน เก็บข้อมูล และนำเสนอ สิ่งที่ค้นพบ

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๗.๔ ด้านสติปัญญา ๗.๔.๕ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะ และการเคลื่อนไหว		
๑) ทำงานศิลปะ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่ จากเดิม หรือมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิม และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
๒) แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์	๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลายและแปลกใหม่

๘. โครงสร้างหลักสูตรและระยะเวลาเรียน

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) พุทธศักราช ๒๕๖๘ กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ๒ ปีการศึกษา ปีการศึกษาละ ๒ ภาคเรียน โดยมีเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วันต่อ ๑ ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง โดยสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ดังนี้

๑. การจัดชั้นเรียน

๑.๑ ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ชื่อย่อ อ.๒ เด็กช่วงอายุ ๔-๕ ปี

๑.๒ ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ชื่อย่อ อ.๓ เด็กช่วงอายุ ๕-๖ ปี

๒. โครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ ปีการศึกษาละ ๒ ภาคเรียน

๒.๑ ภาคเรียนที่ ๑ (๑๖ พฤษภาคม – ๑๑ ตุลาคม)

๒.๒ ภาคเรียนที่ ๒ (๑ พฤศจิกายน – ๓๑ มีนาคม)

๓. เวลาเรียน สำหรับเด็กปฐมวัย ๑ ปีการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน

๓.๑ ภาคเรียนที่ ๑ ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน ในแต่ละวันเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง

๓.๒ ภาคเรียนที่ ๒ ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน ในแต่ละวันเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง

๙. สารการเรียนรู้รายปี

สารการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๙.๑ ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญอธิบายถึงสิ่งที่เด็กทำวิธีที่เด็กรับรู้ และประสบการณ์ที่สำคัญต่อการพัฒนาความสามารถของเด็กตามหลักสูตรประสบการณ์สำคัญจึงเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๙.๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านสุขภาวะทางกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสดูแลรักษาสุขอนามัยและมีสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว และใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมประจำวันหรือกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

ด้านสุขภาวะทางกาย	ประสบการณ์สำคัญ
๑) มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี	(๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ในการรับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปรงฟัน การนอนพักผ่อน การเล่น การออกกำลังกาย
๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	(๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (๓) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (๔) การเล่นสือโซเซียลอย่างปลอดภัย (๕) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง
๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน	(๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน และการเตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ (๖) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่ (๗) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง
๔) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	(๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ (๕) การหยิบจับการใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะและการร้อยวัสดุ

๙.๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ รับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีการกำกับตนเองในการทำกิจกรรม รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม มีความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีสุนทรียภาพและความสุขในการแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ดังนี้

ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๑) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ	(๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ
๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม	(๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ
๓) ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	(๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน
๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	(๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
๕) ยอมรับและรับผิดชอบต่อความคิดเห็นของตนเอง	(๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ
๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	(๑) การฟังเพลง การร้องเพลงและการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	(๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม	(๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน

๙.๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทวัฒนธรรมไทย การไหว้ การขอบคุณ การขอโทษ ได้แสดงออกถึงความเคารพต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักและภูมิใจในความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประหยัดและพอเพียง การเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย	ประสบการณ์สำคัญ
๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	(๑) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ชื่อสัตว์สุจริต มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน) (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม (๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น
๒) มีมารยาทไทยและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	(๑) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (๒) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การไหว้ การขอบคุณ การกล่าวขอโทษ แสดงกิริยาสุภาพอื่น ๆ (๓) การศึกษานอกสถานที่ (๔) การประกอบอาหารไทย (๕) การละเล่นพื้นบ้านของไทย เพลงท้องถิ่นเพลงพื้นบ้าน ของเล่นพื้นบ้าน (๖) การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง (๗) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย
๓) รักและภูมิใจในความเป็นไทย	(๑) การใช้ภาษาไทย (๒) การร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี (๓) การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๔) ประหยัดและพอเพียง	(๑) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า (๒) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย	ประสบการณ์สำคัญ
๕) ดูแลรักษามรดกชาติ และสิ่งแวดล้อม	(๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษามรดกชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุดมาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในชีวิตประจำวัน
๖) วินัยในตนเองและปฏิบัติ ตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	(๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกที่ดี

๙.๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุน ให้เด็ก
ได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการ
เรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อสารและการรู้หนังสือ การคิดรวบยอด การ
คิดคำนวณ การแสวงหาความรู้ การคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ และจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ที่
เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระดับที่สูงขึ้น ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อ
ต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพื้นฐานการเรียนรู้ต่อไป

ด้านสติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๑) ภาษาและการรู้หนังสือ	(๑) การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่าง ๆ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการเล่นและการ กระทำต่าง ๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้าย และสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระ ตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๗) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ : การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียน คล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเองการเขียนคำที่มีความหมาย กับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกันตามโอกาส การเขียนอิสระ (๘) การเล่นเกมทางภาษา

ด้านสติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ	การจัดจำแนก เปรียบเทียบ จำแนกและ จัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัส (๒) การจัดจำแนก เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง การเรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตามลักษณะ จำนวน ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๔) การเรียงลำดับขั้นตอน กิจกรรม หรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๕) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ โดยการแสดงสิ่งของ หรือการใช้สัญลักษณ์ (๖) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ
๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ (ต่อ)	การรู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน (๗) การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งของสองชุดเพื่อหา “มากกว่า” “น้อยกว่า” “จำนวนเท่ากัน” (๘) การจัดเรียงวัตถุสองชุดให้สอดคล้องกันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๙) การนับวัตถุและบอกจำนวนหรือแสดงสิ่งต่าง ๆ ตามจำนวน (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงขนาดและรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๑) การใช้การเปรียบเทียบความยาว/ความสูง ปริมาตร/ความจุ และรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่างๆในการเล่น การสืบเสาะหรือการแก้ปัญหา (๑๒) การใช้การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐานในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑๓) การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นรูปเรขาคณิตสามมิติ ได้แก่ ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ปริซึม และรูปเรขาคณิต สองมิติ วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม (๑๔) การบอกชื่อและยกตัวอย่างสิ่งของในชีวิตประจำวันที่มีลักษณะคล้ายรูปเรขาคณิต (๑๕) การสังเกตและระบุรูปเรขาคณิตที่เป็นส่วนประกอบในรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ (๑๖) การต่อสิ่งของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน ในการเล่นหรือสร้างชิ้นงาน (๑๗) การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสร้างชิ้นงาน หรือการแก้ปัญหา และสังเกตส่วนประกอบ รูปร่าง รูปทรง ขนาด และจำนวนที่เปลี่ยนแปลง

ด้านสติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ (ต่อ)	(๑๘) การเล่นหรือสร้างชิ้นงานโดยใช้สิ่งที่มีรูปร่างรูปทรงเหมือนกันหรือสิ่งที่มีรูปร่าง รูปทรง และขนาดต่างกันมาประกอบเข้าด้วยกัน หรือการสร้างรูปเรขาคณิตใหม่จากการแบ่ง/แยกส่วน ของรูปเรขาคณิตเดิม หรือประกอบรูปเรขาคณิตเข้าด้วยกัน การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๙) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของตนเอง และสิ่งต่าง ๆ ด้วยการใช้คำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ โดยใช้คำ “ข้างบน ข้างล่าง ข้างใต้ ข้างใน ข้างนอก ข้าง ๆ ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง ข้างซ้าย ข้างขวา ใกล้ ไกล” (๒๐) การเคลื่อนที่หลบหลีกวัตถุที่กีดขวาง หรือการเปลี่ยนตำแหน่ง ให้สัมพันธ์กับวัตถุในการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ หยิบจับ มุด ลอด ปีนป่าย (๒๑) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน (๒๒) การบอกหรือแสดงเส้นทางโดยการวาดภาพหรือใช้สัญลักษณ์ หรือการสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่ต่าง ๆ ที่คุ้นเคย
๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	(๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ (๒) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๓) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่าง ๆ (๕) การมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทางเลือก และวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบ วางแผน และลงมือแก้ปัญหา
๔) การแสวงหาความรู้	(๑) การสังเกตและการสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตและสำรวจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย (๕) การคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ
๕) จินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์	(๑) การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและชิ้นงาน (๒) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่าง ๆ (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย (๔) การหาทางเลือกและวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา (๕) การเล่นในมุมเล่นต่างๆ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๙.๒ สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสารที่ควรเรียนรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา แต่ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ในตนเองของเด็ก ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็ก ได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๙.๒.๑ เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา ความต้องการ ความสนใจและความสามารถของตนเอง อวัยวะ และหน้าที่ วิถีดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด และมีสุขภาพอนามัย ที่ดี สุขนิสัยที่ดีการรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การพักผ่อน การออกกำลังกาย การป้องกันตนเอง จากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่น การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การปฏิเสธคนแปลกหน้า ภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยพิบัติการระมัดระวังความปลอดภัยจากการใช้สื่อ และเทคโนโลยี และการใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การกำกับตนเอง การแก้ไขความขัดแย้งความแตกต่างทางวัฒนธรรม การเห็นอกเห็นใจการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น การยอมรับความเหมือนความแตกต่าง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

๙.๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับ ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน รู้จักและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็น ของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การแก้ไขความขัดแย้ง สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน และความแตกต่างทางวัฒนธรรม สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย การปฏิบัติ ตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ และการเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและพอเพียง การดูแลสุขภาพสาธารณสุขสมบัติ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๙.๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า และอวกาศ สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติการใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์การรู้เท่าทันเทคโนโลยี การสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน

๙.๒.๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียน สื่อความหมายอย่างอิสระ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร น้ำหนัก ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูปและความสัมพันธ์ตัวเลข จำนวนและการดำเนินการ สัญลักษณ์การวัด ชั่ง ตวง

เวลา เงิน การนำเสนอข้อมูลด้วยแผนภูมิอย่างง่าย คำที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ประโยชน์การใช้งาน การเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันและเรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี

๗.๑ ด้านสุขภาวะทางกาย

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี ๑.๑) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปร่งฟัน ล้างมือ ก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา	๑) มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี ๑.๑) รับประทานอาหารหลากหลายที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปร่งฟัน ล้างมือ ก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม นอนพักผ่อนและออกกำลังกายเป็นเวลา	๑) การมีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวันในการรับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปรงฟัน การนอนพักผ่อน การเล่นเกม การออกกำลังกาย ๒) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน (๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร (๒) การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ (๓) การดูแลสุขภาพอนามัย การปฏิบัติตนให้มีพลานามัยที่ดี โดยใช้ภาพสุขบัญญัติ ๑๐ ประการ (๔) กิจวัตรประจำวัน - การพักผ่อน - การล้างมือ - การแปรงฟัน - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การออกกำลังกาย - การรักษาความสะอาดของร่างกาย (๕) การป้องกันตนเองจากโรคภัยใกล้ตัว สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๖) อาหารที่มีประโยชน์
๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ๑.๒) เล่นทำกิจกรรมและใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย และ ไม่ไปกับ	๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ๑.๒) เล่น ทำกิจกรรมใช้สิ่งของเครื่องใช้ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	๒) การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น (๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราวเหตุการณ์ เกี่ยวกับการ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การระมัดระวังความปลอดภัยและภัยใกล้ตัวของตนเองจากผู้อื่นและคนแปลกหน้า (๒) เรื่องการใช้ยารักษาโรค การ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
คนแปลกหน้า	ระมัดระวังความปลอดภัยจากบุคคลและสิ่งแวดล้อมและไม่ไปกับคนแปลกหน้า	ป้องกันและรักษาความปลอดภัย (๓) การเล่นเกมเล่นอย่างปลอดภัย (๔) การเล่นเกมสื่อกีฬาอย่างปลอดภัย (๕) การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ป้องกันระวังตนให้พ้นจากอันตราย (๓) การป้องกันอันตรายจากเสียงดัง (๔) การรักษาความปลอดภัยในการทำกิจวัตรประจำวัน (๕) ความปลอดภัยจากการเล่นเกม การเล่นในสนามเด็กเล่น และการระวังภัยจากสถานที่เสี่ยงอันตราย (๖) การระวังอันตรายจากของมีคม (๗) การปฏิบัติตัวเมื่อได้ยินสัญญาณเตือนภัยการช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดเหตุร้าย ธรรมชาติรอบตัว (๘) การป้องกันอันตรายจากสัตว์มีพิษและไม่มีพิษ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๙) ประโยชน์และโทษของไฟฟ้า
๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน ๓.๑) กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง วิ่งหลบหลีกสิ่ง กีดขวาง และรับลูก	๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน ๓.๑) ก้าวกระโดดไป ข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว วิ่งหลบหลีก สิ่งกีดขวาง	๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน (๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) ความสำคัญของอวัยวะและหน้าที่อวัยวะ (๒) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๓) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
บอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	คล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น	(๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ในการ ขว้าง การจับ การโยน และการเตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ (๖) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่ (๗) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง	(๔) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๕) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้างการจับการโยน และการเตะ (๖) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ (๗) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่ (๘) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง
๔) ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน ๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ตามแนวเส้นตรงได้และเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบมีมุมชัดเจน	๔) ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน ๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ตามแนวเส้นตรงได้และเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบมีมุมชัดเจน	๔) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน (๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ (๖) ผลงานกิจกรรม (๗) วิธีการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในงานศิลปะอย่างถูกวิธีและปลอดภัย เช่น กรรไกร สิ่งต่างๆ รอบตัว (๑) ขนาด รูปร่าง รูปทรง (๒) โลกสวยด้วยสีสันทัน

๗.๒ ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ ๑.๑) แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทางและบอกอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง ได้ตามสถานการณ์	๑) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ ๑.๑) แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทางหรือวาจา และควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นได้ตามสถานการณ์	๑) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๕) การทำงานศิลปะ ๓) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุขเห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม (๓) การปฏิบัติตามตามมารยาทไทย เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตามในวันสำคัญ (๒) การปฏิบัติตนต่อบุคคลในครอบครัว สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๑) เสี่ยงรอบตัว (๒) ของเล่นของใช้
๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม ๒.๑) วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม ๒.๑) ตั้งเป้าหมายวางแผนและมุ่งมั่นทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๒) การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง (๓) การกำกับตนเอง (๔) กิจวัตรประจำวัน - การพักผ่อน - การล้างมือ - การแปรงฟัน - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การออกกำลังกาย

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
			- การรักษาความสะอาด ของร่างกาย (๕) ผลงานกิจกรรม
๓) มีความสัมพันธ์ ที่ดีกับผู้อื่น ๓.๑) เล่นและ ทำงานร่วมกับ เพื่อน เป็นกลุ่มยืม ทักทายหรือ พูดคุย กับบุคคลที่ คุ้นเคย	๓) มีความสัมพันธ์ ที่ดีกับผู้อื่น ๓.๑) เล่นและ ทำงานแบบร่วมมือ กับผู้อื่นอย่างมี เป้าหมายแก้ปัญหา เองอย่าง ประนีประนอม ยืมทักทาย และ พูดคุยกับบุคคลที่ คุ้นเคย และผู้ใหญ่	๓) ความสัมพันธ์ที่ดี กับ ผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรม ร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๔) มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการ กระทำแสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็น ใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปกป้อง เมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของ ตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๘) ยอมรับความเหมือน และความแตกต่าง ทางสังคมและวัฒนธรรม (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่ม ย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุม ประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การพูดแนะนำชื่อของ ตนเอง ชื่อจริง ชื่อเล่น (๒) การแนะนำชื่อ ชื่อครู ชื่อพี่เลี้ยง สัญลักษณ์ ประจำตัว (๓) มารยาทในโรงเรียน (๔) การปฏิบัติต่อครู และผู้ใหญ่อย่างมี สัมมาคารวะ (๕) การรู้จักอารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น (๖) การยอมรับความ เหมือนหรือความ แตกต่างและเล่นร่วม กับผู้อื่น (๗) เคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น (๘) ผลงานกิจกรรม เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) ชุมชนบ้านหินกอง การแสดงความคิดเห็น และฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๑) ของเล่นของใช้

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ๔.๑) แสดงสีหน้าและท่าทาง แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ๔.๑) ใช้คำพูด หรือการกระทำ แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่น เศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๑) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ๓) ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเห็นอกเห็นใจและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น (๓) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๔) การยอมรับความเหมือนหรือความแตกต่างและเล่นร่วมกับผู้อื่น (๕) การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม
๕) ยอมรับและรับผิดชอบต่อตัดสินใจของตนเอง ๕.๑) ยอมรับ และรับผิดชอบต่อตัดสินใจ ของตนเอง	๕) ยอมรับและรับผิดชอบต่อตัดสินใจของตนเอง ๕.๑) ยอมรับและรับผิดชอบต่อตัดสินใจ ของตนเองและกลุ่ม	๓) ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๕) ยอมรับและรับผิดชอบต่อตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น (๓) ยอมรับและรับผิดชอบต่อตัดสินใจของตนเอง (๔) การปฏิบัติตามมารยาทไทย

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		(๒) การเล่นและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบ ร่วมมือ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย
๖) มีสุนทรียภาพทาง ศิลปะ ดนตรี และ การเคลื่อนไหว ๖.๑) ชื่นชมมี ความสุขและ แสดงออก ผ่าน งานศิลปะเสียง เพลง ดนตรี แสดง ท่าทาง และ การ เคลื่อนไหว	๖) มีสุนทรียภาพทาง ศิลปะ ดนตรี และ การเคลื่อนไหว ๖.๑) ชื่นชมมี ความสุข และ แสดงออก ผ่านงาน ศิลปะเสียง เพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	๑) แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกใน สถานการณ์ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึก ของตนเอง และผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี (๕) การทำงานศิลปะ ๖) มีสุนทรียภาพทาง ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว (๑) การฟังเพลง การร้อง เพลงและการแสดง ปฏิกิริยาโต้ตอบ เสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ (๕) การทำกิจกรรมศิลปะ ต่าง ๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่ง สวยงาม	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงออกทาง อารมณ์และความรู้สึก อย่างเหมาะสม (๒) การทำงานร่วมกันกับ กลุ่ม เช่นงานศิลปะ การ วาดภาพ การประดิษฐ์ (๓) การฟังเพลง การร้อง เพลง การเคลื่อนไหว ร่างกายตามจังหวะและ เสียงเพลง (๔) ผลงานกิจกรรม

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๗.๑) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๗.๑) แต่งตัวได้ คล่องแคล่ว รับประทานอาหารด้วยตนเอง ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม	๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ ๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร (๒) กิจวัตรประจำวัน - การพักผ่อน - การล้างมือ - การแปรงฟัน - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การออกกำลังกาย - การทานอาหารที่มีประโยชน์ - การรักษาความสะอาดของร่างกาย (๓) การแต่งกาย - การแต่งกายในฤดูร้อน - การแต่งกายในฤดูฝน และใช้อุปกรณ์กันฝน
๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง และปฏิบัติตนอย่างสุภาพกับผู้อื่น ที่แตกต่างไปจากตน	๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของผู้อื่น	๑) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสม (๒) การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น (๓) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง (๔) การยอมรับความเหมือนหรือความแตกต่างและเล่นร่วมกับผู้อื่น (๕) การแสดงมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		(๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุม ประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน ๕) ยอมรับและรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของ ตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๘) ยอมรับความเหมือน และความแตกต่าง ทางสังคมและวัฒนธรรม (๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่ม ย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุม ประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน	

๗.๓ ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจที่ดีงาม ๑.๑) ขออนุญาต หรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน มีเมตตา สัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจที่ดีงาม ๑.๑) ขออนุญาต และรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น	๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม (๑) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ชื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน) (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม (๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตา สัตว์เลี้ยง (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) มารยาทไทย - การแสดงมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย - การไหว้ การขอบคุณ การขอโทษ (๒) การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น (๓) การมีคุณธรรม จริยธรรม มีเมตตาการแบ่งปัน เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) วันสำคัญตามศาสนาพุทธ - วันเข้าพรรษา ประเพณีตักบาตรดอกไม้งามจังหวัดสระบุรี (๒) วิหารหลวงพ่อบำรุงศักดิ์สิทธิ์ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก (๑) สัตว์น่ารัก
๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย ๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย ๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณขอโทษ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะและร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย (๑) การเล่นบทบาทสมมติ การปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (๒) การเล่นบทบาทสมมติ การปฏิบัติตนตาม	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) มารยาทไทย - การแสดงมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย - การไหว้ การขอบคุณ การขอโทษ (๒) การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		มารยาทไทย การไหว้ การขอบคุณ การกล่าว ขอโทษ แสดงกิริยา สุภาพอื่น ๆ (๓) การศึกษานอกสถานที่ (๔) การประกอบอาหารไทย (๕) การละเล่นพื้นบ้าน ของไทย เพลงท้องถิ่น เพลงพื้นบ้านของเล่น พื้นบ้าน (๖) การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง (๗) การปฏิบัติตน/ร่วม กิจกรรมตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและประเพณีไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย - วิหารหลวงพ่อบำรุง ศักดิ์สิทธิ์ - วันลอยกระทง - สรรบุรีบ้านเรา - ข้าว
๓. รักและภูมิใจใน ความเป็นไทย ๓.๑) ยืนตรง และร่วมร้องเพลง ชาติไทยและเพลง สรรเสริญ พระบารมี สนใจร่วม กิจกรรมเกี่ยวกับ ชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์	๓. รักและภูมิใจใน ความเป็นไทย ๓.๑) ยืนตรง และร้องเพลงชาติ ไทยและเพลง สรรเสริญพระบารมี ร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์	๓) รักและภูมิใจในความ เป็นไทย (๒) การร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระ บารมี (๓) การร่วมกิจกรรมที่ เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) ประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัว (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิก ที่ดีของครอบครัวและ โรงเรียน (๓) ความสำคัญเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระ บารมี เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) สัญลักษณ์สำคัญของชาติ ไทย (๒) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย (๓) การร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ - พระราชประวัติ วันพ่อ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
			- พระผู้ทรงเป็นต้นแบบของ ความวิริยะอุตสาหะ - โครงการตามพระราชดำริฯ โครงการแก้มลิง - โครงการตามพระราชดำริฯ โครงการฝนหลวง - โครงการจิตอาสา “เราทำ ความดีด้วยหัวใจ” - โครงการตามพระราชดำริฯ โครงการฝายชะลอน้ำ - การแสดงความจงรักภักดี - พระราชมณเฑียรกิจ - พระราชประวัติและพระราช กรณียกิจ - สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ใน รัชกาลที่ ๙ - พระมหากษัตริย์ไทย
๔) ประหยัดและ พอเพียง ๔.๑) ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่าง ประหยัด และดูแล รักษา สิ่งของ เครื่องใช้ของตนเอง	๔) ประหยัดและ พอเพียง ๔.๑) ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่าง ประหยัด และ ดูแลรักษา สิ่งของ เครื่องใช้ ของตนเอง	๔) ประหยัดและพอเพียง (๑) การใช้วัสดุและสิ่งของ เครื่องใช้อย่างคุ้มค่า (๒) การปฏิบัติตาม แนวทางหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (๑) การมีส่วนร่วม รับผิดชอบดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑)การเห็นคุณค่าและ ความสำคัญของการ รับประทานอาหาร การเห็นคุณค่าและ ความสำคัญของการใช้สิ่งของ อย่างคุ้มค่า เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) เศรษฐกิจพอเพียง สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๒) การคัดแยกขยะ (ขยะ แห้ง, ขยะเปียก, ขยะมี พิษ, ขยะรีไซเคิล (๒) ของเล่นของใช้

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		(๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำ กลับมาใช้ใหม่	
๕) ดูแลรักษา ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม ๕.๑) มีส่วนร่วม ดูแลรักษา ธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยงและ สิ่งแวดล้อมคัดแยก ขยะ และทิ้งขยะ ถูกที่	๕) ดูแลรักษา ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม ๕.๑) ดูแลรักษา ธรรมชาติ ต้นไม้สัตว์ เลี้ยง สาธารณสมบัติ ที่อยู่รอบตัว และ สิ่งแวดล้อม นำวัสดุ หรือสิ่งของเครื่องใช้ ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ หรือแปรรูปแล้วนำ กลับมา ใช้ใหม่ คัด แยกขยะ และทิ้ง ขยะถูกที่	๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (๑) การมีส่วนร่วม รับผิดชอบดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน (๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำ กลับมาใช้ใหม่ (๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าวและ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ใน ชีวิตประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น (๒) การเห็นคุณค่าและ ความสำคัญของการใช้ สิ่งของอย่างคุ้มค่า ธรรมชาติรอบตัว (๑) ต้นไม้ที่รัก (๒) ดิน หิน ทราย สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๑) การใช้วัสดุและสิ่งของ เครื่องใช้อย่างคุ้มค่า (๒) การคัดแยกขยะ (ขยะ แห้ง, ขยะเปียก, ขยะมีพิษ, ขยะรีไซเคิล)
๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคม ๖.๑) เก็บของเล่น ของ ใช้ เข้าที่ เข้าแถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตาม มีส่วน ร่วมในการ	๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคม ๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้า แถว ตามลำดับ ก่อนหลัง ปฏิบัติ ตนเป็นผู้นำ และผู้ ตาม มีส่วนร่วม	๖) วินัยในตนเองและ ปฏิบัติ ตนเป็นสมาชิกที่ ดีของสังคม (๑) การมีส่วนร่วมในการ เลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาความขัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้อื่น มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกที่ดี	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเก็บรักษาของเล่น ของใช้ (๒) การปฏิบัติตนตาม ข้อตกลงของห้องเรียน (๓) สร้างข้อตกลงและการ ปฏิบัติของห้องเรียนและ โรงเรียน (๔) การเคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
แก้ปัญหาความขัดแย้ง และประนีประนอม	สร้างและปฏิบัติ ตามข้อตกลง เลือกวิธีการ แก้ปัญหา และ ประนีประนอม ใน การแก้ไขปัญหา		(๕)การปฏิบัติตนตาม มารยาทไทย เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นและแก้ไขความ ขัดแย้ง (๒) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย - โรงเรียนของเรา - ครอบครัวมีสุข - ชุมชนบ้านหินกอง สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๑) การปฏิบัติตนเองในที่ สาธารณะ (๒) คมนาคม

๗.๔ ด้านสติปัญญา

๗.๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) ฟังและสนทนา โต้ตอบกับผู้อื่น ๑.๑) ฟังผู้อื่นพูด จนจบและสนทนา ได้ตอบสนองคล้อย กับเรื่องที่ฟัง	๑) ฟังและสนทนา โต้ตอบกับผู้อื่น ๑.๑) ฟังผู้อื่นพูด จนจบและสนทนา ได้ตอบอย่างต่อเนื่อง และเชื่อมโยงกับ เรื่องที่ฟัง แสดง ความคิดเห็นและ ความรู้สึก ด้วย ประโยคสั้น ๆ	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๒) การฟังเพลง นิทาน คำ คล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่าง ๆ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความ ต้องการในการเล่น และการกระทำต่าง ๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ หรือ เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับ สิ่งของ เหตุการณ์ และ ความสัมพันธ์ ของสิ่ง ต่าง ๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน (๒) การพูดแนะนำชื่อของ ตนเอง ชื่อจริง ชื่อเล่น (๓) การรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และครอบครัว (๔) โรงเรียนของเรา (๕) ครอบครัวมีความสุข (๖) การทำงานร่วมกันกับ กลุ่ม เช่นงานศิลปะ การวาดภาพ การ ประดิษฐ์ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) ชุมชนบ้านหินกอง (๒) วิหารหลวงพ่อสำเร็จ ศักดิ์สิทธิ์ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๑) เทคโนโลยีและการ สื่อสาร
๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่น เข้าใจ ๒.๑) เล่าเรื่องราว เป็น ประโยคอย่าง ต่อเนื่อง จากการ ฟังนิทาน หรือ เหตุการณ์ใน ชีวิตประจำวัน	๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่น เข้าใจ ๒.๑) เล่าเรื่องราว อย่าง ต่อเนื่อง ตามลำดับ และ ตอบคำถาม จาก การฟังนิทาน เรื่องราว หรือจาก	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๑) การฟังเสียงต่าง ๆ ใน สิ่งแวดล้อม (๒) การฟังเพลง นิทาน คำ คล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่าง ๆ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน (๒) การรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตนเอง และครอบครัว (๓) ครอบครัวมีความสุข

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	ต้องการในการเล่น และการกระทำต่าง ๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ หรือ เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับ สิ่งของ เหตุการณ์ และ ความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้าย และสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระ ตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๘) การเล่นเกมทางภาษา	- บทบาทหน้าที่ สมาชิกในครอบครัว (๔) การทำงานร่วมกันกับกลุ่ม เช่นงานศิลปะ การวาดภาพ การประดิษฐ์ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) ชุมชนบ้านหินกอง (ด้านพุทธ) - ชุมชนน้ำอยู่ (ตลาด วัด โรงเรียน สถานี ตำรวจ สถานีรถไฟ และโรงพยาบาล) (๒) วิหารหลวงพ่อบำรุงศักดิ์สิทธิ์ - ประวัติความเป็นมาของวิหารหลวงพ่อบำรุงศักดิ์สิทธิ์ - การใช้ภาษาในการถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ สิ่งต่างๆรอบตัว (๑) การสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน
๓) อ่านภาพและสัญลักษณ์ ๓.๑) ชี้ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ อ่านภาพสัญลักษณ์ คำพร้อมชี้หรือวาดตามองข้อความตามบรรทัด อ่านภาพ	๓) อ่านภาพและสัญลักษณ์ ๓.๑) ชี้หน้าปกและชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ พลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรกไปหน้าหลัง และอ่านภาพ	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้าย และสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ - ตา (๒) การวาดสายตามตามการชี้ของนิ้วมือ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก (๑) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
และพูดข้อความ ด้วยภาษาของตน	สัญลักษณ์ คำ โดยชี้หรือกวาดตา มองจุดเริ่มต้นและ จุดจบของ ข้อความ		- องค์ประกอบของหนังสือภาพ และหนังสือนิทาน - วิธีการใช้หนังสือภาพ สัญลักษณ์ คำ - การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ การอ่านงานเขียนของตนเอง และการอ่านอย่างอิสระ - การอ่านแบบชี้แนะ (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร
๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ๔.๑) รู้จักตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำ ที่มีความหมาย กับเด็ก และชี้คำ หรือข้อความที่มีความหมาย ในชีวิตประจำวัน หรือที่เห็นบ่อย ๆ	๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ๔.๑) รู้จักคำและ ออกเสียงคำที่คุ้นเคย ชี้คำหรือข้อความที่เห็นบ่อย ๆ ชี้ตัวอักษร ตัวแรกและอักษร ตัวสุดท้ายของคำ ที่คุ้นเคย	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้ายและสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระ ตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๗) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ : การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียนคล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกัน ตามโอกาส การเขียนอิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การทำงานร่วมกันกับกลุ่ม เช่นงานศิลปะ การวาดภาพ (๒) ผลงานกิจกรรม สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ - องค์ประกอบของหนังสือภาพ และหนังสือนิทาน - วิธีการใช้หนังสือภาพ สัญลักษณ์ คำ - การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ การอ่านงานเขียนของตนเอง - การอ่านแบบชี้แนะ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		(๘) การเล่นเกมทางภาษา	(๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร (๓) การเล่นเกมทางภาษาและกิจกรรมรักการอ่าน พัฒนาการทางภาษาและ การเรียนรู้หนังสือ จากหนังสือ เรื่อง นมจากเต้า
๕) เขียนสื่อ ความหมาย อักษร ในชีวิตประจำวัน ๕.๑) เขียนตัวอักษร ที่รู้จักเพื่อสื่อ ความหมาย คัดลอก หรือเขียน ตัวอักษร ด้วยวิธี ที่คิดขึ้นเอง มี ทิศทางการเขียน จาก ซ้ายไปขวา	๕) เขียนสื่อ ความหมาย อักษร ในชีวิตประจำวัน ๕.๑) เขียนชื่อของ ตนเอง คำที่มี ความหมายกับตัว เด็กตามแบบหรือ ด้วยวิธีที่คิดขึ้นเองมี ทิศทาง การเขียน จากซ้าย ไปขวาและ บนลงล่าง เพื่อสื่อ ความหมาย ในชีวิต ประจำวัน	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๗) การเขียนในรูปแบบ ต่าง ๆ : การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การ เขียนคล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่ คิดค้นขึ้นเอง การเขียน คำที่มีความหมายกับตัว เด็ก/คำคุ้นเคย การ เขียนร่วมกัน ตามโอกาส การเขียนอิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การทำงานร่วมกันกับ กลุ่ม เช่นงานศิลปะ การวาดภาพ (๒) ผลงานกิจกรรม สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก (๑) ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการใช้หนังสือ และตัวหนังสือ - องค์ประกอบของ หนังสือภาพ และ หนังสือนิทาน - วิธีการใช้หนังสือ ภาพ สัญลักษณ์ คำ - การอ่านป้ายและ สัญลักษณ์ การอ่าน งานเขียน ของตนเอง และการ อ่านอย่างอิสระ - การอ่านแบบชี้แนะ (๒) ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับตัวอักษร

๗.๔ ด้านสติปัญญา

๗.๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) บอกลักษณะ และส่วน ประกอบ ของสิ่งต่าง ๆ จาก การสังเกต โดยใช้ ประสาทสัมผัส จับคู่ และเปรียบเทียบ ความแตกต่าง หรือ ความเหมือน ของสิ่งต่าง ๆ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ ที่ กำหนดขึ้นเอง	๑) จับคู่เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความ สัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ จาก การสังเกต โดยใช้ ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนก สิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ ที่ กำหนดให้ หรือ กำหนดขึ้นเอง	๒) การคิดรวบยอด และ การคิดคำนวณ การจับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัส (๒) การจับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ หรือกำหนดขึ้นเอง การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงขนาดและรูปร่าง รูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๑) การใช้การ เปรียบเทียบความยาว/ ความสูง ปริมาตร/ความจุ และรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การ สืบเสาะหรือการ แก้ปัญหา (๑๒) การใช้การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ เครื่องมือและหน่วย ที่ ไม่ใช่ หน่วยมาตรฐานใน การเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑๓) การรวมและการ แยกสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) ตัวเรา - เรื่องส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย รู้จักความแตกต่างของเพศชาย เพศหญิง รู้จักอวัยวะที่สำคัญ - การเปรียบเทียบเด็กที่มีรูปร่างแตกต่างกัน ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง บันทึกกราฟ (๒) อาหารดีมีประโยชน์ - อาหารหลัก ๕ หมู่ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) ชุมชนบ้านหินกอง - การคัดแยกขยะ (ขยะแห้ง, ขยะเปียก, ขยะมีพิษ, ขยะรีไซเคิล) ธรรมชาติรอบตัว (๑) ข้าว (๒) ดิน หิน หวาย - สังเกตลักษณะ ดิน หิน หวายจากของจริง เปรียบเทียบความแตกต่างของ ดิน หิน หวาย (ขนาด สี ผิวสัมผัส กลิ่น) (๓) สัตว์น่ารัก - ประเภทของสัตว์ สัตว์แต่ละชนิดมีรูปร่างลักษณะ และขนาดแตกต่างกัน

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		การสร้างชิ้นงาน หรือ การแก้ปัญหา และสังเกต ส่วนประกอบ รูปร่าง รูปทรง ขนาด และ จำนวนที่เปลี่ยนแปลง (๑๘) การเล่นหรือสร้าง ชิ้นงานโดยใช้สิ่งที่มี รูปร่างรูปทรงเหมือนกัน หรือสิ่งที่มีรูปร่าง รูปทรง และขนาดต่างกันมา ประกอบเข้าด้วยกัน หรือการสร้างรูป เรขาคณิตใหม่จากการ แบ่ง/แยกส่วน ของรูป เรขาคณิตเดิมหรือ ประกอบรูปเรขาคณิตเข้าด้วยกัน	(๔) ฤดูหนาว - สภาพอากาศในฤดูหนาว ลมหนาว การเกิดลม (๕) กลางวัน กลางคืน - ความแตกต่างระหว่างกลางวันและกลางคืน สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก (๑) ของเล่นของใช้ (๒) คมนาคม - คมนาคมทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ (๓) สนุกกับตัวเลข - เปรียบเทียบจำนวนสิ่งของต่างๆ เช่น เท่ากันหรือไม่เท่ากัน มากกว่าหรือน้อยกว่า (๔) ขนาด รูปร่าง รูปทรง - เปรียบเทียบ ความเหมือน ความต่างของ วัสดุทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม - จำแนกวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม และรูปวงกลม รูปสี่เหลี่ยม (๕) ปริมาตร น้ำหนัก - การเปรียบเทียบ ปริมาตรของสิ่งต่างๆ ในภาชนะที่ขนาดแตกต่างกัน - การเปรียบเทียบ น้ำหนักของสิ่งต่างๆ (๖) โลกสวยด้วยสีสันท - สีจากธรรมชาติ - สีที่มนุษย์สร้างขึ้น

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
			- สีที่ได้จากพืชผักผลไม้ (๗) แรงแและพลังงานในชีวิตประจำวัน - แสงและไฟฟ้าที่ได้มาจากแหล่งพลังงาน
๒) เรียงลำดับและแสดง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ และต่อแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒) เรียงลำดับและแสดง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ และสร้างแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิด ของตนเอง	๒) การคิดรวบยอด และ การคิดคำนวณ การเรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ตามลักษณะ จำนวน ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๔) การเรียงลำดับขั้นตอนกิจกรรม หรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๕) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ โดยการแสดงสิ่งของ หรือการใช้สัญลักษณ์ (๖) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้าง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ธรรมชาติรอบตัว (๑) การเจริญเติบโตของต้นข้าว (๒) การเจริญเติบโตของสัตว์น่ารัก (๓) การเจริญเติบโตของต้นไม้ที่รัก (๔) การเกิดฝน สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก (๑) ขนาด รูปร่าง รูปทรง (๒) ลำดับขั้นตอนการทำอาหาร
๓) รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลข ในชีวิตประจำวัน ๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๒๐ ตามลำดับบอกและแสดง	๓) รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลข ในชีวิตประจำวัน ๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๓ ตามลำดับ บอกและแสดง	๒) การคิดรวบยอด และ การคิดคำนวณการรู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตามลักษณะ จำนวน ความ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) ตัวเรา - เรื่องส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย รู้จำนวนของอวัยวะที่สำคัญในร่างกาย สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก (๑) สนุกกับตัวเลข

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
จำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๕	จำนวนของสิ่ง ต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๑๐	ยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๗) การเปรียบเทียบจำนวน ของสิ่งของสองชุดเพื่อ หา “มากกว่า” “น้อย กว่า” “จำนวนเท่ากัน” (๘) การจัดเรียงวัตถุสองชุด ให้สอดคล้องกันแบบ หนึ่งต่อหนึ่ง (๙) การนับวัตถุและบอก จำนวนหรือแสดงสิ่ง ต่าง ๆ ตามจำนวน (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดง จำนวนของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	- การนับและแสดง จำนวน - การใช้ตัวเลขใน ชีวิตประจำวัน เช่น วันที่ ชั้นเรียน อายุ สัญลักษณ์ เวลา นาฬิกา เบอร์โทรศัพท์ - การใช้เงินเหรียญ และธนบัตร (๒) ปริมาตร น้ำหนัก - การใช้ตัวเลขในการ บอกปริมาณของ น้ำหนักหรือสิ่งต่างๆ
๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน ๔.๑) บอกและแสดง ตำแหน่ง ของสิ่งต่าง ๆ ด้วยคำพูด ท่าทาง การวาดภาพ และสัญลักษณ์	๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน ๔.๑) บอกหรือ แสดง ตำแหน่ง ทิศทาง และ ระยะทางของสิ่ง ต่าง ๆ เมื่อ สังเกตจาก มุมมองที่ต่างกัน และสร้างแผนที่ หรือแบบจำลอง ของสถานที่	๒) การคิดรวบยอด และการ คิดคำนวณการรับรู้ มิติ สัมพันธ์ในเชิงขนาดและ รูปร่างรูปทรงของสิ่ง ต่างๆในชีวิตประจำวัน (๑๓) การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่ เป็นรูปเรขาคณิตสามมิติ ได้แก่ ทรงกลม ทรง สี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ปริซึม และรูปเรขาคณิต สองมิติ วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม (๑๔) การบอกชื่อและ ยกตัวอย่างสิ่งของใน ชีวิตประจำวันที่มี ลักษณะ คล้ายรูป เรขาคณิต (๑๕) การสังเกตและระบุรูป เรขาคณิตที่เป็น ส่วนประกอบในรูปร่าง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑)การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปใน ทิศทาง ระดับและ พื้นที่ (๒)การเคลื่อนไหวข้ามสิ่ง กีดขวาง (๓)การเล่นเครื่องเล่น สัมผัสและการสร้าง จากแท่งไม้ บล็อก (๔)การเขียนภาพ งาน ศิลปะ (๕)ผลงานกิจกรรม สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก (๑)ขนาด รูปร่าง รูปทรง - วัสดุทรงสี่เหลี่ยม รอบตัวเรา

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		รูปทรงของสิ่งต่าง ๆ (๑๖) การต่อสิ่งของชิ้นเล็ก เติมในชิ้นใหญ่ให้ สมบูรณ์ และการแยก ชิ้นส่วน ในการเล่นหรือ สร้างชิ้นงาน (๑๗) การรวมและการแยก สิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสร้างชิ้นงาน หรือ การแก้ปัญหา และ สังเกตส่วนประกอบ รูปร่าง รูปทรง ขนาด และจำนวนที่ เปลี่ยนแปลง (๑๘) การเล่นหรือสร้าง ชิ้นงานโดยใช้สิ่งที่มี รูปร่างรูปทรงเหมือนกัน หรือสิ่งที่มีรูปร่าง รูปทรง และขนาด ต่างกันมาประกอบเข้า ด้วยกัน หรือการสร้าง รูปเรขาคณิตใหม่จาก การแบ่ง/แยกส่วน ของ รูปเรขาคณิตเดิมหรือ ประกอบรูปเรขาคณิต เข้าด้วยกัน การรับรู้มิติสัมพันธ์ใน เชิงตำแหน่งของสิ่ง ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๙) การบอกและแสดง ตำแหน่ง ทิศทาง และ ระยะทางของตนเอง และสิ่งต่าง ๆ ด้วยการ กระทำภาพวาดภาพถ่าย และรูปภาพ โดยใช้คำ “ข้างบน ข้างล่าง ข้างใต้	

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		ข้างใน ข้างนอก ข้าง ๆ ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง ข้างซ้าย ข้าง ขวา ไกล ใกล้ (๒๐) การเคลื่อนที่หลบหลีก วัตถุที่กีดขวาง หรือการ เปลี่ยนตำแหน่ง ให้ สัมพันธ์กับวัตถุในการ เคลื่อนไหวเคลื่อนที่ที่หยิบ จับ มุด ลอด ปีนป่าย (๒๑) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมอง ที่ต่างกัน (๒๒) การบอกหรือแสดง เส้นทางโดยการวาดภาพ หรือใช้สัญลักษณ์ หรือ การสร้างแผนที่หรือ แบบจำลองของสถานที่ ต่าง ๆ ที่คุ้นเคย	

๗.๔ ด้านสติปัญญา

๗.๔.๓ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑. แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑ ระบุปัญหา และแก้ปัญหา โดยลองผิดลองถูก	๑. แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑ ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการและ ลงมือแก้ปัญหา	๓) การคิดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจ (๑) การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้น ในเหตุการณ์หรือการ กระทำ (๒) การคาดเดาหรือการ คาดคะเนสิ่งที่จะ เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงออกทาง อารมณ์ และความรู้สึก อย่างเหมาะสม (๒) การเคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น (๓) การแก้ไขความ ขัดแย้ง สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		(๕) การมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหาทางเลือกและวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาเลือกวิธีการ ออกแบบวางแผนและลงมือแก้ปัญหา	การทดลองวิทยาศาสตร์น้อย
๒. ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ๒.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๒. ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ๒.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ ๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่าง ๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสม (๒) การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น (๓) การปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน (๔) สร้างข้อตกลงและการปฏิบัติของห้องเรียนและโรงเรียน เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) ชุมชนบ้านหินกอง - การคัดแยกขยะ (ขยะแห้ง, ขยะเปียก, ขยะมีพิษ, ขยะรีไซเคิล)

๗.๔ ด้านสติปัญญา

๗.๔.๔ การแสวงหาความรู้

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) กระตือรือร้นในการเรียนรู้ ๑.๑) สนใจ กระตือรือร้น ในการเข้าร่วม กิจกรรม และมี ส่วนร่วมในการ ค้นหา คำตอบ เกี่ยวกับ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และ โลกรอบตัว	๑) กระตือรือร้นในการเรียนรู้ ๑.๑) สนใจ กระตือรือร้น ในการเข้าร่วม กิจกรรม มีส่วน ร่วม และค้นหา คำตอบ ด้วย ตนเองเกี่ยวกับ ธรรมชาติสถานที่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีและ โลกรอบตัว	๔) การแสวงหาความรู้ (๑) การสังเกตและการ สืบเสาะหาความรู้เกี่ยวกับ สิ่งต่าง ๆ และ แหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่ สนใจและเกี่ยวข้องกับ สิ่งที่สังเกตและสำรวจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้ เพื่อค้นหาคำตอบของ ข้อสงสัยต่าง ๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการ รวบรวมข้อมูลและ นำเสนอข้อมูลจากการ สืบเสาะหาความรู้ใน รูปแบบต่าง ๆ และ แผนภูมิอย่างง่าย (๕) การคาดคะเนสิ่งที่ อาจเกิดขึ้น และมี ส่วนร่วมในการลง ความเห็น จากข้อมูล อย่างมีเหตุผล	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) รู้จักร่างกาย ความ สนใจ ความสามารถ ของตนเอง (๒) รู้จักโรคภัยใกล้ตัว เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ (๒) สถานที่สำคัญ วัน สำคัญ อาชีพของคน ในชุมชน ศาสนา และ แหล่งวัฒนธรรมใน ชุมชน (๓) การปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและ ความเป็นไทย ธรรมชาติรอบตัว (๑) รู้จักชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลงของ มนุษย์ สัตว์ พืช (๒) รู้จักเกี่ยวกับ ดิน หิน ทราย น้ำ ฝน ท้องฟ้า ฤดูกาล (๓) การดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) รู้จักเทคโนโลยีและ การสื่อสารการเกิด แรงและพลังงาน

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒. ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ ๒.๑ ค้นหาคำตอบของปัญหาและข้อสงสัยโดยการสังเกต สำรวจ ตั้งคำถาม และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	๒. ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ ๒.๑ ค้นหาคำตอบของปัญหาและข้อสงสัย โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย โดยการสังเกต สำรวจ ตั้งคำถามวางแผน เก็บข้อมูล และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	๔) การแสวงหาความรู้ (๑) การสังเกตและการสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ และเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตและสำรวจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล และนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย (๕) การคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) ศึกษาแหล่งเรียนรู้ห้องสมุด (๒) มุมนิทานหรือมุมต่างๆ (๓) การทำกิจกรรม เล่นเกมการศึกษา และการละเล่นต่างๆ การละเล่นต่างๆ การทดลองบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย

๗.๔ ด้านสติปัญญา

๗.๔.๕ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑. ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมี การดัดแปลง และ แปลกใหม่จากเดิม หรือมีรายละเอียด เพิ่มขึ้น	๑. ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมี การดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิมและมี รายละเอียด เพิ่มขึ้น	๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (๑) การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อวัสดุ ของเล่นและชิ้นงาน (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย (๔) การหาทางเลือกและวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเขียนภาพงานศิลปะ (๒) วิธีการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในงานศิลปะอย่างถูก วิธีและปลอดภัย เช่น กรรไกร (๓) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การ ปะ และการร้อยวัสดุ (๔) ผลงานกิจกรรม (๕) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ
๒) แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์ ๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลาย หรือ แปลกใหม่	๒) แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์ ๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลาย และ แปลกใหม่	๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (๒) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่าง ๆ (๕) การเล่นในมุมเล่นต่างๆตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพัง หรือกับผู้อื่น (๒) การเคลื่อนไหวร่างกายในทิศทางระดับและพื้นที่ต่างๆ (๓) การแสดงท่าทางต่างๆตามความคิดของตนเอง

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ กับการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น

สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น

คำขวัญประจำจังหวัดสระบุรี

พระพุทธรบาทสูงค่า	เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
ฐานผลิตอุตสาหกรรม	เกษตรนำล้ำแหล่งเที่ยว
หนึ่งเดียวกระหึ่มพรมติ	ประเพณีตักบาตรดอกไม้งาม
เหลืองอร่ามทุ่งทานตะวัน	ลิ้นเมืองชุมทาง

คำขวัญอำเภอหนองแค

ระพีพัฒนเย็นฉ่ำ	เกษตรกรรมรุ่งเรือง
อุตสาหกรรมลือเลื่อง	เมืองนักพัฒนา
ปวงประชาไฝคุณธรรม	น้อมนำความพอเพียง

กรอบและแนวคิดและหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับสระบุรี

ลำดับที่	แนวคิด	ชื่อหน่วย
๑.	สถานที่สำคัญ	วิหารหลวงพ่อบำเพ็ญศรัทธา อ.หนองแค
๒.	ประเพณี	วันเข้าพรรษา ประเพณีตักบาตรดอกไม้อ.พระพุทธรบาท
๓.	ถิ่นฝีมือ	สระบุรีบ้านเรา, ชุมชนบ้านหินกอง

รายวิชาเพิ่มเติมภูมิปัญญาท้องถิ่นระดับปฐมวัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

รายวิชาเพิ่มเติมภูมิปัญญาท้องถิ่น เด็กปฐมวัยโรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทักษะด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและประเพณีไทย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดการธุรกิจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก อย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

๑. มีความรู้ความสามารถด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและการจัดการธุรกิจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒. มีทักษะการคิดแก้ปัญหาวิเคราะห์ คิดวิจารณ์และคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓. มีทักษะด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและการจัดการธุรกิจด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนทักษะของการใช้เทคโนโลยี

๔. มีภาวะผู้นำ ความอดทนมุ่งมั่น ในการฝึกซ้อมและการทำงานดำรงรักษา ความเป็นไทย ด้วยความรักและภาคภูมิใจ ในประเทศไทย

๕. มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการธุรกิจ เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖. มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัยต่อตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบ ต่อ อาชีพ เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

๗. มีความพอเพียง มีจิตสำนึกใช้พลังงานและทรัพยากร อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

๘. มีจิตอาสา มุ่งมั่น ในการนำความรู้ไปใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

หลักการและเหตุผล

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักสูตรบูรณาการกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เด็กและครูร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กเรียนจากชีวิตจริง เรียนแล้วเกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรอย่างมี คุณภาพและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติการเรียนการสอนจะสอนตามความต้องการของ ผู้เรียน โดยครูเป็นผู้ คอยให้คำแนะนำ เด็กเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นหลักสูตรท้องถิ่นจึงมี ความสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองการเรียนรู้ของเด็ก เฉพาะเนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับ ความ ต้องการของเด็กตามสภาพปัญหาที่เป็นจริง

๒. ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้มีความหมายต่อเด็ก เพราะเด็กสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริงได้

๓. เด็กได้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ เพื่อที่จะมาใช้เป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงของ ตนเอง ในวันข้างหน้า รวมทั้งวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เพื่อการตัดสินใจที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของ ตนเอง

๔. ชุมชนและภูมิปัญญาในชุมชนมีโอกาสมิมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ซึ่งเป็นสมาชิกของ ชุมชน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่กำหนดให้ การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และทักษะในการประกอบอาชีพโดยการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขนั้น การจัดการเรียนรู้หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถพัฒนาเด็กให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามความมุ่ง หมายและความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ควรรู้ในการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น

ฉบับชั้นอนุบาล ๒

๑. สามารถจดจำคำขวัญประจำจังหวัดสระบุรี

๒. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาชีพคนในชุมชนบ้านหินกอง

๓. รู้ประวัติและความเป็นมาของวิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์

๔. รู้ประวัติและความสำคัญของประเพณีตักบาตรดอกไม้ม

๕. การปฏิบัติตนในฐานะเป็นสมาชิกของท้องถิ่นและเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงได้อย่างเหมาะสมกับวัย

๖. มีทักษะการแสวงหาความรู้ใฝ่เรียนรู้ที่ เกี่ยวข้องกับอาชีพในท้องถิ่น

๗. การปฏิบัติตนและในการเข้าไปกราบไหว้วิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์

๘. การทำกะหรี่ปั๊

จบชั้นอนุบาล ๓

๑. สามารถจดจำคำขวัญประจำจังหวัดสระบุรี
๒. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาชีพคนในชุมชนบ้านหินกอง
๓. รู้ประวัติและความเป็นมาของวิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์
๔. รู้ประวัติและความสำคัญของประเพณีตักบาตรดอกไม้ม
๕. การปฏิบัติตนในฐานะเป็นสมาชิกของท้องถิ่นและเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงได้อย่างเหมาะสมกับวัย

๖. มีทักษะการแสวงหาความรู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพในท้องถิ่น
๗. การปฏิบัติตนและในการเข้าไปกราบไหว้วิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์
๘. การทำกะหรี่ปั๊

เงื่อนไขในการใช้หลักสูตร

เพื่อให้การใช้หลักสูตรเพิ่มเติม : ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาศักยภาพสู่ความเป็นเลิศของผู้เรียน จึงมีเงื่อนไขในการนำหลักสูตรไปใช้ดังนี้

๑. โรงเรียนต้องมีความพร้อมในเรื่องของสื่อเทคโนโลยีอย่างเพียงพอสำหรับจำนวนนักเรียน
๒. โรงเรียนต้องมีครู สอนภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเป็น ผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และควรมีการพัฒนาครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ โดยการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมปฏิบัติการเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรมีเวลาไม่ต่ำกว่า ๓ ชั่วโมงติดต่อกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา ทฤษฎีและฝึกปฏิบัติควบคู่กัน ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด
๔. โรงเรียนจะต้องจัดให้มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะขั้นสูงทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดประสบการณ์ตรง
๕. การจัดการเรียนการสอน ควรมีการร่วมมือระหว่างครูผู้สอนหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นกับครูผู้สอนสาระการเรียนรู้อื่นที่ เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบางหน่วยการเรียนรู้ที่ต้องการบูรณาการความรู้ ตัวอย่างเช่น หน่วยการเรียนรู้ วิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์ วันเข้าพรรษา ประเพณีตักบาตรดอกไม้ม ชุมชนบ้านหินกอง

โครงสร้างของหลักสูตร

ชั้นอนุบาลปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑		
รายวิชาเพิ่มเติมภูมิปัญญาท้องถิ่น		
ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา(ชั่วโมง)
๑	วันเข้าพรรษา ประเพณีตักบาตรดอกไม้ม	๕
๒	สระบุรีบ้านเรา	๕
๓	ชุมชนบ้านหินกอง	๕
ภาคเรียนที่ ๒		
๔	วิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์	๕

ชั้นอนุบาลปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑		
รายวิชาเพิ่มเติมภูมิปัญญาท้องถิ่น		
ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา(ชั่วโมง)
๑	วันเข้าพรรษา ประเพณีตักบาตรดอกไม้ม	๕
๒	สระบุรีบ้านเรา	๕
๓	ชุมชนบ้านหินกอง	๕
ภาคเรียนที่ ๒		
๔	วิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์	๕

กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตร

กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมภูมิปัญญาท้องถิ่นใช้รูปแบบการเรียนการสอน วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ได้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและการจัดการธุรกิจทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น มีทักษะที่สำคัญในการพัฒนาตนเอง เป็นผู้นำการเรียนรู้และสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านภูมิปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านภูมิปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ของ หลักสูตรนี้ประกอบด้วย

๑. การบรรยาย
๒. การสาธิต
๓. การปฏิบัติงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
๔. บทบาทสมมุติ
๕. การใช้คำถาม
๖. แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียน / ใบความรู้
๒. หนังสือ/ตารางในท้องสมุดเพื่อการสืบค้นข้อมูล
๓. สื่อจาก Internet
๔. แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น

การประเมินผลการเรียนรู้

๑. ประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนด้วยแบบสังเกต โดยครูผู้สอน
๒. ประเมินทักษะการทำงานกลุ่มด้วยแบบสังเกตโดยครูผู้สอน
๓. ประเมินทักษะการปฏิบัติด้วยแบบสังเกต แบบประเมินโดยครูผู้สอนหรือตัวเด็กเอง

แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมการป้องกันการด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ในระดับปฐมวัย

กรอบการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริตโดยที่ประชุม ได้เห็นชอบร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หัวข้อวิชา ๔ วิชา ประกอบด้วย

- ๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒) ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๓) STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
- ๔) พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษาระดับปฐมวัย จะใช้เวลาเรียนทั้งปี จำนวน ๔๐ ชั่วโมง จัดทำเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมและการเรียนรู้ในช่วงวัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมการป้องกันการด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) ในระดับปฐมวัย “รายวิชา เพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต”

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต สำหรับใช้เป็นเนื้อหามาตรฐานกลางให้สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับกลุ่มเป้าหมายในระดับ ปฐมวัย เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการแยกประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม จิตพอเพียง การ ไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริต โดยใช้ชื่อว่าหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) หลักสูตรที่ ๑ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีแนวทางการนำไปใช้ตามความ เหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ดังนี้

- ๑.๑ นำไปจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมของโรงเรียน
- ๑.๒ นำไปจัดในชั่วโมงลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
- ๑.๓ นำไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สาระหน้าที่พลเมือง) หรือนำไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

๒. จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้นักเรียนปฐมวัย

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ ส่วนรวม
- ๒.๒ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๒.๓ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
- ๒.๔ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๒.๕ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๖ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
- ๒.๗ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
- ๒.๘ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๓. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมือง และรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPs) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่าน และการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

๔. ผลการเรียนรู้

- ๔.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ ส่วนรวม
- ๔.๒ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๔.๓ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
- ๔.๔ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๔.๕ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๔.๖ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
- ๔.๗ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
- ๔.๘ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๔.๙ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

๕. โครงสร้างรายวิชาแผนการจัดการเรียนรู้ด้านทุจริต หลักสูตรด้านทุจริต ระดับปฐมวัย

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	รวมชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	๑. การคิดแยกแยะ ๒. ระบบคิดฐาน๒ ๓. ของเล่น ๔. การรับประทานอาหาร ๕. การเข้าแถว ๖. การเก็บของใช้ส่วนตัว ๗. ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ๘. การแบ่งปัน ๙. การแต่งกาย ๑๐. การทำกิจวัตรประจำวัน(การใช้น้ำ ไฟฟ้า กระดาษ การทิ้งขยะ)	๑๔
๒.	ความอดทนและความไม่ทนต่อการทุจริต	๑. ของเล่น ๒. การรับประทานอาหาร ๓. การเข้าแถว ๔. การเก็บของใช้ส่วนตัว ๕. ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ๖. การแบ่งปัน ๗. การแต่งกาย	๑๒

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	รวมชั่วโมง
		๘. การทำกิจวัตรประจำวัน	
๓.	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้าน การทุจริต	๑. ความพอเพียง ๒. ความโปร่งใส ๓. ความตื่นรู้/ความรู้ ๔. ต้านทุจริต ๕. มุ่งไปข้างหน้า ๖. ความเอื้ออาทร ๗. การรับประทานอาหาร ๘. การช่วยเหลือเพื่อน ๙. การใช้กระดาษ	๙
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อ สังคม	๑. ความรับผิดชอบต่อตนเอง ๒. ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น ๓. การตรงต่อเวลา ๔. การทำความสะอาดห้องเรียน ๕. การช่วยเหลือตนเอง	๕
รวม			๔๐

๑๐. การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๔ - ๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย ให้เด็กเกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาความสามารถด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทยและด้านสติปัญญา มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น ภายใต้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดเชิงรุก (Active Learning) ผ่านการจัดกิจกรรม ๖ กิจกรรมหลัก ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยมีการใช้กิจกรรมตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย การจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project Approach) ในการส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้เต็มตามศักยภาพ

จากบริบทของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคนให้มีทักษะชีวิตที่จำเป็นและดำรงชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและความเป็นไทย เพื่อให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย มีคุณธรรมต่อต้านทุจริตทุกรูปแบบ มีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๑๐.๑ หลักการจัดประสบการณ์

- ๑) จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็น องค์กรรวมสมัย สมดุล และต่อเนื่อง
- ๒) เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของ สังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่
- ๓) จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเด็กและกระบวนการเรียนรู้
- ๔) จัดการประเมินความสามารถผู้เรียนให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
- ๕) ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๑๐.๒ แนวทางการจัดประสบการณ์

- ๑) จัดให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- ๒) จัดให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัส ทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สสำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- ๓) จัดแบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
- ๔) จัดให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
- ๕) จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
- ๖) จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิต ของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

๗) ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ความเป็นพลเมืองที่ดี และความเป็นไทย ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็น ส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๘) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนหรือเหตุการณ์ ที่เด็กเผชิญในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

๙) ให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินความสามารถผู้เรียน

๑๐) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถผู้เรียนและการเรียนรู้ ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

๑๐.๓ การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ ของแต่ละหน่วยงาน และสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการ และความสามารถตามวัยทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๑๐.๓.๑ หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๓.๑.๑ กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กใน

แต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

อายุ ๓-๔ ปี มีความสนใจประมาณ ๘-๑๒ นาที

อายุ ๔-๕ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๒-๑๕ นาที

อายุ ๕-๖ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๕-๒๐ นาที

๓.๑.๒ กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ใช้เวลาต่อเนื่องไม่เกินกว่า ๒๐ นาที

๓.๑.๓ กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นเกมกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๓.๑.๔ กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม และผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนักเพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๑๐.๓.๒ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึง การจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกาย ตามจังหวะดนตรี

๓.๒.๒ การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเอง ในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๓.๒.๓ การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ สังคมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝัง ให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๔ การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีแสดงออก อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัย รักการทำงาน รับผิดชอบความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นโดยรวม ทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๓.๒.๕ การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ การคิดรวบยอด และการคิดเชิงเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมให้เด็กมีความสุขในการใช้ความรู้ และทักษะพื้นฐานด้านการคิดคำนวณ การนับ จำนวน ตัวเลข รูปร่าง รูปทรง แบบรูป และมิติสัมพันธ์ ในชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์สื่อความหมายในเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้คิดและได้ลงมือปฏิบัติจริง ใช้สื่อการสอนที่เป็นรูปธรรม ทำให้เด็กมีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล และใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากร มาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบ และสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล

๓.๒.๖ การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษา ให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ การใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียนอิสระ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง หลักการจัด กิจกรรมทางภาษา ที่เหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถของเด็กเป็นสำคัญ

๓.๒.๗ การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็ก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นสร้างอย่างอิสระ

๑๐.๓.๓ รูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดตารางกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงาน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน จึงขอเสนอแนะสัดส่วนเวลาในการพัฒนาเด็กแต่ละวัน ดังนี้

การพัฒนา	อายุ ๓-๔ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ ๔-๕ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ ๕-๖ ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)
๑. การพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน (รวมทั้งการช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย การรับประทานอาหาร สุขอนามัยและการนอนพักผ่อน)	๓	๒ ๑/๒	๒ ๑/๔
๒. การเล่นตามมุมประสบการณ์(การเล่นเสรี)/มุมเล่น	๑	๑	๑
๓. การคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	๑	๑	๑
๔. กิจกรรมด้านสังคม (การทำงานร่วมกับผู้อื่น)	๓/๒	๓/๔	๑
๕. กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่	๓/๔	๓/๔	๓/๔
๖. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน	๓/๔	๑	๑
เวลาโดยประมาณ	๗	๗	๗

จากตารางกิจกรรมประจำวัน ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การจัดสัดส่วนของเวลาในแต่ละวันที่เสนอไว้สามารถปรับและยืดหยุ่นได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผู้สอนและ สภาพการณ์ โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๒. การจัดกิจกรรมประจำวันควรจัดเพื่อส่งเสริมทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวันของเด็ก โดยผู้สอนต้องให้ ความสำคัญในการส่งเสริมให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อเล็กในการหยิบ จับ วัสดุต่างๆ เพื่อ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัย เช่น เด็กอายุ ๓ ปี ต้องให้เวลาในการทำกิจวัตรประจำวันมากและเมื่อเด็กอายุมากขึ้นเวลาที่ทำกิจวัตรประจำวันจะน้อยลงตามลำดับเนื่องจากเด็ก ช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น

๓. การจัดกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีร่างกายแข็งแรง มีการทรงตัวที่ดี มีการยืดหยุ่นและความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ ตามจังหวะการเคลื่อนไหวและการประสานสัมพันธ์กัน

๔. การจัดกิจกรรมการเล่นอิสระ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วยให้เด็กเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ในแต่ละวัน เด็กทุกวัยควรมีโอกาสเล่นอิสระกลางแจ้งอย่างน้อย ๑ ชั่วโมง : วัน

๕. การคิดและความคิดสร้างสรรค์ ทำให้เด็กเกิดความคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล มี ความสามารถ ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๖. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคม เป็นกิจกรรมที่เด็กได้พัฒนาลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เด็กที่อายุน้อยยังยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง

ดังนั้น การใช้เวลาในช่วงวัย ๓ ขวบ จึงให้เวลาน้อยในการทำกิจกรรมกลุ่ม เนื่องจากเด็กยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และจะเพิ่มเวลาเมื่อเด็กอายุมากขึ้น เพราะเด็กต้องการเวลาในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นมากขึ้น

๗. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยครูผู้สอน ให้คิดรวบยอดโดยครูผู้สอน จะช่วยให้เด็กเกิดทักษะ หรือความคิดรวบยอดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เช่น ผู้สอนต้องการให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับน้ำ ผู้สอนต้องวางแผนกิจกรรมล่วงหน้า เวลาที่ใช้ในแต่ละ วันที่กำหนดไว้ ๓/๔ ชั่วโมง (๔๕ นาที) ทั้งนี้ได้หมายความว่าให้ผู้สอนสอนต่อเนื่อง ๔๕ นาทีใน ๑ กิจกรรม ผู้สอนต้องพิจารณาว่า เด็กมีช่วงความสนใจสั้นตามพัฒนาการ จำเป็นต้องจัดแบ่งเวลาเป็น หลายช่วงและในหลากหลายกิจกรรม กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้ เวลาต่อเนื่องนานกว่า ๒๐ นาที

๑๐.๓.๔ แนวทางการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวัน ครูสามารถนำไปปรับใช้ได้ หรือนำนวัตกรรมต่างๆมาปรับใช้ใน การจัดกิจกรรมประจำวันให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา โดยมีแนวทางในการจัดกิจกรรม และการใช้สื่อ ดังนี้

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

การเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย อย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่นๆ มาประกอบการเคลื่อนไหว ซึ่งจังหวะและเครื่องดนตรีประกอบ ได้แก่ การปรบมือ การร้องเพลง การเคาะไม้ กรึงกรึง รำมะนา กลอง กรับ เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับจุดประสงค์ ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาอวัยวะทุกส่วนให้มีความสัมพันธ์กันอย่างดีในการเคลื่อนไหว
๒. เพื่อฝึกทักษะภาษา ฝึกฟังคำสั่ง และข้อตกลง
๓. เพื่อฝึกให้เกิดทักษะในการฟังดนตรี หรือจังหวะต่าง ๆ
๔. เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและสุนทรีภาพ
๕. เพื่อฝึกความจำและเสริมสร้างประสบการณ์
๖. เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
๗. เพื่อพัฒนาด้านสังคม การปรับตัวและความร่วมมือในกลุ่ม
๘. เพื่อให้โอกาสเด็กได้แสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง และความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์
๙. เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกาย และจิตใจ

ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

๑. การเคลื่อนไหวร่างกาย
๒. การฟังสัญญาณและการปฏิบัติตามข้อตกลง
๓. การฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
๔. การฝึกจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
๕. ความมีระเบียบวินัย
๖. การเรียนรู้จังหวะ
๗. ความเพลิดเพลินสนุกสนาน
๘. การฝึกความจำ

๙. การแสดงออก

๑๐. เนื้อหาของหน่วยการสอน

รูปแบบการเคลื่อนไหว

๑. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน เป็นกิจกรรมที่ต้องฝึกทุกครั้งก่อนที่จะเริ่มฝึกกิจกรรมอื่นๆต่อไป ลักษณะการจัดกิจกรรมมีจุดเน้นในเรื่องจังหวะและการเคลื่อนไหวหรือท่าทางอย่างอิสระ การเคลื่อนไหวตามธรรมชาติของเด็ก มี ๒ ประเภท ได้แก่

๑.๑ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ เช่น ประหม่อม ผงกศีรษะ ขยิบตา ชันเข่า ขยับมือและแขน มือและ นิ้วมือ เท้าและปลายเท้า

๑.๒ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ เช่น คลาน คืบ เดิน วิ่ง กระโดด ควบม้า ก้าวกระโดด เขย่ง ก้าวซิด

๒. การเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กับเนื้อหา เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายโดย เน้นการทบทวนเรื่องที่ได้รับรู้จากกิจกรรมอื่นและนำมาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ หรือเรื่องอื่นๆ ที่เด็กสนใจ ได้แก่

๒.๑ การเคลื่อนไหวเลียนแบบ เป็นการเคลื่อนไหวเลียนแบบสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น การเลียนแบบท่าทางสัตว์ การเลียนแบบท่าทางคน การเลียนแบบเครื่องดนตรีกลไกและเครื่องเล่น และการเลียนแบบปรากฏการณ์ธรรมชาติ

๒.๒ การเคลื่อนไหวตามบทเพลง เป็นการเคลื่อนไหวหรือท่าทางประกอบเพลง เช่น เพลงไก่ เพลงข้ามถนน เพลงสวัสดี

๒.๓ การท่าทางกายบริหารประกอบเพลงหรือคำคล้องจอง เป็นการเคลื่อนไหวแบบกายบริหาร อาจจะมีท่าทางไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาของเพลงหรือคำคล้องจอง เช่น เพลงกำมือแบมือ เพลงออกกำลัง คำคล้องจองฝนตกพราพรา

๒.๔ การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเคลื่อนไหวที่ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ท่าทางขึ้นเอง หรืออาจใช้คำถามหรือคำสั่ง หรือใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่น ห่วงหอย แอບผ้า ริบบิ้น ถุงทราย

๒.๕ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยายที่ครูเล่า หรือเรื่องราว หรือนิทาน

๒.๖ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามคำสั่ง เป็นการเคลื่อนไหวหรือท่าทางตามคำสั่งของครู เช่น การจัดกลุ่มตามจำนวน การท่าทางตามคำสั่ง

๒.๗ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามข้อตกลง เป็นการเคลื่อนไหวหรือท่าทางตามข้อตกลงที่ได้ตกลงไว้ก่อนเริ่มกิจกรรม

๒.๘ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางเป็นผู้นำผู้ตามเป็นการคิดท่าทางการเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์ของเด็กเองแล้วให้เพื่อนปฏิบัติตาม

จากขอบข่ายของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะข้างต้น ผู้สอนควรตระหนักถึงลักษณะของการเคลื่อนไหวโดยการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายให้ประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ ด้วยการเคลื่อนไหวลักษณะช้า เร็ว นุ่มนวล ท่าทางขึงขัง ร่าเริง มีความสุข หรือเศร้าโศก เสียใจ และเคลื่อนไหวในทิศทางที่ แตกต่างกันไป เพื่อเป็นการฝึกให้เด็กได้เคลื่อนไหวที่อิสระโดยใช้บริเวณที่อยู่รอบๆ ตัวเด็ก ได้แก่ การ เคลื่อนไหวไปข้างหน้า และข้างหลัง ไปข้างซ้ายและข้างขวา เคลื่อนตัวขึ้นและลง หรือหมุนไปรอบตัว โดยให้มีระดับของการเคลื่อนไหวสูง กลาง และ ต่ำ ในบริเวณพื้นที่ที่เด็กต้องการเคลื่อนไหว

สื่อกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น นิง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง

๒. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ริบบิ้น แอບผ้า ห่วงหอย ห่วงพลาสติก ฮูลาฮูป ถุงทราย

แนวการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

๑. เริ่มจากการทำกิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐาน เพื่อเป็นการเตรียม โดยการแตะสัมผัสส่วนต่างๆ ของร่างกาย สำรวจการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหว

๒. อธิบายหรือสร้างข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดสัญญาณ การใช้เครื่องให้จังหวะและการกำหนด จังหวะ เช่น ข้อตกลงเกี่ยวกับสัญญาณและจังหวะ จะใช้เครื่องเคาะจังหวะเป็นการกำหนด จังหวะให้สม่ำเสมอ และชัดเจน อาจจะทำดังต่อไปนี้

๒.๑ ให้จังหวะ ๑ ครั้ง สม่่าเสมอแสดงว่าให้เด็กเดินหรือเคลื่อนไหวไปเรื่อย ๆ ตามจังหวะ

๒.๒ ให้จังหวะ ๒ ครั้งติดกัน แสดงว่า ให้เด็กหยุดการเคลื่อนไหว โดยเด็กจะต้องหยุดนิ่ง จริงๆ หากกำลังอยู่ในท่าใด ก็ต้องหยุดนิ่งในท่านั้น จะเคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนท่าไม่ได้

๒.๓ ให้จังหวะเร็ว แสดงว่า ให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว หรือเคลื่อนที่เร็วขึ้นแต่ไม่ใช้การวิ่ง และส่งเสียงดัง บางกิจกรรมอาจจะหมายถึงการเปลี่ยนตำแหน่ง การทำตามคำสั่ง หรือข้อตกลง

๓. ให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างอิสระตามความคิด หรือจินตนาการของตนเอง โดยใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายให้มากที่สุด ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงองค์ประกอบพื้นฐานในการเคลื่อนไหว ได้แก่ การใช้ร่างกายตนเอง การใช้พื้นที่ การเคลื่อนไหวอย่างมีอิสระ มีระดับและทิศทาง

๔. ให้เด็กทดลองปฏิบัติและปฏิบัติเพื่อให้เด็กได้เคลื่อนไหวหลากหลายรูปแบบ

๕. หลังจากปฏิบัติกิจกรรมให้เด็กได้พักผ่อนตามอัธยาศัย โดยให้เด็กนั่งกับพื้นห้อง ผู้สอนเปิดเพลงเบาๆ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรเริ่มกิจกรรมจากการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระ และมีวิธีการที่ไม่ยุ่งยากมากนัก เช่น ให้เด็ก ได้ กระจายอยู่ในห้องหรือบริเวณที่ฝึก และให้เคลื่อนไหวไปตามธรรมชาติของเด็ก

๒. ควรให้เด็กได้แสดงออกด้วยตนเองอย่างอิสระและเป็นไปตามความนึกคิดของเด็กเอง ครูไม่ควรชี้แนะ

๓. ควรเปิดโอกาสให้เด็กคิดหาวิธีเคลื่อนไหวทั้งที่ต้องเคลื่อนที่และไม่ต้องเคลื่อนที่ที่เป็นรายบุคคล เป็นคู่ เป็นกลุ่ม ตามลำดับและกลุ่มไม่ควรเกิน ๕ - ๖ คน

๔. ควรใช้สิ่งของที่หาได้ง่าย เช่น ของเล่น กระดาษ หนังสือพิมพ์ เศษผ้า เชือก ท่อนไม้ ประกอบการเคลื่อนไหวและการให้จังหวะ

๕. ควรกำหนดจังหวะสัญญาณนัดหมายในการเคลื่อนไหวต่าง ๆ หรือเปลี่ยนท่า หรือหยุดให้เด็กทราบ เมื่อทำกิจกรรมทุกครั้ง เช่น เมื่อให้จังหวะ ๑ จังหวะ ให้เด็กทำท่าทาง ๑ ท่าทาง ฯลฯ

๖. ควรสร้างบรรยากาศอย่างอิสระ ช่วยให้เด็กรู้สึกอบอุ่น เพลิดเพลิน และรู้สึกสบายและสนุกสนาน

๗. ควรจัดให้มีรูปแบบของการเคลื่อนไหวที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้เด็กสนใจมากขึ้น

๘. กรณีเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ครูไม่ควรใช้วิธีบังคับ ควรให้เวลาและโน้มน้าวให้เด็กสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ

๙. หลังจากเด็กได้ทำกิจกรรมแล้ว ต้องให้เด็กได้พักและผ่อนคลายอิริยาบถ โดยเปิดเพลง จังหวะช้าๆ เบาๆ

๑๐. การจัดกิจกรรมควรจัดตามตารางกิจวัตรประจำวัน และควรจัดให้เป็นที่น่าสนใจ เกิดความสนุกสนาน

๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม

กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ มีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การสังเกต การคิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล โดยการฝึกปฏิบัติร่วมกัน และการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด เกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวในหน่วยการจัดประสบการณ์
๒. เพื่อฝึกการใช้ภาษาในการฟัง พูด และการถ่ายทอดเรื่องราว
๓. เพื่อฝึกมารยาทในการฟัง การพูด
๔. เพื่อฝึกความมีระเบียบวินัย
๕. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ผ่านการสังเกต เปรียบเทียบ
๖. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดรวบยอด การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ
๗. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิธีแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง
๘. เพื่อฝึกให้กล้าแสดงความคิดเห็น ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๙. เพื่อฝึกให้มีลักษณะนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน
๑๐. เพื่อฝึกลักษณะนิสัยให้มีคุณธรรม จริยธรรม

ขอบข่ายสาระของกิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม

สาระที่ควรเรียนรู้ สาระในส่วนนี้กำหนดเฉพาะหัวข้อไม่มีรายละเอียด ทั้งนี้เพื่อประสงค์จะให้ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ ความสนใจของเด็ก อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ผู้สอนสามารถนำสาระที่ควรเรียนรู้มาบูรณาการจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้ง่ายต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ได้ ประสงค์ให้เด็กท่องจำเนื้อหา แต่ต้องการให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสาระการเรียนรู้นั้นๆมาจัดประสบการณ์ให้เด็กเพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้สาระที่ควรเรียนรู้นี้ยังใช้เป็นแนวทาง ช่วยผู้สอนกำหนดรายละเอียดและความยากง่ายของเนื้อหาให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก สาระที่ควรเรียนรู้ประกอบด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก ดังนี้

๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา ความต้องการ ความสนใจและความสามารถของตนเอง อวัยวะ และหน้าที่ วิธีดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด และมีสุขภาพอนามัยที่ดี สุขอนามัยที่ดีการรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การพักผ่อน การออกกำลังกาย การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่น การปฏิบัติ ต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การปฏิเสธคนแปลกหน้า ภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยพิบัติการระมัดระวังความปลอดภัยจากการใช้สื่อและเทคโนโลยี และการใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและ ผู้อื่น การกำกับตนเอง การแก้ไขความขัดแย้งความแตกต่างทางวัฒนธรรม การเห็นอกเห็นใจการสร้างความสัมพันธ์ กับผู้อื่น การยอมรับความเหมือนความแตกต่าง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของ

ตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

๒. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับ ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน รู้จักและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็น ของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การแก้ไขความขัดแย้ง สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพ ของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน และความแตกต่างทางวัฒนธรรม สัญลักษณ์สำคัญของชาติ ไทย การปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ และการเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและพอเพียง การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า และอวกาศ สภาพอากาศ ภัย ธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่อาจ เกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสมบัติการใช้สิ่งของ เครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์การรู้เท่าทันเทคโนโลยี การสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน

๔. สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การ เขียน สื่อความหมายอย่างอิสระ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร น้ำหนัก ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูปและความสัมพันธ์ตัวเลข จำนวนและการดำเนินการ สัญลักษณ์การวัด ชั่ง ตวง เวลา เงิน การนำเสนอข้อมูลด้วยแผนภูมิอย่างง่าย คำที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ประโยชน์การใช้งาน การเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันและเรื่องราว ต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ

สื่อกิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า

๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ต้นไม้ ตุ๊กตาสัตว์

๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ

๔. สื่อเทคโนโลยี เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ แม่เหล็ก แวนขยาย เครื่องชั่ง กล้องถ่ายรูปดิจิทัล

๕. สื่อแหล่งเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้ภายในและนอกสถานศึกษา เช่น แปลงเกษตร สวนผัก สมุนไพร ร้านค้า สวนสัตว์ แหล่งประกอบการในท้องถิ่น

แนวการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม จัดได้หลายวิธี ได้แก่

๑. การสนทนาหรือการอภิปราย เป็นการพูดคุย ซักถามระหว่างเด็กกับครู หรือเด็กกับ เด็ก เป็น การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดและการฟัง โดยการกำหนดประเด็นในการสนทนาหรือ อภิปราย เด็กจะได้ออกแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ครูหรือผู้สอนเปิดโอกาสให้เด็ก ซักถาม โดยใช้คำถามกระตุ้นหรือเล่าประสบการณ์ที่แปลกใหม่ นำเสนอปัญหาที่ท้าทายความคิด การ

ยกตัวอย่าง การใช้สื่อประกอบการสนทนาหรือการอภิปรายควรใช้สื่อของจริง ของจำลอง รูปภาพ หรือ สถานการณ์จำลอง

๒. การเล่านิทาน และการอ่านนิทาน เป็นกิจกรรมที่ครูหรือผู้สอนเล่าหรืออ่านเรื่องราวจาก นิทาน โดยการใช้น้ำเสียงประกอบการเล่าแตกต่างตามบุคลิกของตัวละคร ซึ่งครูหรือผู้สอนควรเลือกสาระของนิทานให้เหมาะสมกับวัย สื่อที่ใช้อาจเป็นหนังสือนิทาน หนังสือภาพ แผ่นภาพ หุ่นมือ หุ่นนิ้วมือ หรือการแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง โดยครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ เช่น ในนิทานเรื่องนี้มีตัวละครอะไรบ้าง เหตุการณ์ในนิทานเรื่องนี้เกิดที่ไหน เวลาใด หรือลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิทาน นิทานเรื่องนี้มีปัญหาอะไรบ้าง และเด็กๆชอบเหตุการณ์ใดในนิทานเรื่องนี้มากที่สุด

๓. การสาธิต เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยแสดงหรือทำสิ่งที่ต้องการให้ เด็กได้สังเกตและเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมนั้นๆ และเด็กได้อภิปรายและร่วมกันสรุปการเรียนรู้ การสาธิต ในบางครั้งอาจให้เด็กอาสาสมัครเป็นผู้สาธิตร่วมกับครูหรือผู้สอน เพื่อนำไปสู่ การปฏิบัติจริงด้วยตนเอง เช่น การเพาะเมล็ดพืช การประกอบอาหาร การเป่าลูกโป่ง การเล่นเกม การศึกษา

๔. การทดลองปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติ ทดลอง การคิดแก้ปัญหา มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะคณิตศาสตร์ ทักษะภาษา ส่งเสริมให้เด็กเกิดข้อสงสัย สืบค้นคำตอบด้วยตนเอง ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างง่าย สรุปผลการทดลอง อภิปรายผล การทดลอง และสรุปการเรียนรู้โดยกิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์ง่าย ๆ เช่น การเลี้ยงหนอนผีเสื้อ การปลูกพืช ฝึกการสังเกตการณ์ไหลของน้ำ

๕. การประกอบอาหาร เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการทดลองโดยเปิดโอกาส ให้เด็กได้ลงมือทดสอบและปฏิบัติการด้วยตนเองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของผัก เนื้อสัตว์ ผลไม้ด้วย วิธีการต่างๆ เช่น ต้ม นึ่ง ผัด ทอด หรือการรับประทานสด เด็กจะได้รับประสบการณ์จากการสังเกต การเปลี่ยนแปลงของอาหาร การรับรู้รสชาติและกลิ่นของอาหาร ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสและการทำงานร่วมกัน เช่นการทำอาหารจากไข่

๖. การเพาะปลูก เป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่ง เด็กจะได้เรียนรู้การบูรณาการจะทำให้เด็กได้รับประสบการณ์โดยทำความเข้าใจความต้องการของสิ่งมีชีวิตในโลก และช่วยให้เด็กเข้าใจความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัวโดยการสังเกต เปรียบเทียบ และการคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบและเรียนรู้ด้วยตนเอง

๗. การศึกษานอกสถานที่ เป็นการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาที่让孩子ได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริง นอกห้องเรียนจากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น ห้องสมุด สวนสมุนไพร วัด ไปรษณีย์ พิพิธภัณฑ์ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์แก่เด็ก โดยครูและเด็กร่วมกันวางแผนศึกษาสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ การเดินทาง และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการไปศึกษานอกสถานที่

๘. การเล่นเกมบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมให้เด็กสมมติตนเองเป็นตัวละคร และแสดง บทบาทต่างๆ ตามเนื้อเรื่องในนิทาน เรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ความรู้สึกของเด็กในการแสดง เพื่อให้เด็กเข้าใจ เรื่องราว ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น ๆ ควรใช้สื่อ ประกอบการเล่นสมมติ เช่น หุ่นสวมศีรษะ ที่คาดศีรษะรูปคนและสัตว์รูปแบบต่างๆ เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ของจริงชนิดต่าง ๆ

๙. การร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา จังหวะ และการแสดงท่าทางให้สัมพันธ์กับเนื้อหาของเพลงหรือคำคล้องจอง ครูหรือผู้สอนควรเลือกให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

๑๐. การเล่นเกม เป็นกิจกรรมที่นำเกมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นกลุ่ม เกมที่นำมาเล่นไม่ควรเน้นการแข่งขัน

๑๑. การแสดงละคร เป็น กิจกรรมที่เด็กจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการลำดับเรื่องราว การเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวจากนิทาน การใช้ภาษาในการสื่อสารของตัวละคร เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจบุคลิกลักษณะของตัวละครที่เด็กสวมบทบาท สื่อที่ใช้ เช่น ชุดการแสดงที่ สอดคล้องกับบทบาทที่ได้รับ บทสนทนาที่เด็กใช้ฝึกสนทนาประกอบการแสดง

๑๒. การใช้สถานการณ์จำลอง เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้แนวทางการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ครูหรือผู้สอนกำหนด เพื่อให้เด็กได้ฝึกการแก้ปัญหา เช่น น้ำท่วม โรคระบาด พบคนแปลกหน้า

ข้อเสนอแนะ

๑. การจัดกิจกรรมควรให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าและมีโอกาสนับด้วยตนเองให้มากที่สุด

๒. ผู้สอนควรยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายของเด็กและให้โอกาสเด็กได้ฝึกคิดแสดงความคิดเห็น ฝึกตั้งคำถาม

๓. การจัดกิจกรรมอาจเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติม เพื่อช่วยให้เด็กสนใจและสนุกสนานยิ่งขึ้น

๔. ในขณะที่เด็กทำกิจกรรม หรือหลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ผู้สอนควรใช้คำถามปลายเปิด ที่ชวนให้เด็กคิดหาคำตอบที่มากกว่าคำตอบ “ใช่” “ไม่ใช่” หรือมีคำตอบให้เด็กเลือก และผู้สอนควรให้เวลาเด็กคิดคำตอบ

๕. ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็กและความเหมาะสมของกิจกรรมนั้น ๆ เช่น กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่ การประกอบอาหาร การปลูกพืช อาจใช้เวลาานานกว่าที่กำหนดไว้

๖. ควรสรุปสิ่งต่างๆที่ได้เรียนรู้ให้เด็กเข้าใจ ซึ่งครูหรือผู้สอนอาจใช้คำถาม เพลงคำคล้องจอง เกมการเรียนรู้ แผนภูมิ แผนผังกราฟิก ฯลฯ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๓. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และ ส่งเสริม กระตุ้นให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะ หรือกิจกรรมอื่นที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยและสอดคล้องกับจุดประสงค์ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือ และตาให้ประสานสัมพันธ์กัน
๒. เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ชื่นชมในสิ่งที่สวยงาม
๓. เพื่อส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
๔. เพื่อส่งเสริมการแสดงออกและความมั่นใจในตนเอง
๕. เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคม
๖. เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษา
๗. เพื่อฝึกทักษะการสังเกต และการแก้ปัญหา
๘. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ

ขอบข่ายการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

๑. การวาดภาพและระบายสี เช่น การวาดภาพด้วยสีเทียนหรือสีไม้ การวาดภาพด้วยสีน้ำ

๒. การเล่นกับสีน้ำ เช่น การหยดสี การเทสี การเป่าสี ละเลงสีด้วยนิ้วมือ

๓. การพิมพ์ภาพ เช่น การพิมพ์ภาพด้วยพืช การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่างๆ
๔. การปั้น เช่น การปั้นดินเหนียว การปั้นแป้งปั้น การปั้นดินน้ำมัน ปั้นแป้งขนมปัง
๕. การพับ ฉีก ตัด ปะ เช่น การพับใบตอง การฉีกกระดาษเส้น การตัดภาพต่างๆ
๖. การประดิษฐ์
๗. การประดิษฐ์ เช่น การประดิษฐ์เศษวัสดุ การร้อย การสาน

สื่อกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๑. การวาดภาพและระบายสี

- ๑.๑ สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- ๑.๒ พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- ๑.๓ กระดาษ
- ๑.๔ เลือกลูม หรือผ้ากันเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- ๒.๑ การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- ๒.๒ การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- ๒.๓ การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- ๒.๔ การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- ๒.๕ การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- ๓.๑ แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย
- ๓.๒ แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายยาง
- ๓.๓ กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔. การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่างๆ ไม้นวดแป้ง

๕. การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่นๆที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็ก ปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่าง ๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย

๘. การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว

แนวการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๑. เตรียมจัดโต๊ะและอุปกรณ์ให้พร้อม และเพียงพอในการทำกิจกรรม โดยจัดไว้หลายๆกิจกรรม และอย่างน้อย ๓-๕ กิจกรรม เพื่อให้เด็กมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมที่สนใจ

๒. ควรสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรม เพื่อฝึกให้เด็กมีวินัยในการอยู่ร่วมกัน

๓. การจัดให้เด็กทำกิจกรรม ควรให้เด็กเลือกทำกิจกรรมอย่างมีระเบียบ และทยอยเข้าทำกิจกรรม โดยจัดโต๊ะละ ๕-๖ คน

๔. การเปลี่ยนและหมุนเวียนทำกิจกรรม ต้องสร้างข้อตกลงกับเด็กให้ชัดเจน เช่น หากกิจกรรมใด มีเพื่อนครบจำนวนที่กำหนดแล้ว ให้คอยจนกว่าจะมีที่ว่าง หรือให้ทำกิจกรรมอื่นก่อน

๕. กิจกรรมใดเป็นกิจกรรมใหม่ หรือการใช้วัสดุ อุปกรณ์ใหม่ ครูจะต้องอธิบายวิธีการทำ การใช้ วิธีการทำความสะอาด และการเก็บของเข้าที่

๖. เมื่อทำงานเสร็จหรือหมดเวลา ควรเตือนให้เด็กเก็บวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เข้าที่ และช่วยกันดูแลห้องให้สะอาด

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ให้เด็กทำทุกวัน วันละ ๓-๕ กิจกรรม และให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย ๑-๒ กิจกรรมตามความสนใจ ควรเน้นกระบวนการทางศิลปะของเด็กและไม่เน้น ให้เด็กทำเหมือนกันทั้งห้อง

๒. การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ควรพยายามหาวัสดุท้องถิ่นมาใช้ก่อนเป็นอันดับแรก

๓. ก่อนให้เด็กทำกิจกรรม ต้องอธิบายวิธีใช้วัสดุที่ถูกต้องให้เด็กทราบพร้อมทั้งสาธิตให้ดูจนเข้าใจ เช่น การใช้พู่กันหรือกาบ จะต้องปาดหูกันหรือกาบนั้นกับขอบภาชนะที่ใส่ เพื่อไม่ให้กาบหรือสีไหลเลอะเทอะ

๔. ควรให้เด็กทำกิจกรรมอิสระ หรือเป็นกลุ่มย่อย เพื่อฝึกการวางแผน และการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น

๕. ควรแสดงความสนใจ และชื่นชมผลงานของเด็กทุกคน และนำผลงานของเด็กทุกคนหมุนเวียนจัดแสดงที่ป้ายนิเทศ

๖. หากพบว่าเด็กคนใดสนใจทำกิจกรรมเดียวทุกครั้ง ควรชักชวนให้เด็กเปลี่ยนทำกิจกรรมอื่นบ้าง เพราะกิจกรรมสร้างสรรค์แต่ละประเภทพัฒนาเด็กแต่ละด้านแตกต่างกัน และเมื่อเด็กทำตามคำแนะนำได้ ควรให้แรงเสริมทางบวกทุกครั้ง

๗. เมื่อเด็กทำงานเสร็จ ควรให้เล่าเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ทำหรือภาพที่วาด โดยครูหรือผู้สอนบันทึกเรื่องราวที่เด็กเล่า และวันที่ทำเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าและระดับพัฒนาการของเด็ก โดยเขียนด้วยตัวบรรจงและให้เด็กเห็นลีลามือในการเขียนที่ถูกต้อง

๘. เก็บผลงานชิ้นที่แสดงความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นข้อมูลสังเกตพัฒนาการของเด็ก

๔. กิจกรรมการเล่นตามมุม

กิจกรรมการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมเล่น หรือมุมประสบการณ์ หรือกำหนดเป็นพื้นที่เล่นที่จัดไว้ในห้องเรียน ซึ่งพื้นที่หรือมุมต่างๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาส เลือกเล่นได้อย่างเสรีตาม ความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มย่อย เด็กอาจจะเลือกทำกิจกรรมที่ครูจัดเสริมขึ้น เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส โดยจัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

๒. เพื่อส่งเสริมให้รู้จักปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นมีวินัยเชิงบวกรู้จักการรอคอย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และให้อภัย

๓. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสนปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู และสิ่งแวดล้อม

๔. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา

๕. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน

๖. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการสำรวจ การสังเกต และการทดลอง

๗. เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

๘. เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับวัย

๙. เพื่อส่งเสริมให้เด็กฝึกคิด วางแผน และตัดสินใจในการทำกิจกรรม
๑๐. เพื่อส่งเสริมให้มีทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
๑๑. เพื่อฝึกการทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบ และระเบียบวินัย

ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุม

๑. เปิดโอกาสให้เด็กเลือกทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และเล่นตามมุมเล่นในช่วงเวลา เดียวกัน
อย่างอิสระ
๒. การจัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ ควรจัดอย่างน้อย ๓-๕ มุม ดังตัวอย่างมุมเล่นหรือ
มุม ประสบการณ์ ดังนี้
 - ๒.๑ มุมบล็อก เป็นมุมที่ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับมิติสัมพันธ์ผ่านการสร้าง
 - ๒.๒ มุมหนังสือ เป็นมุมที่เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับภาษา จากการฟัง การพูด การอ่าน การ
เล่าเรื่อง หรือการยืม – คืน หนังสือ
 - ๒.๓ มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษา เป็นมุมที่เด็กได้เรียนรู้ธรรมชาติรอบตัว
ผ่านการเล่นทดลองอย่างง่าย
 - ๒.๔ มุมเครื่องเล่นสัมผัส เป็นมุมที่เด็กจะได้ฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
การสร้างสรรค์ เช่น การร้อย การสาน การต่อเข้า การถอดออก ฯลฯ
 - ๒.๕ มุมบทบาทสมมติ เป็นมุมที่เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของแต่ละอาชีพหรือ
แต่ละหน้าที่ที่เด็กๆเลียนแบบบทบาท

สื่อกิจกรรมการเล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่นต่างๆ เช่น

๑.๑ มุมบ้าน

- ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เตา กระทะ ครก กาน้ำ เขียง
มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง ฯลฯ
- เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระจกขนาดเห็นเต็ม
ตัว หวี تلั้บแป้ง ฯลฯ
- เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้า
ผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช่แล้ว ฯลฯ
- โทรศัพท์ เตาไรต์จำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอ

- เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุมหมอ
 ฯลฯ
- อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ
- เครื่องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง

๑.๓ มุมร้านค้า

- กล่องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ใช้แล้ว
- ผลไม้จำลอง ผักจำลอง
- อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ
- ป้ายชื่อผลไม้ ผักจำลอง

๒. มุมบล็อก

๒.๑ ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปร่างต่างๆกัน เช่นบล็อกตัน บล็อกโต๊ะ จำนวน ตั้งแต่ ๙๐๐ ขึ้นขึ้นไป

๒.๒ ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้

๒.๓ ภาพถ่ายต่างๆ

๒.๔ ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ถังไม้หรือพลาสติก แยกตาม รูปร่าง ขนาด

๓. มุมหนังสือ

๓.๑ หนังสือภาพนิทาน หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้นๆ พร้อมภาพ

๓.๒ ชั้นหรือที่วางหนังสือ

๓.๓ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื่อ พรม หมอน

๓.๔ สมุดเขียนนิทานหนังสือกลับบ้าน

๓.๕ อุปกรณ์สำหรับการเขียน

๓.๖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเสียง แผ่นนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง

๔. มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา

๔.๑ วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่างๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ

๔.๒ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แว่นขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ

เครื่องชั่ง

แนวการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุม

๑. แนะนำมุมเล่นใหม่ เสนอแนะวิธีใช้ การเล่นของเล่นบางชนิด

๒. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการเล่น

๓. ครูเปิดโอกาสให้เด็กคิด วางแผน ตัดสินใจเลือกเล่นอย่างอิสระ เลือกทำกิจกรรมที่จัดขึ้นตามความสนใจของเด็กแต่ละคน

๔. ขณะเด็กเล่น / ทำงาน ครูอาจชี้แนะ หรือมีส่วนร่วมในการเล่นกับเด็กได้

๕. เด็กต้องการความช่วยเหลือและคอยสังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็กพร้อมทั้งจด บันทึกพฤติกรรมที่น่าสนใจ

๖. เตือนให้เด็กทราบล่วงหน้าก่อนหมดเวลาเล่น ประมาณ ๓ - ๕ นาที

๗. ให้เด็กเก็บของเล่นเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

๑. ขณะเด็กเล่น ครูต้องสังเกตความสนใจในการเล่นของเด็ก หากพบว่ามุมใด เด็กส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะเล่นควรเปลี่ยนหรือจัดสื่อในมุมเล่นใหม่ เช่น มุมบ้าน อาจดัดแปลงหรือเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนเป็นมุมร้านค้า มุมเสริมสวย มุมหมอ ฯลฯ

๒. หากมุมใดมีจำนวนเด็กในมุมมากเกินไปควรเปิดโอกาสให้เด็กเลือกเล่นมุมใหม่

๓. หากเด็กเลือกมุมเล่นมุมเดียวเป็นระยะเวลานาน ควรชักชวนให้เด็กเลือกมุมอื่นๆ ด้วย เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านอื่นๆด้วย

๔. การจัดสื่อหรือเครื่องเล่นในแต่ละมุม ควรมีการทำความสะอาด และสับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมเป็นระยะโดยคำนึงถึงลำดับขั้นการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

๕. กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อเคลื่อนไหว ร่างกายออกก าลัง และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็ก แต่ละคนเป็นหลัก โดยจัดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ
๒. เพื่อส่งเสริมให้มีร่างกายแข็งแรง สุขภาพดี
๓. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความเครียด
๔. เพื่อปรับตัว เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น
๕. เพื่อเรียนรู้การระมัดระวังรักษาความปลอดภัยทั้งของตนเองและผู้อื่น
๖. เพื่อฝึกการตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง
๗. เพื่อส่งเสริมให้มีความอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่างๆ ที่แวดล้อมรอบตัว
๘. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก

ขอบข่ายของกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

ลักษณะกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งที่ครูควรจัดให้เด็กได้เล่น ได้แก่

๑. การเล่นเครื่องเล่นสนาม

เครื่องเล่นสนาม หมายถึง เครื่องเล่นที่เด็กอาจปีนป่าย หมุน ซึ่งทำออกมาใน รูปแบบต่างๆ เช่น

- เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย หรือตาข่ายสำหรับปีนเล่น
- เครื่องเล่นสำหรับโยกหรือไกว เช่น ม้าไม้ ชิงช้า ม้านั่งโยก ไม้กระดก
- เครื่องเล่นสำหรับหมุน เช่น ม้าหมุน พวงมาลัยรถสำหรับหมุนเล่น
- ราวโหนขนาดเล็กสำหรับเด็ก
- ต้นไม้สำหรับเดินทรงตัว หรือไม้กระดานแผ่นเดียว
- เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน เช่น รถสามล้อ รถลากจูง

๒. การเล่นทราย

ทรายเป็นสิ่งที่เด็กๆ ชอบเล่น ทั้งทรายแห้ง ทรายเปียก นำมาก่อเป็นรูปต่างๆ ได้ และสามารถนำวัสดุอื่นมาประกอบการเล่นตกแต่งได้ เช่น กิ่งไม้ ดอกไม้ เปลือกหอย พิมพ์ขนม ที่ตักทราย ปกติบ่อทรายจะอยู่กลางแจ้ง โดยอาจจัดให้อยู่ใต้ร่มเงาของต้นไม้หรือสร้างหลังคา ทำขอบกัน เพื่อมิให้ทรายกระจัดกระจาย บางโอกาสอาจพรมน้ำให้ชื้นเพื่อเด็กจะได้ก่อเล่น นอกจากนี้ ควรมีวิธีการปิดกั้นมิให้สัตว์เลื้อยลงไปทำความสกปรกในบ่อทรายได้

๓. การเล่นน้ำ

เด็กทั่วไปชอบเล่นน้ำมาก การเล่นน้ำนอกจากสร้างความพอใจและคลายความเครียด ให้เด็กแล้วยังทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อีกด้วย เช่น เรียนรู้ทักษะการสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ ปริมาตร อุปกรณ์ที่ใส่น้ำอาจเป็นถังที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความ สูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี และควรมีผ้าพลาสติกกันเสื้อผ้าเปียกให้เด็กใช้คลุมระหว่างเล่น

๔. การเล่นสมมติในบ้านตุ๊กตาหรือบ้านจำลอง

เป็นบ้านจำลองสำหรับให้เด็กเล่น จำลองแบบจากบ้านจริงๆ อาจทำด้วยเศษวัสดุประเภทผ้าใบ กระสอบป่าน ของจริงที่ไม่ใช่แล้ว เช่น หม้อ เต้า ชาม อ่าง เตาไฟ ครัว ตุ๊กตา สมมติ เป็น

บุคคลในครอบครัว เสื้อผ้าผู้ใหญ่ที่ไม่ใช้แล้วสำหรับพลัดเปลี่ยน มีการตกแต่งบริเวณ ใกล้เคียงให้เหมือนบ้านจริง ๆ บางครั้งอาจจัดเป็นร้านขายของ สถานที่ทำการต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเลื่อมตามจินตนาการของเด็กเอง

๕. การเล่นในมุมช่างไม้

เด็กต้องการออกแรงเคาะ ตอก กิจกรรมการเล่นในมุมช่างไม้จะช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อให้แข็งแรง ช่วยฝึกการใช้มือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา นอกจากนี้ยังฝึกให้ทำงานและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

๖. การเล่นเกมการละเล่น

กิจกรรมการเล่นเกมการละเล่นที่จัดให้เด็กเล่น เช่น เกมการละเล่นของไทย เกมการละเล่นของท้องถิ่น เช่น มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร แม่จ๋า โพงพาง ฯลฯ การละเล่นเหล่านี้ ต้องใช้ บริเวณที่กว้าง การเล่นอาจเล่นเป็นกลุ่มเล็ก/กลุ่มใหญ่ก็ได้ ก่อนเล่นครูอธิบายกติกาและสาธิตให้เด็กเข้าใจ ไม่ควรนำ เกมการละเล่นที่มีกติกายุ่งยากและเน้นการแข่งขันแพ้ชนะ มาจัดกิจกรรมให้กับเด็กวัยนี้ เพราะเด็กจะเกิดความเครียดและสร้างความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง

แนวการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

๑. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง
๒. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเล่นให้พร้อม การติดตั้งเครื่องเล่น ควรติดตั้งบนพื้นสนามหญ้าเพื่อว่าจะปลอดภัย และควรติดตั้งให้ห่างกันพอควร เมื่อเกิดการพลัดตกหกล้มจะได้ไม่พาดถูกคนอื่นหรือเครื่องเล่นอื่น
๓. สาธิตการเล่นเครื่องเล่นสนามบางชนิด
๔. ให้เด็กเลือกเล่นอิสระตามความสนใจและให้เวลานานพอสมควร
๕. ครูควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย(ไม่ควรจัดกิจกรรมพลศึกษา) เช่น การเล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบ้านตุ๊กตา เล่นในมุมช่างไม้ เล่นบล็อกกลวง เครื่องเล่นสนาม เกมการละเล่น เล่นอุปกรณ์กีฬาสำหรับเด็ก เล่นเครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ของเล่นพื้นบ้าน(เดินกะลาฯลฯ)
๖. ขณะเด็กเล่นครูต้องคอยดูแลความปลอดภัยและสังเกตพฤติกรรมการเล่น การอยู่ร่วมกันกับเพื่อนของเด็ก
๗. ให้เด็กทำความสะอาดร่างกายและดูแลเครื่องแต่งกายให้เรียบร้อยหลังเล่น

สื่อกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

๑. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน
 ๒. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง
 ๓. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำ หรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงที่เด็กจะยืนได้พอดี
- เสื้อคลุม อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

๑. หมั่นตรวจตราเครื่องเล่นสนามและอุปกรณ์ประกอบให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและใช้งานได้ดียิ่งเสมอ
๒. ให้โอกาสเด็กเลือกเล่นกลางแจ้งอย่างอิสระทุกวัน อย่างน้อยวันละ ๓๐ นาที
๓. ขณะเด็กเล่นกลางแจ้ง ครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อระมัดระวังความปลอดภัยในการเล่น หากพบว่าเด็กแสดงอาการเหนื่อย อ่อนล้า ควรให้เด็กหยุดพัก
๔. ไม่ควรนำกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กระดับประถมศึกษามาใช้สอนกับเด็กระดับปฐมวัย เพราะยังไม่เหมาะสมกับวัย

๕. หลังจากเลิกกิจกรรมกลางแจ้ง ควรให้เด็กได้พักผ่อนหรือนั่งพัก ไม่ควรให้เด็ก รับประทานอาหารกลางวันหรือดื่มนมทันที เพราะอาจทำให้เด็กอาเจียน เกิดอาการจุกแน่นได้

๖. เกมการศึกษา

เกมการศึกษา (Didactic games) เป็นเกมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เป็นพื้นฐานการศึกษา มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็ก รู้จัก สังเกต คิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอด เกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์ เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมจะช่วยฝึกทักษะความพร้อมทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาสำหรับเด็กวัย ๓-๖ ปี มีจุดประสงค์ ดังนี้

จุดประสงค์

๑. เพื่อฝึกทักษะการสังเกต จำแนกและเปรียบเทียบ
๒. เพื่อฝึกการแยกประเภท การจัดหมวดหมู่
๓. เพื่อส่งเสริมการคิดหาเหตุผล และตัดสินใจแก้ปัญหา
๔. เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้
๕. เพื่อส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๖. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมต่างๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความ

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ประเภทย่อยของเกมการศึกษา

๑. เกมจับคู่ เช่น จับคู่ภาพเหมือน จับคู่ภาพกับเงา จับคู่ภาพกับโครงร่าง จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก จับคู่ภาพที่มีความสัมพันธ์กัน จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม จับคู่ภาพที่สมมาตร จับคู่ภาพแบบอนุกรม ฯลฯ

๒. เกมต่อภาพให้สมบูรณ์ (Jigsaws) หรือภาพตัดต่อ
๓. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)
๔. เกมเรียงลำดับ
๕. เกมการจัดหมวดหมู่
๖. เกมการศึกษารายละเอียดของภาพ (ลวดใต้)
๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)
๘. เกมพื้นฐานการบวก
๙. เกมหาความสัมพันธ์ตามลำดับที่กำหนด

สื่อเกมการศึกษา

๑. เกมจับคู่ เพื่อให้เด็กได้ฝึกสังเกตสิ่งที่เหมือนกันหรือต่างกันซึ่งอาจเป็นการเปรียบเทียบภาพต่างๆ แล้วจัดเป็นคู่ๆ ตามจุดมุ่งหมายของเกมแต่ละชุด เกมประเภทจับคู่สามารถแบ่งได้หลายแบบ ดังนี้

- ๑.๑ เกมจับคู่ภาพที่เหมือนกันหรือจับคู่สิ่งของเดียวกัน
- ๑.๒ เกมจับคู่ภาพสิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน
- ๑.๓ เกมจับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- ๑.๔ เกมจับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- ๑.๕ เกมจับคู่ภาพที่สัมพันธ์กันแบบอุปมาอุปไมย
- ๑.๖ เกมจับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

๒.๑ ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก

๒.๒ ภาพตัดต่อแบบมิติสัมพันธ์

๓. เกมจัดหมวดหมู่

๓.๑ ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ

๓.๒ ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน

๓.๓ ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

๔.๑ โดมิโนภาพเหมือน

๔.๒ โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

๕.๑ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง

๕.๒ เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลอตโต)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานการบวก

แนวการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา

๑. แนะนำกิจกรรมใหม่

๒. สาธิต / อธิบาย วิธีเล่นเกมอย่างเป็นขั้นตอนตามประเภทของเกม

๓. ให้เด็กหมุนเวียนเข้ามาเล่นเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล

๔. ขณะที่เด็กเล่นเกม ครูเป็นเพียงผู้แนะนำ

๕. เมื่อเด็กเล่นเกมแต่ละชุดเสร็จเรียบร้อย ควรให้เด็กตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง หรือร่วมกันตรวจกับเพื่อน หรือครูเป็นผู้ช่วยตรวจ

๖. ให้เด็กนำเกมที่เล่นแล้วเก็บใส่กล่อง เข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้งก่อนเล่นเกมชุดอื่น

ข้อเสนอแนะ

๑. การจัดประสบการณ์เกมการศึกษาในระยะแรก ควรเริ่มสอนโดยใช้ของจริง เช่น การจับคู่ ครอบแบ่งที่เหมือนกัน หรือการเรียงลำดับครอบแบ่งตามลำดับสูง - ต่ำ

๒. การเล่นเกมในแต่ละวัน อาจจัดให้เล่นทั้งเกมชุดใหม่และเกมชุดเก่า

๓. ครูอาจให้เด็กหมุนเวียนเข้ามาเล่นเกมกับครูที่ละกลุ่ม หรือสอนทั้งชั้นตามความเหมาะสม

๔. ครูอาจให้เด็กที่เล่นได้แล้ว มาช่วยแนะนำกติกาการเล่นในบางโอกาสได้

๕. การเล่นเกมการศึกษา นอกจากใช้เวลาในช่วงกิจกรรมเกมการศึกษาตามตารางกิจกรรมประจำวันแล้วอาจให้เด็กเลือกเล่นอิสระในช่วงเวลากิจกรรมการเล่นตามมุมได้

๖. การเก็บเกมที่เล่นแล้ว อาจเก็บใส่กล่องเล็กๆ หรือใส่ถุงพลาสติกหรือใช้ยางรัดแยก แต่ละเกม แล้วจัดใส่กล่องใหญ่รวมไว้เป็นชุด

๑๑. การจัดสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งมีความสำคัญต่อเด็ก เนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลองและต้องการ สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวอีกครั้งสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ เป็นตัวกลางนำความรู้จากผู้สอนสู่เด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตาม จุดประสงค์ที่วางไว้ ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้ สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากเปลี่ยนเป็นรูปธรรม ที่เด็กเข้าใจง่าย เรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็นประสบการณ์ตรงที่เกิด จากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง ๕ เกิด การเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมและ แหล่งเรียนรู้ ตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ ของเด็ก ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย ตามบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่นอย่างเหมาะสม เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการ พัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

การจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ถ้าหากเด็ก อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีการสนับสนุนอำนวยความสะดวกจากผู้ใหญ่ ภายใต้บรรยากาศที่มีความสุข ไม่เคร่งเครียดด้วยกฎระเบียบที่เคร่งครัดหรือยากต่อการปฏิบัติ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จึงจัดแบ่งเป็น ๓ ด้านดังนี้

๑. การจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ

การจัดการสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เป็นการจัดการสภาพแวดล้อมตามแนวคิด เรื่องการตอบสนองความต้องการพื้นฐานและการเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การจัดการจึงมี เป้าหมาย ให้เด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีสุขอนามัยที่ดี มีพื้นที่ในการตอบสนองการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างคล่องตัว และ ตอบสนองการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ลักษณะการจัดการจึงเน้นในเรื่องของความสะอาด ความ ปลอดภัย ความอิสระอย่างมี ขอบเขตในการเล่น ความสะดวกที่จะทำให้รู้สึกคล่องตัว สดใส กระฉับกระเฉง ความพร้อม ของห้องเรียนใน สถานศึกษาที่มีลักษณะกายภาพที่ดีคือ มีการถ่ายเทอากาศที่ดี มีอุณหภูมิที่ เหมาะสม มีแสงสว่างพอเพียง มีความสงบที่จะทำกิจกรรมอย่างสบายและมีสมาธิ มีที่ให้เก็บวัสดุ ของใช้และผลงาน มีที่จัดแสดงเพื่อการสื่อสาร ข้อมูล แต่ละจุดของพื้นที่จะต้องสะดวกในการเข้าออก พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถเข้า ไปดูแลได้อย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่

๒. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็ก ควรมี การจัดสถานที่เพื่อให้พร้อมหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายและต้องมีความสะอาด มีความเป็นระบบ ระเบียบ ควรจัดสถานที่ให้เด็กชอบ เพื่อให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข โดยคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

๑) การจัดวางวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัย และ พัฒนาการ เพื่อให้เด็กสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้สะดวกด้วยตนเอง

๒) วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์ ควรให้มีขนาดเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ไม่เล็ก ไม่ใหญ่เกินไป

๓) การจัดวางสิ่งของพื้นที่ในห้องเรียนควรจัดให้เหมาะสม เลือกที่ตั้งครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่างๆ และ มุมประสบการณ์ โดยคำนึงถึงทิศทางลม แสงสว่าง

๔) สภาพแวดล้อมในห้องปลอดภัยจากสัตว์ แมลง พืช และสารเคมีที่มีพิษ ครุภัณฑ์ โต๊ะ เก้าอี้ไม่ควร เป็น มุมแหลมที่เป็นอันตราย

๕) การแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม มีดังนี้

๕.๑ พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและผู้สอน

- ๑) ที่แสดงผลงานของเด็ก
- ๒) ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก
- ๓) ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก
- ๔) ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่นอุปกรณ์การสอนของใช้ส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๕) ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๕.๒ พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ควรกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจาก กิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

๕.๓ พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของ ห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน ต้องมีของเล่นวัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรีมักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรี การจัดมุมเล่นต่าง ๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๑) ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๔ มุมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่และขนาดของห้อง
- ๒) ควรมีการผลัดเปลี่ยนชื่อของเล่นตามมุม ตามหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และตามความสนใจของเด็ก

๓) ควรจัดให้มีสื่อและผลงานที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วจัดวางอยู่ในมุมเล่น เช่น การทดลอง อย่างง่าย เรื่องการเปลี่ยนแปลงของสี เป็นต้นโดยผู้สอนจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กได้เล่น

๔) ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของอยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๕) ควรสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างวินัยเชิงบวกให้กับเด็ก เช่น สร้างข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

- ๖) การจัดแสดงผลงานและการเก็บของ ควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้
 - จัดให้มีที่แสดงผลงานเสนอภาพวาด งานเขียนอิสระหรืองานปั้น งานประดิษฐ์ ของเด็ก ๆ

- จัดที่แสดงผลงานให้น่าสนใจและสดชื่น
- ให้เด็กเห็นของแปลกๆ ใหม่ๆ ที่เด็กไม่เคยเห็น
- ส่งเสริมให้เด็ก ๆ รู้จักเลือกสรรว่าจะทำอะไร จัดแสดงอะไร
- กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น
- สอนให้รู้จักจัดของเป็นตามชนิด/ประเภท และเลือกของออกมาใช้ตามความต้องการ

- สร้างนิสัยในการเก็บของให้เป็นที่เป็นทาง

๓. สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

การจัดสภาพแวดล้อมภายในบริเวณในสถานศึกษา รวมทั้ง จัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ดูแลรักษาความ สะอาด ปลุกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณสถานศึกษาสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนประกอบด้วย

- ๑) สนามเด็กเล่น ควรมีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้นสำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทรายพร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่น

สนาม สำหรับ ปีนป่าย การทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ใน สภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอและหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

๒) ที่มั่งเล่นพักผ่อน จัดที่มั่งไว้ได้ต้นไม้ร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ

๓) บริเวณธรรมชาติ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ แปลงปลูกพืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษา มีไม่มากนักอาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง หรือเศษวัสดุในท้องถิ่น

๔) ห้องปฏิบัติการและอาคารประกอบต่าง ๆ เช่น โรงอาหาร พื้นที่ในการปลูกผัก ห้องสมุด ห้องปฏิบัติต่าง ๆ ควรจัดให้มีพื้นที่สำหรับเป็นให้เด็กทำกิจกรรมและเรียนรู้ ที่สะอาดและปลอดภัยสำหรับเด็ก

๑๒. สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เป็นตัวกลางกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย ที่กำหนดการเรียนรู้ของเด็กอายุ ๔-๖ ปีจำเป็นต้องผ่านการลงมือปฏิบัติจริงหรือเกิดการค้นพบด้วยตนเองเป็นประสบการณ์ตรง ซึ่งเด็กจะเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือมองเห็น จำต้องได้ไปสัมผัสที่เป็นนามธรรม เพื่อเข้าสู่อายุที่สูงขึ้น การเรียนรู้ของเด็กวัยนี้จึงขึ้นอยู่กับของจริงที่พบเห็น ของเล่นที่เลียนแบบของจริง นิทานและเพลงดังนี้

๑) ของเล่น

ของเล่นเป็นสิ่งที่ประกอบการเล่นของเด็ก ของเล่นช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และเกิดความมั่นใจในการเล่น ของเล่นอาจจัดทำขึ้นเองจากวัสดุ สิ่งของ เศษวัสดุเหลือใช้รอบตัวในชีวิตประจำวันหรือเป็นการเลือกซื้อของเล่นที่มีขายในท้องตลาด ซึ่งมีการจัดหาของเล่นให้เด็กต้อง คำนึงถึงความปลอดภัยและเหมาะสมกับวัยของเด็ก

๑.๑ ลักษณะของเล่นเด็ก ของเล่นเกี่ยวข้องกับการเล่นของเด็กแบ่งเป็น

๑.๑.๑ ของจริง เป็นของเล่นที่เป็นสิ่งหรือเครื่องใช้ในชีวิตจริง ของจริงที่เด็กเล่นได้ เช่น ช้อน ถ้วยพลาสติก หม้อ จาน

๑.๑.๒ ของเล่นเลียนแบบของจริง เป็นของเล่นที่สร้างขึ้นให้มีรูปแบบเหมือนของจริง ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน ทำจากวัสดุประเภทไม้ พลาสติก โลหะ กระดาษ ก็ได้ เช่น ตุ๊กตาสัตว์ขนนุ่ม ตุ๊กตาค้น ลูกบอลเด็กเล่น รถเด็กเล่น ของเล่นเครื่องครัว/ เครื่องใช้ในบ้าน

๑.๑.๓ ของเล่นสร้างสรรค์ เป็นของเล่นที่สร้างขึ้นไม่มีรูปแบบที่แน่นอนตายตัว สามารถประกอบเข้าด้วยกันให้เป็นอะไรก็ได้ตามความต้องการหรือจินตนาการของผู้เล่น เช่น ตัวต่อ พลาสติก พลาสติกสร้างสรรค์ บล็อกพลาสติก/ ไม้ วัสดุที่ใช้ในการวาดภาพ/ การปั้น/การประดิษฐ์

๑.๑.๔ ของเล่นเพื่อการศึกษา เป็นของเล่นที่สร้างขึ้น มีรูปแบบช่วยพัฒนาทักษะการ สังเกต ทักษะกล้ามเนื้อ ประสานสัมพันธ์กับตา ทักษะการคิด เช่น ไม้บล็อก เกมภาพตัดต่อ เกมโด มิโน

๑.๑.๕ ของเล่นพื้นบ้าน เป็นของเล่นที่ทำจากวัสดุตามธรรมชาติหรือวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น ด้วยเช่น โม่บายปลาตะเพียน ตะกร้อใบลาน ตุ๊กตาสัตว์ทำจากฟาง กังหันลมใบตาล ล้อกลิ้งไม้ไผ่ นก/ ตุ๊กตาดินเผา ปืนบะพรวัว กะลารองเท้า ปืนบะพรวัว และปั้นดินเหนียวรูปสัตว์

๑.๒ ประเภทของเล่นเด็ก ของเล่นเด็กมีหลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ของการใช้เล่น แบ่งเป็น

๑.๒.๑ ของเล่นฝึกประสาทสัมผัส เป็นของเล่นที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก ในการ มองเห็น ได้ยินและสัมผัส เช่น ของเล่นที่มีผิวสัมผัสเรียบ- ขรุขระ ของเล่น หยิบจับไว้ในมือได้ เสียงเพลง

๑.๒.๒ ของเล่นฝึกการเคลื่อนไหว เป็นของเล่นที่เคลื่อนที่ไปมาได้ กระตุ้นให้เด็ก ใช้กล้ามเนื้อ แขน ขา เช่น ลูกบอล ของเล่นลากจูงได้ ของเล่นไกลาน ของเล่นมีล้อเลื่อน

๑.๒.๓ ของเล่นฝึกความสัมพันธ์มือตา เป็นของเล่นที่ฝึกให้เด็กได้พัฒนาการประสานสัมพันธ์ ระหว่างการใช้กล้ามเนื้อมือและตาอย่างมีจุดหมาย เช่น กระดานค้อนตอก กล้อง หยอดรูปทรง ของเล่นร้อย ลูกปัดเม็ดโต ของเล่นร้อยเชือกตามรู ของเล่นผูกเชือก/รูดซิปป/ติดกระดุม

๑.๒.๔ ของเล่นฝึกภาษา เป็นของเล่นที่ช่วยในการฟัง การสื่อสารทางด้านการฟัง การพูดเล่า เรื่อง เช่น หนังสือภาพนิทาน เทป เพลงเด็ก เครื่องดนตรี หุ่นมือ

๑.๒.๕ ของเล่นฝึกการสังเกต เป็นของเล่นฝึกทักษะการเปรียบเทียบ การจำแนก หรือจัดกลุ่ม ของ เช่น ของเล่นรูปทรงเรขาคณิต แผ่นภาพจับคู่ บล็อกต่างสีต่างขนาด

๑.๒.๖ ของเล่นฝึกการคิด เป็นของเล่นสอนให้เด็กมีสมาธิและรู้จักแก้ปัญหา คิดใช้ เหตุผล เช่น ภาพตัดต่อ ตัวต่อภาพ ปริศนา บล็อกไม้

๑.๒.๗ ของเล่นฝึกความคิดสร้างสรรค์ เป็นของเล่นที่ส่งเสริมให้เด็กสร้างจินตนาการตาม ความนึกคิดหรือแสดงบทบาทสมมติ เช่น บล็อกไม้ ตัวต่อ ของเล่นเครื่องครัว ของเล่น ร้านค้า ของเล่น เครื่องมือแพทย์

๑.๓ การเลือกของเล่นเด็ก หลักเกณฑ์ที่ควรคำนึงถึงมีดังนี้

๑.๓.๑ ความปลอดภัยในการเล่น ของเล่นสำหรับเด็ก อาจทำด้วยไม้ ผ้า พลาสติก หรือโลหะ ที่ไม่มีอันตรายเกี่ยวกับผิวสัมผัสที่แหลมคม หรือมีชิ้นส่วนที่หลุดหรือแตกหักได้ ตลอดจนทำให้วัสดุที่ไม่มีพิษมี ภัยต่อเด็กในสิ่งที่ทา หรือส่วนผสมในการผลิตมีขนาดเล็กเกินไป จนทำให้เด็กกลืน หรือหยิบใส่รูจมูก หรือเข้า ปากได้ รวมทั้งมีน้ำหนักพอเหมาะที่เด็กสามารถหยิบเล่นได้

๑.๓.๒ ประโยชน์ในการเล่น ของเล่นที่ดีควรช่วยสร้างความสนใจของเด็กให้อยากรู้อยากเห็น มี สีสันสวยงามสะดุดตาเด็ก มีการออกแบบที่ส่งเสริมให้เด็กใช้ความคิดและจินตนาการที่จะเล่นอย่างริเริ่ม สร้างสรรค์หรือแก้ปัญหาช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว และการใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว ทั้งยัง เสริมสร้างการพัฒนาประสาทมือและตาให้สัมพันธ์กัน

๑.๓.๓ ประสิทธิภาพในการเล่น ของเล่นที่เหมาะสมในการเล่นควรมีความยากง่ายกับอายุและ ความสามารถตามพัฒนาการของเด็ก ของเล่นที่ยากเกินไปจะบั่นทอนความสนใจในการเล่นของเด็ก และทำให้ เด็กรู้สึกท้อถอยได้ง่าย ส่วนของเล่นที่ง่ายเกินไปก็ทำให้เด็กเบื่อไม่อยากจะเล่นได้ นอกจากนี้ของเล่นควรทำให้เด็ก ได้ใช้ประสบการณ์ตรงและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความแข็งแรงทนทาน และปรับเปลี่ยนแปลงใช้ ประโยชน์ได้หลายโอกาส หลายรูปแบบเล่นได้หลายคน

๑.๓.๔ ความประหยัดทรัพยากร ของเล่นที่ดีไม่จำเป็นต้องมีราคาแพงหรือผลิตด้วย เทคโนโลยี ที่ทันสมัย มีตราเครื่องหมายผลิตภัณฑ์ของบริษัทที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมทั่วไป หากแต่เป็นวัสดุของ หรือของเล่น ที่สามารถจัดหาได้ง่าย มีราคาย่อมเยา และมีอยู่ในท้องถิ่นนั้นโดยหาซื้อได้ง่าย หรือทำขึ้นเองได้ จากภูมิปัญญาพื้นบ้านหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น

เกณฑ์พิจารณาการเลือกซื้อของเล่นให้เด็ก

ประเด็นการพิจารณา

๑. ของเล่นที่มีลักษณะปลอดภัยสำหรับเด็กตามวัย สีที่ใช้ เป็นสีที่ปลอดภัย ไม่มีชิ้นส่วนแหลมคมหรือแตกหักง่าย
๒. ของเล่นเหมาะกับวัยของเด็กไม่ยากหรือง่ายเกินไปที่เด็กจะเล่นได้เอง
๓. ของเล่นดึงดูดความสนใจในการเล่น ทำลายความสามารถของเด็ก
๔. ของเล่นมีการออกแบบอย่างพิถีพิถัน มองดูเหมาะกับธรรมชาติของเด็ก
๕. ของเล่นสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้หลากหลาย ใช้เล่นได้หลายแบบ หลายวิธีตามความต้องการของผู้เล่น
๖. ของเล่นมีความคงทนใช้เล่นได้ยาวนาน ไม่บอบสลายง่าย
๗. ของเล่นช่วยส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็ก ทำให้เด็กเรียนรู้หลายๆด้านเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว
๘. ของเล่นช่วยขยายความคิดสร้างสรรค์ของเด็กทำให้เด็กใช้จินตนาการ การคิดทำสิ่งใหม่ๆ
๙. ของเล่นทำให้เด็กมีสมาธิ ใจจดจ่ออยู่กับการเล่นเป็นเวลานานพอควรตามช่วงความสนใจของวัย
๑๐. ของเล่นทำความสะอาดได้ง่าย หรือนำกลับมาเล่นใหม่ได้
๑๑. ของเล่นทำให้เด็กเกิดความรู้สึกดีต่อตนเองและค้นพบความสำเร็จ
๑๒. ของเล่นมีราคาไม่แพงจนเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพของวัสดุและการใช้ประโยชน์

๒) นิทาน

นิทานเป็นสื่อเครื่องมือและวิธีการที่สำคัญในการพัฒนาเด็ก การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง จะช่วยสร้างความคุ้นเคยระหว่างเด็กกับหนังสือ ถือเป็นการบ่มเพาะนิสัยรักการอ่านหนังสือในเด็กได้ อย่างแยบยล

๒.๑ ประโยชน์ของนิทาน นิทานมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กดังนี้

๒.๑.๑ ด้านร่างกาย การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง เด็กจะได้บริหารร่างกายตามเรื่องราวของนิทาน ทำให้อวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายแข็งแรง

๒.๑.๒ ด้านอารมณ์ จิตใจ การอ่านหนังสือให้เด็กฟังเด็กจะรู้สึกสนุกสนานมีความสุขที่ได้ฟังเรื่องราวหรือท่องบทกลอนและแสดงท่าทางอย่างอิสระตามความต้องการเด็กจะมีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส

๒.๑.๓ ด้านสังคม สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคมรอบด้าน

๒.๑.๔ ด้านสติปัญญา การอ่านหนังสือจะช่วยให้เด็กสามารถจดจำถ้อยคำ จำประโยคและเรื่องราวในหนังสือได้ รู้จักเรียนแบบคำพูด เข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน รู้จักคิดและรู้จักจินตนาการ

๒.๒ วิธีการเล่านิทานและเรื่องราวสำหรับเด็ก เมื่อเลือกนิทานเรื่องราวที่เหมาะสมกับวัยของเด็กได้แล้ว วิธีการเล่านิทาน หรือเรื่องราวเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจติดตามฟังเนื้อเรื่องจนจบ จึงจำเป็นต้องทำให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะเล่าด้วย ในการเล่าเรื่องนิทานที่นิยมใช้มี ๒ วิธีดังนี้

๒.๒.๑ การเล่าเรื่องโดยไม่มีอุปกรณ์ เป็นการเล่านิทานเรื่องการบอกเล่าด้วยน้ำเสียง และลีลาของผู้เล่า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) การขึ้นต้นเรื่องที่จะเล่าควรดึงดูดความสนใจเด็ก โดยค่อยๆ เริ่มเล่าด้วยเสียงพูดที่ชัดเจน ลีลาของการเล่าช้า ช้า และเริ่มเร็วขึ้นจนเป็นการเล่าด้วยจังหวะปกติ

๒) ระดับเสียงที่ใช้ควรดัง และประโยคที่เล่าควรแบ่งเป็นประโยคสั้นๆ แต่ได้ใจความ การเล่าควรดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ไม่ควรจังหวะการเล่าให้นานและจะทำให้เด็กเบื่อ อีกทั้งไม่ควรมีคำถามหรือคำพูดอื่นๆ ที่เป็นการขัดจังหวะทำให้เด็กหมดสนุก

๓) การใช้น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง ควรแสดงให้สอดคล้องกับลักษณะของตัวละคร ไม่ควรพูดเรื่อย ๆ เพราะขาดให้ความตื่นเต้น

๔) การนั่งเล่าเรื่อง ควรจัดหาเก้าอี้ที่นั่งให้เหมาะกับระดับสายตาเด็ก ควรเว้นระยะห่างของการนั่งเผชิญหน้าเด็กพอประมาณที่จะสามารถสบตาเด็กขณะเล่าเรื่องได้ทั่วถึง

๕) การใช้เวลาไม่ควรเกิน ๒๐ นาที โดยสังเกตจากท่าทางการแสดงออกของเด็ก ซึ่งไม่ได้ให้ความสนใจจดจ่อกับเรื่องที่เล่า

๖) การเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและวิจารณ์เรื่องที่เล่าควรใช้คำถามสอบถามความคิดของเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวที่ได้ฟัง ให้เด็กมีโอกาสดูความคิดเห็นภายหลังที่เรื่องเล่าจบลง

๒.๒.๒ การเล่าเรื่องโดยมีอุปกรณ์ช่วย อุปกรณ์ที่ช่วยในการเล่าเรื่องมีหลายประเภท ได้แก่

๑) สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก ซึ่งสามารถนำมาเล่าเรื่องราวประสบการณ์ได้แก่เด็กได้อุปกรณ์ที่เป็นสิ่งแวดล้อมได้แก่สัตว์ พืช บุคคลสำคัญ สถานที่สำคัญ ข่าวและเหตุการณ์ ตลอดจนสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

๒) วัสดุเหลือใช้สิ่งของที่ไม่เป็นที่ต้องการ แต่ยังมีประโยชน์ เช่น ภาพจากหนังสือ นิตยสาร กิ่งไม้ ของกระดาษ สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเล่าเรื่องได้

๓) ภาพใช้รูปภาพที่มีเรื่องราวเล่าได้ เช่น ภาพที่มีเรื่องราวรวมอยู่ในแผ่นเดียวหรือทำเป็นแผ่นภาพพลิกหลายๆแผ่น ขนาดใหญ่พอควรและมีเนื้อเรื่องเขียนไว้ด้านหลัง

๔) หุ่นจำลอง ใช้หุ่นที่ทำด้วยผ้าหรือกระดาษทำเป็นละครหุ่นมือ หุ่นเชิด หุ่นชัก

๕) สไลด์ประกอบการเล่าเรื่อง ใช้ภาพถ่ายเป็นสไลด์แผ่นฉายใช้ที่ละภาพ

๖) หน้ากาก ทำเป็นรูปตัวละคร ใช้วัสดุทำเป็นหน้ากากรูปตัวละครต่างๆ

๗) เทปนิทานหรือเรื่องราว ใช้การเปิดเทปที่มีเสียงเล่าเรื่องราว

๘) นิ้วมือประกอบการเล่าเรื่อง ใช้นิ้วมือเคลื่อนไหวเป็นตัวละครต่างๆ

๒.๓ การอ่านนิทาน การสร้างนิสัยรักการอ่านให้เด็กเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้สอน เพราะหนังสือคืออาหารสมองและอาหารใจ หนังสือคือความสุข หนังสือคือเพื่อน หนังสือคือแหล่งเรียนรู้ของเด็กไปตลอดชีวิต การสร้างนิสัยรักการอ่านให้เด็ก จึงเป็นการสร้างพื้นฐานสำคัญของชีวิตให้เด็ก เด็กจะรักหนังสือได้จากการที่ผู้สอนอ่านหนังสือที่เด็กชอบให้ฟังซ้ำแล้วซ้ำเล่าเท่าที่เด็กเรียกร้องต้องการเด็กจะรู้สึกพอใจและมีความสุขมากในขณะที่ผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟัง และจะตื่นโตขึ้นมาเป็นคนรักหนังสือ และรักการอ่านหนังสือ การการอ่านนิทานให้เด็กฟัง คือการอ่านหนังสือที่ไม่ปล่อยให้เด็ก เดินทางไปคนเดียว หรือเป็นผู้รับฟังเพียงอย่างเดียว แต่ผู้สอนต้องมีส่วนร่วมไปกับเด็กด้วย นิทานเป็น สื่อสำหรับผู้สอนในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีเด็กที่เติบโตมาด้วยการหล่อหลอมให้ฟังนิทาน มักจะเป็น เด็กที่ใช้ภาษาได้ดีมากกว่าเด็กในวัยเดียวกันที่ไม่ได้ถูกหล่อหลอมมาด้วยหนังสือหรือนิทาน อีกทั้งเด็กที่มีนิสัยรักการอ่านจะพัฒนาในด้านอื่นๆได้อย่างรวดเร็วตามมา เช่น สมองพลวัติกรรมและอารมณ์ที่ดี

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยน ให้เหมาะสมกับความต้องการแนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก

๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือ ปิดฝุ่น

ให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย

๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้น และเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุงพร้อมสื่อที่ผลิต

๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการ และเป็นของเล่นสนุกสนานเพลิดเพลิน

แหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)ได้แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ ได้ดังนี้

๑. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่จัดหามาเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจอย่างกระจ่างแก่เด็กโดยสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่

- ผู้ใหญ่บ้านตำบลห้วยขมิ้น
- เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลหินกอง
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- พระสงฆ์
- พ่อค้า – แม่ค้า
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ผู้ปกครอง
- ช่างตัดผม / ช่างเสริมสวย
- ครู
- ภารโรง
- ฯลฯ

๒. แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ได้แก่ แหล่งข้อมูลหรือแหล่งวิทยาการต่างๆ ที่อยู่ในชุมชน มีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงโลกภายในและโลกภายนอกได้ และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กปฐมวัย ได้แก่

- โรงผลิตน้ำดื่มเพื่อชุมชน
- ห้อง Happy room
- ห้อง ICMS
- ห้องสมุดโรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์)
- ห้องคอมพิวเตอร์
- ห้องดนตรีนาฏศิลป์
- สวนวิทยาศาสตร์
- โรงอาหาร
- วัดเขาน้อย
- สถานปฏิบัติธรรมแสงธรรมส่องชีวิต
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยขมิ้น
- สถานีตำรวจภูธรหินกอง
- เทศบาลตำบลหินกอง
- โรงนมเมจิ

- ร้านค้าในหมู่บ้าน
 - ร้านตัดผมชาย-หญิง
๓. สถานที่สำคัญต่างๆ ได้แก่ แหล่งความรู้สำคัญต่างๆ ที่เด็กให้ความสนใจ ได้แก่
- หอวังพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์
 - เชื้อนป่าสักชลสิทธิ์
 - หุ่นงานตะวัน
 - อสค.ฟาร์มโคนมมวกเหล็ก
 - สถานปฏิบัติธรรมแสงธรรมส่องชีวิต
 - วัดพระพุทธรูปบาทหลวงมหาวิหาร
 - ฯลฯ

๑๓. การประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถเด็กอายุ ๓-๖ ปี เป็นการประเมินพัฒนาการตามวัยและความสามารถด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวันด้วยวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ ผลที่ได้จากการประเมินต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์ หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ให้นำข้อมูลผลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินความสามารถผู้เรียนควรยึดหลัก ดังนี้

๑. ประเมินอย่างเป็นระบบ
๒. ประเมินเด็กครบทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม
๓. ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี
๔. ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ
๕. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน
๖. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

การประเมินความสามารถเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี เป็นการประเมินความสามารถเด็กบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัย ประกอบด้วย ด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ด้วยวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ ผลที่ได้จากการประเมินต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล ที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด บรรลุความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยหรือไม่ ทั้งนี้ ให้ผู้สอนนำข้อมูลผลการประเมินความสามารถผู้เรียนมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนพัฒนาการจัดประสบการณ์และกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๕.๑ หลักการประเมินความสามารถผู้เรียน ควรยึดหลัก ดังนี้

๑) **ประเมินอย่างเป็นระบบ** การวางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ถือเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้สอนต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนแรก สิ่งสำคัญของขั้นตอนนี้คือ นำสาระการเรียนรู้ รายปีในหลักสูตรสถานศึกษาไปออกแบบและจัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ จากนั้นจึงกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี วิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ขั้นตอนต่อไปจึงจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้สอนจะต้องวางแผนและ ออกแบบว่าในแต่ละวัน แต่ละกิจกรรมจะสังเกตพฤติกรรมใด สังเกตเด็กคนใดบ้าง และขั้นตอนสุดท้ายคือ นำข้อมูลที่ได้ไปสู่วิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลต่อไป

๒) **ประเมินเด็กครบทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม** การประเมินเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ประสิทธิผล จะต้องประเมินความสามารถผู้เรียนครบทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม โดยคำนึงถึง ความสมดุลและครอบคลุมพัฒนาการและความสามารถของเด็ก ต้องไม่เน้นที่ด้านใดด้านหนึ่งจนเลยด้านอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละด้านของความสามารถผู้เรียน ด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาเมืองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ มุ่งเน้นพัฒนาเด็ก ทุกคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

๓) **ประเมินความสามารถเด็กเป็นรายบุคคล สม่าเสมอและต่อเนื่องตลอดปี** เนื่องจาก จุดมุ่งหมายของการประเมินความสามารถผู้เรียนนั้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความก้าวหน้าของเด็กเป็น รายบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้น การประเมินความสามารถผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่องตลอดปี จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ ผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรมหรือ การปฏิบัติตนของเด็กเป็นระยะ ๆ ตลอดปีการศึกษา มีจำนวนครั้งในการสังเกตพฤติกรรมอย่างเหมาะสมและ เพียงพอก่อนจะให้ระดับคุณภาพความสามารถผู้เรียนและสรุปผลการประเมินความสามารถ ว่าเป็นไปตาม ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่

๔) **ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีการ ที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ** เนื่องจากแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ความสำคัญกับตัวเด็ก ทั้งการพัฒนาเด็ก โดยองค์รวมและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา การเล่นและการเรียนรู้ ของเด็กภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ดังนั้น การประเมินความสามารถผู้เรียนตามสภาพ จริงด้วยวิธีการสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลงานเด็ก จึง เป็นวิธีการประเมินที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเด็กวัยนี้มากที่สุด ผู้สอนไม่ควรใช้แบบทดสอบกระดาษและ ดินสอ เพื่อประเมินความสามารถของเด็ก เนื่องจากความสามารถของเด็ก แต่ละวัยครอบคลุมพัฒนาการ และสามารถหลายด้านทั้งทางด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและ ความเป็นไทย และด้านสติปัญญา วิธีการประเมินที่เน้นเพียง การเขียนตอบอาจไม่สามารถสะท้อน ความสามารถที่แท้จริง ของเด็กในแต่ละช่วงวัยได้อย่างครบถ้วน

๕) **ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน** การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการประเมิน ความสามารถของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเติบโตพัฒนาการ และความสามารถของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน การประเมินร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้ปกครองช่วยให้ สามารถติดตามพัฒนาการและความสามารถของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง สามารถระบุความก้าวหน้า ปัญหาเด็ก และปรับแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กและ พฤติกรรมเด็กได้มากขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก

ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครอบครัวและสถานศึกษา ทำให้เกิดการสนับสนุนที่สอดคล้องกัน ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัยและเติบโตอย่างมีคุณภาพ

๖) สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก ผู้สอนต้องนำข้อมูล ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนตามความสามารถผู้เรียนที่จบชั้นปีที่รวบรวมได้จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์และการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน ไปเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพในแต่ละด้านความสามารถผู้เรียน อีกทั้ง ต้องจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ในระดับห้องเรียนว่าเด็กแต่ละคนมีพัฒนาการและความสามารถใดบ้างเป็นจุดเด่นหรือควรได้รับการส่งเสริมและนำไปใช้ในการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล และใช้เป็นข้อมูลสื่อสารกับผู้ปกครองในการเสริมศักยภาพเด็กเป็นรายบุคคลต่อไป

๕.๒ แนวทางการประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพของเด็กในด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ดังนี้

๑) ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

การประเมินความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ประกอบด้วย มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน และใช้มี-ตา ประสานสัมพันธ์กัน

๒) ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

การประเมินความสามารถด้านอารมณ์ จิตใจ และ สังคม ประกอบด้วย แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ กำกับตนเองในการทำกิจกรรม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม

๓) ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดี มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

การประเมินความสามารถด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย ประกอบด้วย มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย และปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย ประหยัดและพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

๔) ด้านสติปัญญา ประกอบด้วย

(๑) ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

การประเมินความสามารถด้านภาษาและการรู้หนังสือ ประกอบด้วย ฟังและสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และเขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน

(๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

การประเมินความสามารถด้านการคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ ประกอบด้วย จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน รู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

(๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

การประเมินความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ประกอบด้วย แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และใช้เหตุผลในการตัดสินใจ

(๔) การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

การประเมินความสามารถด้านการแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย กระตือรือร้นในการเรียนรู้และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

(๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะและการเคลื่อนไหว

การประเมินความสามารถด้านจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ความเชื่อมโยงของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ กับการประเมินความสามารถผู้เรียนแสดงโดยแผนภาพได้ ดังนี้

๕.๓ ขั้นตอนการประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ นั้น เกิดขึ้นขณะจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กในห้องเรียน มีขั้นตอนดังนี้

๑) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

ผู้สอนต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมและกำหนดสิ่งที่ประเมินจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน เพื่อวางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียน และการตรวจสอบทบทวนความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเชื่อมโยงอันจะเป็นประโยชน์ ในการดำเนินการประเมินความสามารถผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ผู้สอนต้องวางแผนการประเมินให้เหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่จะสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ซึ่งในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ ของหน่วยการจัดประสบการณ์ สามารถเก็บข้อมูลการประเมินได้จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และจากกิจกรรมประจำวัน

๒) กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถผู้เรียน

เมื่อผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามความสามารถผู้เรียนได้ชัดเจนแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้สอนต้องวางแผนและกำหนดวิธีการประเมินให้

เหมาะสม กับกิจกรรม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก วิธีการ ที่ผู้สอนควรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ดังนี้

๒.๑) การสังเกตและการบันทึก แบ่งออกเป็น ๒ วิธี ได้แก่ ๑) การสังเกตแบบเป็นทางการ คือ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และ ๒) การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ คือ การสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ผู้สอนต้องจดบันทึกสิ่งที่รวบรวมได้จากการสังเกตอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสังเกตและบันทึกความสามารถเด็กปฐมวัยสามารถใช้แบบบันทึก ดังนี้

(๑) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบเป็นทางการ กำหนดความสามารถที่ต้องการสังเกต ระบุชื่อ นามสกุล อายุ รวมทั้งชื่อผู้สังเกต ดำเนินการบันทึกโดยเขียนบรรยายพฤติกรรมเด็กที่สังเกตได้ตามประเด็น ผู้สังเกตต้องบันทึกวัน เดือน ปีที่สังเกตแต่ละครั้ง ข้อมูลการสังเกตที่ผู้สอนบันทึกลงในแบบบันทึกพฤติกรรมนี้ จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจพฤติกรรมเด็กได้ดีขึ้น และทราบว่าเด็กแต่ละคนมีจุดเด่นมีความต้องการ มีความสนใจ หรือต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง

(๒) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการ เป็นการบันทึกพฤติกรรม เหตุการณ์ หรือจากการจัดประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน โดยระบุชื่อ นามสกุล อายุ และชื่อผู้สังเกต วัน เดือน ปี ที่บันทึก อาจบันทึกโดยใช้การบรรยาย ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไร ซึ่งผู้สอนควรวางแผนการสังเกตเด็กรายบุคคลให้ครบทุกคน การบันทึกควรมีรายละเอียดและข้อมูลที่ชัดเจน ผู้สอนควรบรรยายพฤติกรรมตามความจริงที่พบ และวิเคราะห์พฤติกรรมตามองค์ประกอบความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีอย่างเป็นระบบข้อดีของการบันทึกรายวัน คือ เห็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถของเด็กอย่างชัดเจน หากผู้สอนพบพฤติกรรมปัญหาของเด็ก จะได้หาวิธีการแก้ไข ช่วยเหลือเด็กได้ทันทั่วถึง

๒.๒) แบบสำรวจรายการ กำหนดความสามารถของผู้เรียนที่ต้องการสำรวจ ระบุชื่อ นามสกุลอายุ และชื่อผู้สังเกต วัน เดือน ปีที่สำรวจรายการ และกำหนดเกณฑ์ในการสำรวจพฤติกรรม เช่น ปฏิบัติ - ไม่ปฏิบัติ ทำได้ - ทำไม่ได้ เป็นต้น ควรมีการสำรวจความสามารถของผู้เรียนในเรื่องเดียวกันอย่างน้อย ๓ ครั้ง เพื่อยืนยันว่าเด็กมีความสามารถนั้น ๆ จริง

๒.๓) การบันทึกการสนทนา เป็นการบันทึกการสนทนาทั้งแบบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและความสามารถด้านภาษาและการรู้หนังสือ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงความสามารถด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม และบันทึกผลการสนทนา ลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน โดยระบุ ชื่อ นามสกุล อายุเด็ก ภาคเรียนที่ และกิจกรรม ที่ใช้สนทนา ช่องที่ใช้ในการบันทึกในแบบสนทนาให้ระบุ วัน เดือน ปี/ คำพูดของเด็ก/ ความคิดเห็นของผู้สอนที่สะท้อนพฤติกรรมที่แสดงออกของเด็กสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการผ่านความสามารถตามวัยที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละเรื่อง

๒.๔) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ จะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์ ครูผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลายไม่มีผิด/ถูก

การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์ ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง สร้างสภาพแวดล้อมที่ไม่เคร่งเครียด ใช้คำถามที่กำหนดไว้ถามเด็กทีละคำถาม ให้เด็กมีโอกาสคิดและมีเวลาในการตอบคำถาม อย่างอิสระ ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน ๑๐ นาที

หลังการสัมภาษณ์ หลังการสัมภาษณ์ผู้สอนบันทึกในแบบสัมภาษณ์ ให้บันทึกคำพูดของเด็กตามความเป็นจริงหลังเสร็จการสัมภาษณ์ ผู้สอนค่อยพิจารณาข้อมูลจากคำพูดเด็กและลงความคิดเห็นที่สะท้อนพฤติกรรมที่แสดงออกของเด็กสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการผ่านความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน

๒.๕) สารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อประเมินความสามารถผู้เรียน

การจัดทำสารนิทัศน์ (Documentation) เป็นการจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานหรือแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต ความสามารถ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรม ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ซึ่งหลักฐานและข้อมูลที่บันทึกเป็นระยะ จะเป็นข้อมูลที่อธิบายและบ่งบอกถึงความสามารถผู้เรียนทั้งด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา สารนิทัศน์จึงเป็นการประมวลผลที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดประสบการณ์ของผู้สอนและร่องรอยผลงานของเด็ก จากการทำกิจกรรมที่สะท้อนถึงความสามารถในด้านต่าง ๆ การจัดทำสารนิทัศน์จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมินความสามารถของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีหลายรูปแบบ ได้แก่

(๑) **พอร์ตโฟลิโอสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล** เช่น การเก็บชิ้นงานหรือภาพถ่ายเด็กขณะทำกิจกรรม มีการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการบันทึกเสียง บันทึกภาพที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในงานที่เด็กทำ เป็นต้น

(๒) **การบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับ** เช่น การสอนแบบโครงการ (Project Approach) สามารถให้สารนิทัศน์เกี่ยวกับความสามารถเด็กทุกด้าน ทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กและการสะท้อนตนเองของครู รูปแบบการบรรยายเรื่องราวจึงมีหลายรูปแบบ อาจได้จากการบันทึกการสนทนาระหว่างเด็กกับครู เด็กกับเด็ก การบันทึกของครู การบรรยายของพ่อแม่ผู้ปกครองในรูปแบบหนังสือหรือจดหมาย แม้กระทั่งการจัดแสดงบรรยายสรุปให้เห็นภาพการเรียนรู้ทั้งหมด

(๓) **การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็ก** เช่น ใช้แบบสังเกตพัฒนาการ การบันทึกสั้น

(๔) **การสะท้อนตนเองของเด็ก** เป็นคำพูดหรือข้อความที่สะท้อนความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกจากการสนทนา การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของเด็กขณะทำกิจกรรม ซึ่งอาจบันทึกด้วยเทคโนโลยีบันทึกเสียงหรือบันทึกภาพ

(๕) **ผลงานรายบุคคลและรายกลุ่ม** ที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ ความสามารถ ทักษะ จิตนิสัยของเด็ก ผู้สอนสามารถนำผลงานของเด็กมาใช้พิจารณาพัฒนาการและกระบวนการทำงานของเด็ก ผู้สอนส่วนใหญ่มักจะเก็บผลงานการเขียนและผลงานศิลปะ อย่างไรก็ตามผู้สอนควรเก็บผลงานหลากหลายประเภทของเด็ก เช่น ภาพเขียน การร่วมระดมความคิดและเขียนออกมาในลักษณะใยแมงมุม การแสดงออกทางดนตรี การก่อสร้างในรูปแบบต่าง ๆ ตัวอย่างคำพูด เป็นต้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการเก็บข้อมูลหลักฐานเพื่อประเมินการเรียนรู้และประเมินความสามารถของเด็กปฐมวัยข้างต้น

➢ การจัดทำสารนิทัศน์ที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้สอนตรวจสอบคุณภาพของการศึกษาที่ดี เนื่องจากการเน้นการประเมินเพื่อตรวจสอบความเข้มแข็งของการศึกษา ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษา

สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้บางหน่วยงานนำแบบทดสอบมาตรฐานซึ่งไม่เหมาะสมมาประเมินเด็กปฐมวัย

➢ ผู้สอนที่จัดทำสารนิทัศน์อย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ครูสามารถประสบการณ์ให้กับเด็กได้สอดคล้องกับปัญหาและความสามารถเด็ก สารนิทัศน์สามารถช่วยผู้สอนให้จัดประสบการณ์ได้ตรงประเด็นเนื่องจากงานวิจัยพบว่าหากเข้าไปมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติที่สัมพันธ์กับความรู้สึกและอารมณ์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้น การทดสอบด้วยข้อสอบมาตรฐานไม่ช่วยพัฒนาเด็กในด้านจิตใจและความสามารถซึ่งต่างจากการใช้สารนิทัศน์ในการประเมิน ดังนั้นการใช้แบบทดสอบประเมินเป็นการแยกส่วนของสมองไม่บอกถึงความสามารถในการบูรณาการความรู้ของเด็กที่แท้จริง

๒.๖) การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก เป็นการประเมินการเจริญเติบโตด้านสภาวะทางกายของเด็ก ซึ่งการพิจารณาการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่ว ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ น้ำหนักส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก สำหรับแนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

(๑) การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็ก แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม

ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

๑) เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วน บางคนผอม บางคนร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก

๒) ภาวะโภชนาการเป็นสิ่งสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่างแต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว

๓) กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ยลูกอาจเตี้ยและกรณีนี้ อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย

(๒) การตรวจสอบสุขภาพอนามัย เป็นการตรวจสอบที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็กโดยพิจารณาความสะอาด สิ่งผิดปกติของร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก

๕.๓ กำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ในแต่ละองค์ประกอบ ในระดับชั้นเรียนหรือระดับสถานศึกษาควรกำหนดในลักษณะเดียวกัน สถานศึกษาสามารถกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินความสามารถที่สะท้อนความสามารถเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของเด็ก เกณฑ์การประเมินสามารถเป็นระบบตัวเลข เช่น ๓, ๒, ๑ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี พอใช้ ควรส่งเสริม ตามที่สถานศึกษากำหนด

๕.๔ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้สอนวางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียนแล้วควรทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การพูดคุย หรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อบรรวบรวมข้อมูลความสามารถของเด็กให้ครอบคลุมเด็กทุกคนแล้วสรุปลงในแบบบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินความสามารถผู้เรียน ผู้สอนควรเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล โดยการประเมินความสามารถทุกภาคเรียนให้ครบตามความสามารถผู้เรียนแต่ละองค์ประกอบ

โดยในระหว่างการจัดประสบการณ์เน้นการประเมินเพื่อนำผลมาพัฒนาเด็ก และนำมาสรุปผลรวมปลายภาคเรียน

๕.๕ สรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนต้องเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถของเด็กอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินซ้ำของพฤติกรรมความสามารถนั้น ๆ เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมินสรุปผลการประเมินความสามารถเด็ก ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การสรุปผลคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมและความสามารถของเด็กแต่ละคน ดังนั้นในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาสามารถกำหนดได้ ดังนี้

๑) การประเมินความสามารถตามพฤติกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดผลการประเมินแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นระดับคุณภาพ

๒) การสรุปผลการประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้รายสัปดาห์ สรุปเป็นระดับคุณภาพ โดยใช้ฐานนิยม

๓) การสรุปรายองค์ประกอบตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี จากความสามารถที่ประเมินจากกิจวัตรประจำวันและการจัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละภาคเรียน เป็นระดับคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

๕.๖ รายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนและการนำข้อมูลไปใช้

การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินความสามารถผู้เรียนและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพตามองค์ประกอบความสามารถแต่ละด้าน

๑) จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

(๑) เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีหรือจบการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา

(๒) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

(๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด ใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๒) ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

(๑) ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลามาเรียน บันทึกผลความสามารถผู้เรียนตามหน่วยการจัดประสบการณ์ บันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนประจำชั้น บันทึกผลความสามารถผู้เรียนรายบุคคล และจัดทำสารนิทัศน์ที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก

(๒) ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของทุกชั้นเรียนระดับปฐมวัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการจัดประสบการณ์และพัฒนาความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย รวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล

โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดความสามารถผู้เรียนเมื่อจบ การศึกษาระดับปฐมวัยอย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการและ ความสามารถของผู้เรียน

(๓) ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินความสามารถผู้เรียนระดับปฐมวัย ของทุกโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ในการยกระดับความสามารถผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา

๑๔. การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นหัวใจสำคัญของการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการ บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการนำหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพเด็ก การบริหารจัดการ หลักสูตรปฐมวัย จึงประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญ ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

มีบทบาทที่สำคัญในการวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๑) ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี และกำหนดวิสัยทัศน์การจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สอดคล้อง กับเป้าหมายและบริบทของสถานศึกษา

๒) เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถด้านคุณภาพเด็ก ในแต่ละช่วงอายุที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ตามเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา และนำเสนอหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาพร้อมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓) คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก ได้แก่ ผู้สอน พี่เลี้ยง โดยคำนึงถึงความสามารถ ที่เหมาะสมของคุณสมบัติบุคลากรที่ปฏิบัติงานกับเด็กปฐมวัย เช่น

- มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา/การศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

- มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค

- มีบุคลิกภาพดีของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย

- พุดจาชัดเจน สุภาพเรียบร้อย และเป็นแบบอย่างได้

- มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด

- มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติต่อเด็ก

- มีความเข้าใจธรรมชาติและความรู้สึกรักของเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่าง ๆ

ของเด็ก และตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลด้วยความเป็นธรรม

- มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี

๔) ส่งเสริมและจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง เสมอภาค และปฏิบัติการ รับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

๕) ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กได้พัฒนาตนเองทางวิชาชีพให้มีความรู้ก้าวหน้าอยู่

เสมอ

๖) สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๗) จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ และมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้อง

๘) สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ สะอาดปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และส่งเสริมความสามารถเด็กที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัย

๙) นิเทศภายใน กำกับติดตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอน ในการนำหลักสูตรสถานศึกษามาสู่การปฏิบัติในห้องเรียนที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑๐) กำกับติดตามให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก และบริบทสังคม

๑๑) กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย และนำผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

๒. ผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาความสามารถของเด็กอายุ ๓-๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี เพื่อส่งเสริมคุณภาพเด็กให้มีความสามารถด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุดของกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียนของแต่ละช่วงวัย ที่สอดคล้องกับพัฒนาการอย่างเต็มตามศักยภาพ ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาและนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อให้กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้สอนจึงควรมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ

- ทำหน้าที่ร่วมวางแผน จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการจัดประสบการณ์ การจัดประสบการณ์ และการประเมินความสามารถผู้เรียน

- จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ออกแบบการจัดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ พัฒนาทักษะและคุณลักษณะสำคัญแล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเปิดโอกาสให้เด็กเล่น ทำงาน และเรียนรู้ร่วมกันทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อพัฒนาเด็กให้มีพฤติกรรมและความสามารถทั้งในด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ตามเป้าหมายที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด

- ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

- จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดออกแบบกิจกรรมด้วยตัวเองและผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด เพื่อพัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการเรียนรู้และแสวงหาคำตอบจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้เรียนรู้ด้วยความสุข
- จัดประสบการณ์กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง
- จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กปฏิบัติผ่านการเล่นได้ตามความสามารถอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน
- สอดแทรกการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดประสบการณ์ กิจกรรมประจำวัน และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
- จัดกิจกรรมการเล่น ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ
- ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับเด็ก โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมผู้ปกครอง ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดประสบการณ์แก่เด็กอย่างสม่ำเสมอ
- จัดการประเมินความสามารถผู้เรียนที่เป็นความสามารถของเด็กแต่ละช่วงวัยที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพจริง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพและการจัดประสบการณ์ของตนให้มีประสิทธิภาพ

๒.๓ บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

- ผู้สอนควรมีบทบาทสำคัญในการดูแลเด็ก สังเกตและร่วมส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมและความสามารถให้เกิดผลลัพธ์คุณภาพเด็กด้านด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กทุกด้านตามวัย ดังนี้
- จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลให้มีพฤติกรรมและความสามารถทุกด้านเต็มศักยภาพ
 - จัดกิจกรรมและประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
 - จัดกิจกรรมและประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความเป็นไทยและเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีความภูมิใจในตนเอง กล้าคิด และกล้าแสดงออก
 - จัดกิจกรรมและประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดี สามารถทำหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับ มีวินัย และมีความรับผิดชอบ
 - ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับบ้านและชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กให้มีพฤติกรรมและความสามารถทุกด้านเต็มตามศักยภาพตามช่วงวัย

๒.๔ บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

- นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถเด็กให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น
- ใช้เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถผู้เรียนให้แก่เด็ก
- จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กเป็นรายบุคคล รวมถึงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์ และสื่อการเรียนรู้
- พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้ มีวิสัยทัศน์ และทันสมัย ทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๓. พ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

ผู้สอนระดับปฐมวัยและพ่อแม่หรือผู้ปกครองควรสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อสร้างความเข้าใจ และร่วมมือกันในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาให้การศึกษาแก่เด็ก พ่อแม่ หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๓.๑ มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น เพื่อนำไปกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ของหลักสูตรสถานศึกษา

๓.๒ ร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาและกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ความสามารถผู้เรียนตามศักยภาพ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว เพื่อให้การเรียนรู้ ของเด็กมีความต่อเนื่อง มีความหมายต่อเด็ก และร่วมพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรตามความเหมาะสมกับบริบท

๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของเด็ก

๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมความสามารถ ผู้เรียนตามวัยของเด็ก โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรม นำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

๓.๘ มีส่วนร่วมในการพัฒนาความสามารถผู้เรียนของเด็ก และการประเมินการจัดการศึกษา ปฐมวัยของสถานศึกษา

๔. ชุมชน/ท้องถิ่น

ชุมชนท้องถิ่น มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการประสานความร่วมมือ เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้นชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๔.๑ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา ในบทบาท ของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ ของสถานศึกษา

๔.๓ เป็นเครือข่ายของชุมชนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของสถานศึกษาให้เด็กได้เรียนรู้ มีประสบการณ์จากสถานการณ์ในชีวิตจริงตามบริบทท้องถิ่น

๔.๔ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถผู้เรียนของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ของท้องถิ่นและของชาติ

๔.๕ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการ ของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๔.๖ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา โดยทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๑๕. การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง ส่งผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาการเรียนรู้ ได้อย่างราบรื่น การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตร ทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจและจัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมต่อ การเชื่อมต่อ การศึกษา และจัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนและร่วมกันสร้างความเข้าใจ รอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา และจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็ก ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานกับสถานศึกษาที่คาดว่าจะเด็กจะไปเข้าเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจในการช่วยเหลือเด็ก ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาใหม่ได้

๒. ผู้สอนระดับปฐมวัย ต้องศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียน การสอน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยผู้สอนต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ พัฒนาการ และความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอน ระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป ทั้งนี้ควรจัด ให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอน ตลอดจนการสำรวจสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๓. ผู้สอนระดับประถมศึกษา ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย โดยจัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียง กับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้อง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุมเกมการศึกษา จัดกิจกรรมที่ผสมผสานระหว่างรูปแบบการจัดกิจกรรมชั้นเรียนปฐมวัย และประถมศึกษา สอดแทรกกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวร่างกาย ร้องเพลง และทำงานศิลปะ เพื่อช่วยให้เด็ก ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและจัดกิจกรรมช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้มีความสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมการศึกษา ของบุตรหลาน และเพื่อช่วยบุตรหลานของตนเองในการศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ควรศึกษา และทำความเข้าใจ หลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัว บุตรหลาน เพื่อช่วยให้บุตรหลานปรับตัวได้ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไป

๑๖. การนิเทศ ติดตาม การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ

การนิเทศ กำกับ ติดตามการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการสำคัญในการควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ควรใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การตรวจเยี่ยม การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การสอนแนะ (Coaching) การตรวจแผนการจัดประสบการณ์ ทั้งนี้ควรดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบและเป็นกัลยาณมิตร

เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันและนำมาปรับปรุงพัฒนา โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

- ๑) ประชุมผู้บริหารและครูปฐมวัย เพื่อร่วมกันกำหนดความต้องการและช่วงเวลาในการจัดทำปฏิทินการนิเทศหรือแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ที่เหมาะสม ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม
- ๒) สร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพฤติกรรมและความสามารถเด็ก โดยการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- ๓) ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามแผนการนิเทศและนำผลการนิเทศมาวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาบุคลากรปฐมวัยตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง
- ๔) นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑๗. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาคุณภาพของหลักสูตร การปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรการบริหารหลักสูตร และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อไป ซึ่งแนวทางการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย

๑. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ เป็นการประเมินกระบวนการร่างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ควรดำเนินการดังนี้

๑.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมามีผลสำเร็จจะอะไรบ้าง มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา การประเมินพัฒนาการ นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผลการสอบถามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑.๒ การตรวจสอบคุณภาพของร่างหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง เหมาะสมเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีการสอบถามความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน องค์กร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงและแก้ไขเอกสารหลักสูตรให้มีความเหมาะสม และมีคุณภาพตามจุดเน้นของสถานศึกษา

๑.๓ การประเมินความพร้อมก่อนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ เป็นการประเมินความพร้อมและความพอเพียงด้านปัจจัยหรือทรัพยากรในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ด้านผู้สอนหรือผู้ดูแลเด็กบุคลากรมีจำนวนพอเพียงหรือไม่ มีคุณลักษณะพร้อมที่จะจัดประสบการณ์อย่างน้อยเพียงใด ด้านเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีความพร้อมและพอเพียงต่อการจัดประสบการณ์หรือไม่ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์มีพอเพียงหรือไม่ เพื่อการจัดการพัฒนาหรือการจัดซื้อจัดหาให้ทันต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประเมินโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบรายการ หรือการสอบถาม

๒. การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ประเด็นการประเมิน ได้แก่ วางแผนการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมและบุคลากร การนิเทศ การฝึกอบรมและพัฒนาครู และบุคลากรเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร การจัดปัจจัยและสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตร ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมและพฤติกรรมจัดการการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การเลือกและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ การประเมินความสามารถผู้เรียน ความรู้ ความสามารถของครู และบุคลากร และประเด็นประเมินเกี่ยวกับการจัดมุมประสบการณ์ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรระหว่างการใช้วิธีการนิเทศ ติดตาม การสอบถาม การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกต

๓. การประเมินหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบหลังจากดำเนินการใช้หลักสูตรครบวงจรแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรสถานศึกษา และสรุปผลภาพรวมของหลักสูตรที่จัดทำว่าบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่ บรรลุผลมากน้อยเพียงใด ต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาส่วนใดบ้าง ปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไรในการบรรลุผลตามเป้าหมายความสามารถผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ได้แก่ ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้แก่ หน่วยการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้ การประเมินความสามารถผู้เรียน การบริหารจัดการหลักสูตร และการสร้างรอยเชื่อมต่อกับระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประเมินโดยใช้วิธีการตรวจสอบรายการ การศึกษาเอกสาร การสอบถาม หรือการสนทนากลุ่ม

ภาคผนวก

กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี) ปีการศึกษา ๒๕๖๘
โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
๑	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปฐมนิเทศ	๑.การพูดแนะนำชื่อของตนเอง ชื่อจริง ชื่อเล่น ๒. การแนะนำชื่อ ชื่อครู ชื่อพี่เลี้ยง สัญลักษณ์ประจำตัว ๓. การแนะนำสถานที่ (เดินสำรวจ) ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องอาหาร ๔. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๕. การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การสวัสดี การขอบคุณ การขอโทษ
๒	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	โรงเรียนของเรา	๑. ชื่อโรงเรียนและสถานที่ในโรงเรียน ๒. สำรวจอาคารต่าง ๆ ในโรงเรียน ๓. บุคลากรในโรงเรียน ๔. มารยาทในโรงเรียน ๕. สร้างข้อตกลงและการปฏิบัติของห้องเรียน
๓	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ตัวเรา	๑. เรื่องส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย รู้จักความแตกต่างของเพศชาย เพศหญิง รู้จักอวัยวะที่สำคัญ ๒. ความสำคัญของอวัยวะ และหน้าที่อวัยวะ ๓. การดูแลสุขภาพอนามัย และรักษาความสะอาดของร่างกาย การแปรงฟัน แสดงบทบาทสมมติ การแปรงฟัน และการรักษาความสะอาดของร่างกาย ๔. เรื่องการใช้อวัยวะให้ถูกหน้าที่ และการป้องกันระวังตนให้พ้นจากอันตราย ๕. การเปรียบเทียบเด็กที่มีรูปร่างแตกต่างกัน ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง บันทึกกราฟ การปฏิบัติตนให้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ออกกำลังกาย การพักผ่อนเป็นเวลา
๔	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ฝน	๑. สมบัติของน้ำ ๒. เหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับการเกิดฝน ๓. การปฏิบัติตนเมื่อฝนตก ๔. การบอกอาการเมื่อเจ็บป่วย ๕. โครงการตามพระราชดำริฯ โครงการฝายชะลอน้ำ

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
๕	สิ่งต่างๆรอบตัว	ของเล่นของใช้	๑. การแยกของใช้ส่วนตัวและส่วนรวม ๒. ลักษณะของเล่นของใช้ ๓. การเก็บของเล่นของใช้ ๔. การปฏิบัติตนในการเล่นขนาดตัวอักษร ๕. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า
๖	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปลอดภัยไว้ก่อน	๑. การรักษาความปลอดภัยในการทำกิจวัตรประจำวัน ๒. ความปลอดภัยจากการเล่นของเล่น การเล่นในสนามเด็กเล่น และการระวังภัยจากสถานที่เสี่ยงอันตราย ๓. การระวังอันตรายจากของมีคม ๔. การระวังอันตรายจากสัตว์มีพิษ ๕. การระวังภัยจากคนแปลกหน้า
๗	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	อาหารดีมีประโยชน์	๑. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. รสชาติของอาหาร ๓. สุขนิสัยและมารยาทในการรับประทานอาหาร ๔. ประโยชน์ของอาหาร ๕. วิธีการประกอบอาหาร ๖. การประกอบอาหารต้มจืดเต้าหู้หมูสับ
๘	ธรรมชาติรอบตัว	ข้าว	๑. ข้าวประเภทต่าง ๆ เช่น ข้าวเปลือก ข้าวสาร ข้าวสุก ๒. ลักษณะของต้นข้าว ๓. ขั้นตอนในการทำนา ๔. ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับข้าว ๕. อาหารที่ทำมาจากข้าว
๙	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเข้าพรรษา ประเพณีตักบาตรดอกไม้ม	๑. ที่มาและความสำคัญ ๒. กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ ๓. การถวายเทียน ๔. ประเพณีตักบาตรดอกไม้ม ๕. การปฏิบัติตนในการร่วมกิจกรรม
๑๐	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเฉลิมพระชนมพรรษา	๑. พระราชประวัติ ๒. พระผู้ทรงเป็นจอมทัพไทย ๓. พระผู้ทรงปลุกจิตสำนึกในการทำมาดี ๔. การแสดงความจงรักภักดี ๕. การปฏิบัติตนในวันสำคัญ ๖. พัฒนาการทางภาษาและรู้หนังสือ

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
๑๑	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ครอบครัวมีสุข	๑. สมาชิกในครอบครัว (เครือญาติ) ๒. จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๓. บทบาทหน้าที่สมาชิกในครอบครัว ๔. การปฏิบัติตนต่อบุคคลในครอบครัว ๕. อาชีพของบุคคลในครอบครัว
๑๒	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	สระบุรีของเรา	1. ประเทศไทย 4 ภาค 2. สถานที่สำคัญในจังหวัดของเรา 3. วัฒนธรรมประเพณี 4. อาชีพในจังหวัด 5. การทำกะหรี่ปั๊
๑๓	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันแม่	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือ ๒. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ ๓. สัญลักษณ์ของวันแม่แห่งชาติ ๔. การปฏิบัติตนต่อแม่แห่งชาติและแม่ของเรา ๕. การทำบัตรอวยพรวันแม่
๑๔	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชุมชนบ้านหินกอง	๑. สถานที่สำคัญในชุมชน ๒. ชุมชนน่าอยู่ (ตลาด วัด โรงเรียน สถานีตำรวจ สถานีรถไฟและโรงพยาบาล) ๓. การคัดแยกขยะ (ขยะแห้ง, ขยะเปียก, ขยะมีพิษ, ขยะรีไซเคิล) ๔. อาชีพคนในชุมชน (ค้าขาย ประมง และการท่องเที่ยว) ๕. บุคคลสำคัญในชุมชน
๑๕	ธรรมชาติรอบตัว	ต้นไม้ที่รัก	๑. ชื่อและส่วนประกอบของต้นไม้ ๒. รูปร่างและลักษณะของใบไม้ ๓. การปลูกต้นไม้และการดูแลต้นไม้ ๔. ประโยชน์ของต้นไม้ ๕. ปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของต้นไม้
๑๖	ธรรมชาติรอบตัว	ดิน หิน ทราย	๑. สังเกตลักษณะ ดิน หิน ทรายจากของจริง บันทึกข้อมูลลักษณะของดิน หิน ทราย โดยการวาดภาพ

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
			เปรียบเทียบความแตกต่างของ ดิน หิน ทราย (ขนาด สี ผิวสัมผัส กลิ่น) ๒. บอกประโยชน์ของดิน หิน ทราย เครื่องใช้ที่ทำจาก ดิน หิน ทราย ๓. สำรวจสิ่งมีชีวิตที่อยู่ดิน หิน ทราย ๔. การปฏิบัติตนในการดูแลรักษาธรรมชาติรอบตัว เห็นคุณค่าดิน หิน ทราย ๕. การแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๑๗	ธรรมชาติรอบตัว	สัตว์น่ารัก	๑. ลักษณะของสัตว์เลี้ยง ๒. ประเภทของสัตว์สัตว์แต่ละชนิดมีรูปร่างลักษณะ และขนาดแตกต่างกัน ๓. อาหาร ที่อยู่ของสัตว์และช่วงอายุของสัตว์ ๔. การป้องกันอันตรายและความปลอดภัยจากสัตว์ ๕. ประโยชน์ของสัตว์ต่อมนุษย์ ๖. ความเมตตา กรุณา ต่อสัตว์
๑๘	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	คมนาคม	๑. ยานพาหนะและวิธีการเดินทาง ๒. การคมนาคมทางบก ๓. การคมนาคมทางน้ำ ๔. การคมนาคมทางอากาศ ๕. การปฏิบัติตนในการเดินทาง
๑๙	สรุปกิจกรรม		
๒๐	โครงการ		

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
๒๑	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ลอยกระทง	๑. ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีลอยกระทง ๒. วัสดุธรรมชาติที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง ๓. การดูแลอนุรักษ์แหล่งน้ำ ๔. วิธีการปฏิบัติตนในวันลอยกระทง ๕.การระวังภัยจากคนแปลกหน้า
๒๒	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	รู้รอบปลอดภัย	๑. การระมัดระวังอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเองเมื่ออยู่ในโรงเรียนและบ้านของเรา ๒. ประโยชน์และโทษของไฟฟ้า

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
			๓. การปฏิบัติตัวเมื่อได้ยินสัญญาณเตือนภัย การช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดเหตุร้าย ๔. การสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เป็นสัญญาณเตือนภัย เช่น กลิ่นเหม็นไหม้ เสียงกระจกแตกเสียงดังที่ดังมากๆ เป็นต้น ๕. การปฏิบัติตนและป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ
๒๓	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	เศรษฐกิจพอเพียง	๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัย - การประหยัด ๒. การพึ่งพาตนเอง - การแต่งตัวด้วยตนเอง ๓. การพึ่งพาตนเอง - การรับประทานอาหารด้วยตนเองให้หมดไม่เหลือทิ้ง ๔. การพึ่งพาตนเอง - การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง ๕. การรู้จักเลือกอย่างมีเหตุผล - การปลูกผักรักษาสุขภาพ
๒๔	ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูหนาว	๑. สภาพอากาศในฤดูหนาว ลมหนาว การเกิดลม ๒. ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้นในฤดูร้อน ๓. การแต่งกายในฤดูหนาว ๔. การรักษาสุขภาพของตนเองในฤดูหนาว ๕. ประโยชน์และโทษในฤดูหนาว
๒๕	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันชาติ	๑. พระราชประวัติ ๒. พระผู้ทรงเป็นจอมทัพไทย ๓. พระผู้ทรงปลุกจิตสำนึกในการทำความดี ๔. การแสดงความจงรักภักดี ๕. การปฏิบัติตนในวันสำคัญ ๖. พัฒนาการทางภาษาและรู้หนังสือ
๒๖	ธรรมชาติรอบตัว	กลางวัน กลางคืน	๑. ลักษณะของดวงอาทิตย์ ๒. ลักษณะของดวงจันทร์ ๓. ความแตกต่างระหว่างกลางวันและกลางคืน ๔. การปฏิบัติตนในเวลากลางวันและกลางคืน ๕. สัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางวันและกลางคืน

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
๒๗	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์	๑. ประวัติความเป็นมาของวิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์ ๒. การปฏิบัติตนและในการเข้าไปกราบไหว้วิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์ ๓. การไหว้พระที่ถูกต้องวิธี ๔. การดูแลความปลอดภัยของตนเอง ๕. การใช้ภาษาในการถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้
๒๘	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	เทคโนโลยีและการสื่อสาร	๑. ความหมายของการสื่อสาร ๒. ประเภทของการสื่อสารและเทคโนโลยี ๓. มารยาทของการสื่อสาร ๔. ประโยชน์ของการสื่อสาร ๕. การสื่อสารทางอื่นๆ ได้แก่ วิทยุ โทรศัพท์
๒๙	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันขึ้นปีใหม่	๑. เล่าประวัติความเป็นมาของวันปีใหม่ ๒. กิจกรรมที่จัดขึ้นในวันปีใหม่ ๓. การแสดงความเคารพและอวยพรผู้ใหญ่อย่างไทย ๔. การปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่ ๕. การดูแลรักษาความปลอดภัยในวันขึ้นปีใหม่
๓๐	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเด็ก วันครู	๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. คำขวัญวันเด็กประจำปี ๓. หน้าที่ของเด็ก ๔. ดอกไม้ที่ใช้ในวันครู ๕. การปฏิบัติต่อครูและผู้ใหญ่อย่างมีสัมมาคารวะ
๓๑	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	สนุกกับตัวเลข	๑. สัญลักษณ์ตัวเลขที่พบในชีวิตประจำวัน ๒. การนับและแสดงจำนวน ๑-๒๐ ๓. การแยกกลุ่มย่อยออกจากกลุ่มใหญ่และบอกจำนวนที่เหลือที่มีจำนวนไม่เกิน ๑๐ ๔. เปรียบเทียบจำนวนสิ่งของต่างๆ เช่น เท่ากันหรือไม่เท่ากัน มากกว่าหรือน้อยกว่า ๕. เรียงลำดับสิ่งของสิ่งต่าง ๆ ไม่เกิน ๔ สิ่ง
๓๒	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ขนาด รูปร่าง รูปทรง	๑. ลักษณะวัสดุทรงสี่เหลี่ยม ๒. วัสดุทรงสี่เหลี่ยมรอบตัวเรา ๓. เปรียบเทียบความเหมือน ความต่างของวัสดุทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
			๔. จำแนกวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม และรูปวงกลม รูปสี่เหลี่ยม ๕. ประโยชน์ของทรงสี่เหลี่ยม
๓๓	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ปริมาตร น้ำหนัก	๑. ปริมาตรของสิ่งต่างๆ ๒. การเปรียบเทียบปริมาตรของสิ่งต่างๆ ในภาชนะที่ขนาดแตกต่างกัน ๓. เสียงที่เกิดจากขวดน้ำที่มีปริมาตรแตกต่างกัน ๔. การเรียนรู้เรื่องน้ำหนัก ๕. การเปรียบเทียบน้ำหนักของสิ่งต่างๆ
๓๔	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	โลกสวยด้วยสีสน	๑. ประเภทของสี - สีจากธรรมชาติ - สีที่มนุษย์สร้างขึ้น ๒. แม่สี และการผสมสี ๓. สีแทนสัญลักษณ์ (สีของธงชาติไทย) ๔. สีที่ได้จากพืชผัก ผลไม้ ๕. ประโยชน์และโทษของสี
๓๕	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน	๑. การออกแรงกระทำในชีวิตประจำวันที่หลากหลาย ๒. แรงมีผลทำให้สิ่งต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงรูปร่างและการเคลื่อนที่ ๓. แสงและไฟฟ้าได้มาจากแหล่งพลังงาน เช่น ดวงอาทิตย์ ลม น้ำ เชื้อเพลิง การทำกังหันร่อนน้ำ ๔. แสงช่วยให้เรามองเห็น เมื่อมีสิ่งต่าง ๆ ไปบังแสงจะเกิดเงา การใช้แสงผ่านเลนส์แว้ว ๕. ไฟฟ้าทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้
๓๖	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	เสียงรอบตัว	๑. เสียงเกิดจากการสั่นของสิ่งต่าง ๆ ๒. เสียงที่เกิดจากแหล่งที่มาของเสียงแตกต่างกันจะไม่เหมือนกัน ๓. การมีสมาธิในการฟังเสียง, การแยกเสียงดัง - เสียงเบา, วัตถุต่างกันทำให้เกิดเสียงต่างกัน ๔. เสียงสื่อสัญญาณสำคัญต่าง ๆ เช่น เสียงไซเรนของรถพยาบาล เสียงนาฬิกาปลุก เสียงกริ่งประตู ๕. การดูแลรักษาหู - การป้องกันอันตรายจากเสียงดังมารยาทในการใช้เสียง

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
๓๗	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	รักการอ่าน	๑. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหนังสือและตัวหนังสือจากหนังสือภาพ ๒. การทำหนังสือนิทาน ๔ ช่อง ๓. การเปรียบเทียบ จำแนก จัดกลุ่มจำนวน ๔. การนับ และแสดงจำนวน ๑ - ๑๗ ๕. พื้นฐานการบวกไม่เกิน ๑๗
๓๘	ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูร้อน	๑. สภาพอากาศในฤดูร้อน ๒. การแต่งกายในฤดูร้อน ๓. โรคที่พบในฤดูร้อนและการป้องกัน ๔. อาหารในฤดูร้อน ๕. ประเพณีและวัฒนธรรมไทย - วันสงกรานต์
๓๙	สรุปกิจกรรม		
๔๐	โครงการ		

กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘
ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี) ปีการศึกษา ๒๕๖๘
โรงเรียนหินกอง(พิบูลอนุสรณ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
๑	เรื่องราวเกี่ยวกับ ตัวเด็ก	ปฐมนิเทศ	๑. การแนะนำ และสำรวจสถานที่ต่างๆ เกี่ยวข้องกับ ตนเอง เช่น ห้องเรียน โรงอาหาร ห้องน้ำ ๒. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน ๓. การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย -การสวัสดี -การขอบคุณ -การขอโทษ -การขอใจ ๔. การพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๕. การบอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ ประสาทสัมผัส
๒	เรื่องราวเกี่ยวกับ บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	โรงเรียนของเรา	๑. สถานที่ต่างๆในโรงเรียน ๒. ทำแผนผังในโรงเรียน ๓. บุคคลในโรงเรียนและบทบาทหน้าที่ของบุคคล ๔. ทำแผนที่การเดินทางมาโรงเรียน ๕. สร้างข้อตกลงและการปฏิบัติของห้องเรียนและโรงเรียน
๓	เรื่องราวเกี่ยวกับ ตัวเด็ก	ตัวเรา	๑. การดูแลสุขภาพอนามัย การปฏิบัติตนให้มี พลานามัยที่ดี โดยใช้ภาพ สุขบัญญัติ ๑๐ ประการ ๒. การดูแลรักษาตนเองในการแปรงฟันอย่างถูกวิธี ๓. การดูแลรักษาและป้องกันอันตรายของอวัยวะ ๔. ชื่ออวัยวะและความสำคัญของอวัยวะนั้น ๕. หน้าที่ของอวัยวะของร่างกาย
๔	เรื่องราวเกี่ยวกับ ตัวเด็ก	ฝน	๑. ปรากฏการณ์ธรรมชาติ - วัฏจักรของน้ำ ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อฝนตก ๓. โรคที่พบบ่อยในฤดูฝน และการป้องกัน ๔. เหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับการเกิดฝน ๕. โครงการตามพระราชดำริโครงการแก้มลิง - โครงการ ตามพระราชดำริโครงการฝนหลวง
๕	สิ่งต่างๆรอบตัว	ของเล่นของใช้	๑. การรู้จักของเล่นของใช้ ๒. การจำแนกและจัดกลุ่มของเล่นของใช้ตามรูปทรง เรขาคณิต

ลำดับที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
			๓. อันตรายที่เกิดจากของเล่นและวิธีป้องกันอันตราย ๔. อันตรายที่เกิดจากของใช้และวิธีป้องกันอันตราย ๕. การเก็บรักษาของเล่นของใช้
๖	เรื่องราวเกี่ยวกับ ตัวเด็ก	ปลอดภัยไว้ก่อน	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ในกิจวัตรประจำวัน ๒. ความปลอดภัยจากการเล่น ของเล่นและการเล่นในสนามเด็กเล่น ๓. การระวังภัยจากสถานที่เสี่ยงอันตรายของมีคม ๔. การระวังอันตรายจากสัตว์มีพิษ ๕. การระวังภัยจากคนแปลกหน้า
๗	เรื่องราวเกี่ยวกับ ตัวเด็ก	อาหารดีมีประโยชน์	๑. ประโยชน์ของอาหาร ๒. อาหารประจำภาคทั้ง ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ ๓. การประกอบอาหารไทย ประเภท ส้มตำไทย ๔. การจำแนกและจัดกลุ่มอ้วน – ผอม ๕. การจำแนกและจัดกลุ่มภาพกับสัญลักษณ์
๘	ธรรมชาติรอบตัว	ข้าว	๑. ประเพณีที่เกี่ยวกับข้าว เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญอาหารหรือขนมในเทศกาลต่างๆ ๒. ประโยชน์ของข้าว ๓. อาหารที่ทำมาจากข้าว การทำขนมบัวลอย ๔. การตวงอย่างคาดคะเน ๕. เปรียบเทียบปริมาณมากน้อย
๙	เรื่องราวเกี่ยวกับ บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	วันเข้าพรรษา ประเพณีตัก บาตรดอกไม้ม	๑. ที่มาและความสำคัญ ๒. ประเพณีที่สำคัญของจังหวัดสระบุรี ๓. ความหมายวันเข้าพรรษา ๔. กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ ๕. การถวายเทียนพรรษา
๑๐	เรื่องราวเกี่ยวกับ บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	วันเฉลิมพระ ชนมพรรษา	๑. พระราชประวัติ - พระปรมาภิไธย - ตราประจำพระองค์ - วันพระราชสมภพ/สัปดาห์วันพระราชสมภพ - พระบรมราชชนก / พระบรมราชชนนี ๒. พระผู้ทรงเป็นต้นแบบของความวิริยะอุตสาหะ

ลำดับที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
			- พระปรีชาสามารถด้านการบิน - ความวิริยะอุตสาหะ ๓. พระผู้ทรงปลูกจิตสำนึกในการทำความดี - โครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ๔. การแสดงความจงรักภักดี - การลงนามถวายพระพร - เพลงสรรเสริญพระบารมี ๕. พระราชกรณียกิจ
๑๑	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ครอบครัวมีสุข	๑. สมาชิกในครอบครัว (เครือญาติ) ๒. จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๓. บทบาทหน้าที่สมาชิกในครอบครัว ๔. การปฏิบัติตนต่อบุคคลในครอบครัว ๕. อาชีพของบุคคลในครอบครัว
๑๒	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	สระบุรีของเรา	๑. ประเทศไทย ๔ ภาค ๒. สถานที่สำคัญในจังหวัดของเรา ๓. วัฒนธรรมประเพณี ๔. อาชีพในจังหวัด ๕. การทำกะหรี่ปั๊บ
๑๓	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันแม่	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือจากหนังสือเรื่อง นมจากเต้า ๒. พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ๓. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ ๔. สัญลักษณ์ของวันแม่แห่งชาติ ดอกไม้ และธง ๕. การทำความเคารพและการปฏิบัติตนที่ถูกต้องต่อแม่
๑๔	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชุมชนบ้านหินกอง	๑. ชื่อชุมชน ๒. คำขวัญอำเภอหนองแค ๓. สถานที่ในชุมชน ๔. อาชีพของคนในชุมชน ๕. การคัดแยกขยะ
๑๕	ธรรมชาติรอบตัว	ต้นไม้ที่รัก	๑. ชื่อและลักษณะของต้นไม้ ๒. การจำแนกประเภทของต้นไม้(ไม้ออก ไม้อผล ไม้อใบ) ๓. การทดลองการดูดน้ำของรากและหน้าที่ ของราก

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
			๔. การบำรุงดูแลรักษาต้นไม้ ๕. โทษของการทำลายป่า
๑๖	ธรรมชาติรอบตัว	ดิน หิน ทราย	๑. สังเกตลักษณะ ดิน หิน ทรายจากของจริง ๒. บันทึกข้อมูลลักษณะของดิน หินทราย โดยการวาดภาพ ๓. เปรียบเทียบความแตกต่างของ ดิน หิน ทราย (ขนาด สี ผิวสัมผัส กลิ่น) ๔. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกดินหินทราย ๕. สิ่งมีชีวิตที่อยู่ในดิน หิน ทราย
๑๗	ธรรมชาติรอบตัว	สัตว์น่ารัก	๑. ลักษณะของสัตว์เลี้ยง ๒. ประเภทของสัตว์สัตว์แต่ละชนิดมีรูปร่างลักษณะ และขนาดแตกต่างกัน ๓. อาหาร ที่อยู่ของสัตว์และช่วงอายุของสัตว์ ๔. การป้องกันอันตรายและความปลอดภัยจากสัตว์ ๕. ประโยชน์ของสัตว์ต่อมนุษย์
๑๘	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	คมนาคม	๑. ความหมายและประโยชน์ของยานพาหนะ ๒. การปฏิบัติตนเมื่อเดินทางด้วยรถและรถไฟ ๓. การปฏิบัติตนเมื่อเดินทางทางน้ำ ๔. การปฏิบัติตนเมื่อขึ้นสะพานลอย ๕. การปฏิบัติตนเมื่อข้ามทางม้าลาย
๑๙	สรุปกิจกรรม		
๒๐	โครงการ		

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
๒๑	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	ลอยกระทง	๑. ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีลอยกระทง ๒. วัสดุธรรมชาติที่ใช้ในการประดิษฐ์กระทง ๓. การจม – ลอยโดยการทดลองหาจำนวนกลีบกระทงที่มากที่สุดที่กระทงไม่จม ๔. การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำ
๒๒	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	รู้รอบปลอดภัย	๑. การประเมินภัยรอบตัวเมื่ออยู่ในสถานที่และสถานการณ์ต่าง ๆ ๒. ภัยพิบัติต่างๆ ได้แก่ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ๓. การระวังภัยอัคคีภัย การดูแลช่วยเหลือ

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
			ตนเองเมื่อมีเหตุไฟไหม้ ๔. การสำรวจจุดอันตรายในโรงเรียน และสถานที่อื่น ๆ ที่เด็กอาศัยอยู่ และการปฏิบัติตัวเพื่อให้พ้นภัย ๕. การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้น กับเด็กเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ
๒๓	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	เศรษฐกิจพอเพียง	๑. ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับปฐมวัย ๒. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ๓. การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง ๔. การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ๕. การรู้จักเลือกอย่างมีเหตุผล - การปลูกผักรักษาสุขภาพ - การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์
๒๔	ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูหนาว	๑. ฤดูกาล ๓ ฤดู ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว ช่วงเดือนที่เกิดฤดูกาลต่าง ๆ ในรอบปี การเกิดฤดูกาล ๒. สภาพอากาศในต่าง ๆ และปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในฤดูหนาว ๓. แร่ลมและการเคลื่อนที่ของลม กระแสลม ๔. การรักษาสุขภาพของตนเองในฤดูหนาว วิธีการทำให้ร่างกายอบอุ่นในฤดูหนาว ๕. สภาพแวดล้อมรอบตัวในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศเรา และของโลก
๒๕	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันชาติ	๑. วันที่ ๕ ธันวาคมถือเป็นวันพ่อแห่งชาติเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นผู้มีพระคุณแก่ชาติเปรียบเสมือนพ่อของชาวไทยทุกคน ๒. ความสำคัญของวันชาติและพระคุณพ่อ ๓. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ๔. พระราชกรณียกิจที่สำคัญ ๕. การรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน
๒๖	ธรรมชาติรอบตัว	กลางวัน กลางคืน	๑. ความแตกต่างของเวลากลางวัน-กลางคืน ๒. ลักษณะของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว ๓. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
			๔. ความสัมพันธ์ของคน พืช สัตว์ และการเจริญเติบโตของพืช ๕. สัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางคืนและสัตว์มีพิษ
๒๗	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์	๑. ประวัติความเป็นมาของวิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์ ๒. การปฏิบัติตนและในการเข้าไปกราบไหว้วิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์ ๓. การไหว้พระที่ถูกต้องวิธี ๔. การดูแลความปลอดภัยของตนเอง ๕. การใช้ภาษาในการถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้
๒๘	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	เทคโนโลยีและการสื่อสาร	๑. ชนิดของจดหมาย ๒. ลักษณะของจดหมาย ๓. หน้าที่ของบุรุษไปรษณีย์ ๔. การเดินทางของจดหมาย ๕. การสื่อสารทางอื่นๆ ได้แก่ วิทยุ โทรศัพท์
๒๙	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันขึ้นปีใหม่	๑. ประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ ๒. ประเพณีในวันขึ้นปีใหม่ ๓. ความสำคัญของการอวยพรให้ผู้อื่น ๔. กิจกรรมที่มีในงานเลี้ยงปีใหม่ ๕. การปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่
๓๐	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเด็ก วันครู	๑. ความสำคัญของวันเด็ก ๒. คำขวัญวันเด็กประจำปี ๓. หน้าที่ของเด็ก ๔. ความสำคัญของวันครู ๕. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณการปฏิบัติต่อครูและผู้ใหญ่อย่างมีสัมมาคารวะ
๓๑	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	สนุกกับตัวเลข	๑. นับและแสดงจำนวน ๑ - ๑๔ ๒. การรวมสิ่งต่างๆ สองกลุ่ม และบอกจำนวนที่เกิดจากการรวมสิ่งต่างๆ สองกลุ่มมีผลรวมไม่เกิน ๑๔ ๓. การแยกกลุ่มออกจากกลุ่มใหญ่และบอกจำนวนที่เหลือเมื่อแยกกลุ่มย่อยที่มีจำนวนไม่เกิน ๑๔

ลำดับที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
			๔. การเปรียบเทียบจำนวนสิ่งของต่างๆ สองกลุ่มมีจำนวนไม่เกิน ๑๔ เช่น เท่ากัน ไม่เท่ากัน มากกว่า น้อยกว่า ๕. เรียงลำดับที่สิ่งของต่างๆ ไม่เกิน ๕ สิ่ง
๓๒	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ขนาด รูปร่าง รูปทรง	๑. ลักษณะวัสดุทรงสามเหลี่ยม ๒. วัสดุทรงสามเหลี่ยมรอบตัวเรา ๓. เปรียบเทียบความเหมือน ความต่างของวัสดุ ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมและทรงสามเหลี่ยม ๔. จำแนกวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมทรงสามเหลี่ยม และรูปวงกลมรูปสี่เหลี่ยม รูปสามเหลี่ยม ๕. ประโยชน์ของทรงสามเหลี่ยม
๓๓	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ปริมาตร น้ำหนัก	๑. ปริมาตรของที่อยู่ในภาชนะต่างกัน ๒. การตวงโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๓. การคาดคะเนน้ำหนักของสิ่งของ ๔. น้ำหนักของสิ่งของที่อยู่ในน้ำมีความสัมพันธ์กับปริมาตรของน้ำที่ล้นออกมา ๕. การชั่งโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตร
๓๔	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	โลกสวยด้วยสีสน	๑. แม่สีและการผสมสีจากแม่สี ๒. สีผสมขั้นที่ ๓ ๓. ความลับของสีดำ ๔. การทำสีผสมอาหารจากพืช ๕. การทำหวานเย็นจากสีธรรมชาติ
๓๕	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน	๑. แรงมีผลทำให้สิ่งต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงรูปร่างและการเคลื่อนที่ - น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ ลม ไฟฟ้า คนหรือสัตว์ทำให้ยานพาหนะต่าง ๆ เคลื่อนที่ได้ ๒. ไฟฟ้าทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้ ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน ๓. สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้พลังงานไฟฟ้าแต่ละชนิดมีวิธีการใช้แตกต่างกัน ต้องใช้ให้ถูกวิธีเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายและเป็นการประหยัดพลังงาน ๔. แสงช่วยให้เรามองเห็น เมื่อมีสิ่งต่าง ๆ ไปบังแสงจะเกิดเงา การใช้แสงผ่านเลนส์แว่

สัปดาห์ที่	สาระที่ควรเรียนรู้	ชื่อหน่วย	ประสบการณ์สำคัญ
			๕. ไฟฟ้าทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้
๓๖	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	เสียงรอบตัว	๑. เสียงเกิดจากการสั่นของสิ่งต่าง ๆ ๒. เสียงที่เกิดจากแหล่งที่มาของเสียงแตกต่างกันจะไม่เหมือนกัน ๓. การมีสมาธิในการฟังเสียง - จำแนกทิศทางของเสียง - เสียงจากเครื่องดนตรีและจากเครื่องมือต่าง ๆ ๔. การสำรวจเสียงจากวัตถุต่าง ๆ (กระดาษ แก้ว ไม้ โลหะ) ๕. การดูแลรักษาหู - การป้องกันอันตรายจากเสียงดัง - มารยาทในการใช้เสียง
๓๗	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	รักการอ่าน	๑. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวหนังสือและตัวหนังสือจากหนังสือนิทาน ๒. การอ่านหนังสือนิทานโดยใช้การอ่านร่วมกัน ๓. การอ่านแบบชี้แนะ ๔. การอ่านอิสระ ๕. การเล่นเกมทางภาษาและกิจกรรมรักการอ่าน
๓๘	ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูร้อน	๑. สภาพอากาศในฤดูร้อน ๒. การแต่งกายและการดำรงชีวิตของคน สัตว์ พืช ๓. ประเพณีวัฒนธรรมและการละเล่นไทย ๔. อาหารในฤดูร้อน ๕. โรคที่พบในฤดูร้อนและการป้องกัน
๓๙	สรุปกิจกรรม		
๔๐	โครงงาน		

กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์บูรณาการรายวิชาเพิ่มเติม

การป้องกันการต้านทุจริตศึกษา

หน่วยการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)

ลำดับ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง / ชื่อหน่วย	หน่วยการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ป้องกันการทุจริต
๑	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปฐมนิเทศ	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ
๒	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	โรงเรียนของเรา	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน ๒
๓	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ตัวเรา	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การเก็บของใช้ส่วนตัว
๔	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ฝน	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - ของเล่น
๕	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ของเล่นของใช้	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - ของเล่น
๖	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปลอดภัยไว้ก่อน	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การเข้าแถว
๗	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	อาหารดีมี ประโยชน์	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - การรับประทานอาหาร
๘	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	ข้าว	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย
๙	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเข้าพรรษา ประเพณีตัก บาตรดอกไม้	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน
๑๐	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเฉลิมพระ ชนมพรรษา	- พลเมืองกับความรับผิดชอบ ต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อสังคม(การเก็บขยะ, ทำความสะอาดในห้องเรียน)
๑๑	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	ครอบครัวมีสุข	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ลำดับ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง / ชื่อหน่วย	หน่วยการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ป้องกันการทุจริต
			- การทำกิจวัตรประจำวัน(การใช้น้ำ ไฟฟ้า กระดาษ การทิ้งขยะ)
๑๒	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	สระบุรีของเรา	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน
๑๓	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันแม่	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การแต่งกาย
๑๔	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชุมชนบ้านหิน กอง	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย
๑๕	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	ต้นไม้ที่รัก	ความอยุ่และความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น
๑๖	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	ดิน หิน ทราย	ความอยุ่และความไม่ทนต่อการทุจริต - การรับประทานอาหาร
๑๗	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	สัตว์น่ารัก	ความอยุ่และความไม่ทนต่อการทุจริต - การเข้าแถว
๑๘	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	คมนาคม	ความอยุ่และความไม่ทนต่อการทุจริต - การเก็บของใช้ส่วนตัว
๒๐	สาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น	การสอนแบบ โครงการ	ความอยุ่และความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน

กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์บูรณาการรายวิชาเพิ่มเติม

การป้องกันการต้านทุจริตศึกษา

หน่วยการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)

ลำดับ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง / ชื่อหน่วย	หน่วยการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ป้องกันการทุจริต
๒๑	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	ลอยกระทง	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น
๒๒	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	รู้รอบปลอดภัย	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน
๒๓	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	เศรษฐกิจ พอเพียง	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแต่งกาย
๒๔	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูหนาว	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย
๒๕	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันชาติ	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น
๒๖	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	กลางวัน กลางคืน	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเข้าแถว
๒๗	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อม	วิหารหลวงพ่ สำเร็จศักดิ์สิทธิ์	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - ความพอเพียง
๒๘	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	เทคโนโลยีและ การสื่อสาร	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - ความโปร่งใส
๒๙	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อม	วันขึ้นปีใหม่	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - ความตื่นรู้/ความรู้
๓๐	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อม	วันเด็ก วันครู	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - ด้านทุจริต
๓๑	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	สนุกกับตัวเลข	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า
๓๒	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ขนาด รูปร่าง รูปทรง	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - ความเอื้ออาทร
๓๓	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ปริมาตร น้ำหนัก	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - การรับประทานอาหาร

สัปดาห์ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง / ชื่อหน่วย	หน่วยการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ป้องกันการทุจริต
๓๔	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	โลกสวยด้วย สีสน	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - การช่วยเหลือเพื่อน
๓๕	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	แรงและ พลังงานใน ชีวิตประจำวัน	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - การใช้กระดาษ
๓๖	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	เสียงรอบตัว	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อตนเอง
๓๗	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	รักการอ่าน	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น
๓๘	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูร้อน	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การตรงต่อเวลา
๓๙	สาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น	สรุปกิจกรรม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การช่วยเหลือตนเอง
๔๐	สาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น	การสอนแบบ โครงการ	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อตนเอง

กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์บูรณาการรายวิชาเพิ่มเติม
การป้องกันการต้านทุจริตศึกษา

กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)

ลำดับ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง /ชื่อ หน่วย	หน่วยการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ป้องกันการทุจริต
๑	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปฐมนิเทศ	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ
๒	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	โรงเรียนของเรา	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน๒
๓	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ตัวเรา	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม การเก็บของใช้ส่วนตัว
๔	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ฝน	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - ของเล่น
๕	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ของเล่นของใช้	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม การรับประทานอาหาร
๖	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ปลอดภัยไว้ก่อน	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การเข้าแถว
๗	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	อาหารดีมี ประโยชน์	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - การรับประทานอาหาร
๘	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	ข้าว	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย
๙	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเข้าพรรษา ประเพณีตัก บาตรดอกไม้	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน
๑๐	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันเฉลิมพระ ชนมพรรษา	- พลเมืองกับความรับผิดชอบ ต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อสังคม (การเก็บ ขยะ, ทำความสะอาดในห้องเรียน)
๑๑	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	ครอบครัวมีสุข	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ลำดับ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง / ชื่อ หน่วย	หน่วยการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ป้องกันการทุจริต
			- การทำกิจวัตรประจำวัน(การใช้น้ำ ไฟฟ้า กระดาษ การทิ้งขยะ)
๑๒	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	สระบุรีบ้านเรา	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน
๑๓	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันแม่	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - การแต่งกาย
๑๔	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	ชุมชนบ้านหิน กอง	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย
๑๕	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	ต้นไม้ที่รัก	ความอยุ่และความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น
๑๖	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	ดิน หิน ทราย	ความอยุ่และความไม่ทนต่อการทุจริต - การรับประทานอาหาร
๑๗	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	สัตว์น่ารัก	ความอยุ่และความไม่ทนต่อการทุจริต - การเข้าแถว
๑๘	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	คมนาคม	ความอยุ่และความไม่ทนต่อการทุจริต - การเก็บของใช้ส่วนตัว
๑๙	สาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น	การสอนแบบ โครงการ	ความอยุ่และความไม่ทนต่อการทุจริต - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย

กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์บูรณาการรายวิชาเพิ่มเติม
การป้องกันการต้านทุจริตศึกษา

กำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)

ลำดับ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง / ชื่อหน่วย	หน่วยการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ป้องกันการทุจริต
๒๑	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	ลอยกระทง	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น
๒๒	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	รู้รอบปลอดภัย	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน
๒๓	สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	เศรษฐกิจ พอเพียง	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแต่งกาย
๒๔	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูหนาว	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย
๒๕	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก	วันชาติ	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น
๒๖	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	กลางวัน กลางคืน	ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเข้าแถว
๒๗	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อม	วิหารหลวงพ่ สำเร็จศักดิ์สิทธิ์	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - ความพอเพียง
๒๘	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	เทคโนโลยีและ การสื่อสาร	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - ความโปร่งใส
๒๙	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อม	วันขึ้นปีใหม่	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - ความตื่นรู้/ความรู้
๓๐	สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อม	วันเด็ก วันครู	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - ต้านทุจริต
๓๑	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	สนุกกับตัวเลข	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า
๓๒	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ขนาด รูปร่าง รูปทรง	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - ความเอื้ออาทร
๓๓	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ปริมาตร น้ำหนัก	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - การรับประทานอาหาร

สัปดาห์ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง / ชื่อหน่วย	หน่วยการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ป้องกันการทุจริต
๓๔	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	โลกสวยด้วย สีสน	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - การช่วยเหลือเพื่อน
๓๕	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	แรงและ พลังงานใน ชีวิตประจำวัน	STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต - การใช้กระดาษ
๓๖	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	เสียงรอบตัว	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อตนเอง
๓๗	สาระที่ ๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	รักการอ่าน	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น
๓๘	สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	ฤดูร้อน	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การตรงต่อเวลา
๓๙	สาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น	สรุปกิจกรรม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การช่วยเหลือตนเอง
๔๐	สาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น	การสอนแบบ โครงการ	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อตนเอง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

สังกัด.....เขต.....

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน

เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็กในแต่ละช่วงวัยที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนที่กำหนดตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษามีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
๒. อายุ ☐ ๒๐-๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่
- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูปฐมวัย
- ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
- ☐ ผู้แทนผู้ปกครอง ☐ ผู้แทนชุมชน
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ และบันทึกความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจนครบถ้วน			
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี			
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย			
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาการศึกษา			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๒	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย			
	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต			
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย			
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด			
	๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ			
๓	จุดหมาย			
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘			
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๓.๓ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร			
๔	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย			
	๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มากำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยได้สอดคล้องและครบถ้วน			
๕	การจัดเวลาเรียน			
	๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน			
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรมแต่ละวันไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวันเหมาะสมกับความสามารถตามวัยและความสนใจของเด็ก			
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถผู้เรียนแต่ละช่วงวัย			
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น			
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ความสนใจเด็ก และช่วงเวลาในการจัดหน่วยการจัดประสบการณ์			
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับความสามารถทุกด้านตามช่วงวัย			
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย			
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก			
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็กแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้			
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย			
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร			
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย ความเป็นไทยและเป็นพลเมืองที่ดี			
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก			
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสม และเพียงพอกับเด็ก			
	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก			
๙	การประเมินความสามารถผู้เรียน ๙.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุมตามระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีตามช่วงอายุ			
	๙.๒ มีการใช้แนวทางการประเมินตามระดับความสามารถด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริงที่หลากหลาย			
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากร และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง			
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ			
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจในการวางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน - ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง			
๑๑	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้างความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอน ปฐมวัย ผู้สอนประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ในการสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตร ทั้งสองระดับ			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทาง การทำงานพัฒนาคุณภาพเด็กร่วมกัน			
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้าง รอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม ในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกันด้วยวิธีการหลากหลาย			
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัย รายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กร่วมกัน			

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

